

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 59.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva b, telefon 2992

Vse, kar je prav!

Neobhodni pogoji normalnega političnega življenja v državi je lojalnost. Lojalnost je pojem in čednost, ki jo poznamo samo v Evropi, kjer se po pravici ponašamo s krščansko kulturo.

Ta lojalnost pomeni, da se smemo v javnem udeleževanju v doseg političnih ciljev posluževati tudi napram nasprotniku samo moralno dovoljenih sredstev, da se moramo izogibati v svojih političnih metodah dvojne morale, ki na nasprotniku graja, kar sebi brez vsakega zadržka vesti dovoljuje in za popolnoma korektno smatra, in da se v politični borbi ne poslužujemo zvijač, prijemov in zahrbtnosti, ki jih v igri označujemo kot ne *«fair»* — to je kot omikanje človeka nedostojne. Država, v kateri teh pravil političnega življenja ne pozna, ne more nikoli priti do urejenih razmer, ki bi omogočale mirno, plodno in občemu kulturnemu napredku posvečeno življenje državljanov; vse družabno prizadevanje in snovanje v taki državi je neprestano vrtenje okoli ene same točke političnega intrigriranja, od katere se javno življenje in sodelovanje posameznih skupin in strank ne premakne, in po časi privede to do zastoja, zamiranja in razkroja na vseh poljih. Več ali manj vsaka politika pozna uklone od smeri, ki jo civilizirane občestve narekuje morala, poštenost in pravčnost — toda gotove meje ne smejo prekorati in ne lojalnost ne sme postati vprav vrhovno merilo v javnosti udeležujočega se človeka in strank. Take vrste politika je upropastila staro Grčijo in poznejši Bizanc, kitajsko veldržavo, carsko Rusijo, da navajamo samo par primerov izmed nešteto drugih — in če kje tako stanje še danes vlada, kakor na primer med plemeni Abesinije, kjer je vsak »rasc« ali po naše »führer« neomejen samodržec, ki se z drugimi rasi z vsemi sredstvi neukročnega oblastoljubja bori na življenje in smrt, tam pač ne more biti govora o kakšnem kulturnem napredku, ako se ne pojavi močan človek, ki temu napravi konec.

V Evropi hvalabogu narekujejo v krščanski eri politiko višji cilji, naj se človeška slabost in razne razredne in skupinske strasti ter pohlepi še tako škodljivo izdejsujejo zdaj v večji zdaj v manjši meri tudi med najbolj civiliziranimi narodi — popolnoma ne morejo zatemniti in izkoreniniti v srcu posameznikov in v zadržanju narodov vzorov, ki jih javnemu življenju kaže krščanska etika, in vest evropskih narodov v najbolj kritičnih dohah vedno rešuje državo in družbo pred propadom. Zato pa je tembolj treba paziti, da se politično življenje ohranja na neki višini, saj je končno cilj nas vseh kljub vsem zablodam na javnem torišču vedno večji napredek v socialnem, moralnem in kulturnem pogledu, zakaj le tako neprestano, čeprav večkrat po egoizmičnih posameznikov ali posameznih skupin potlačeno stremeljenje navzgor more končno premagati vsako krizo, utrjevati državo in ji zagotoviti vedno solidnejši in dostojnejši položaj v družbi drugih narodov.

Čemu to poudarjamo? Ker hočemo pokazati na žalostno dejstvo, da se tudi pri nas ne moremo izmotati iz gotovih metod javnega dela, ki razdirajo velike dobrine in vrednote našega političnega in socialnega življenja in zadržujejo napredek, ki smo ga potrebnimi in po velikih vrlinah našega naroda tudi zmožni. Oglejmo si na primer okrožnico, ki jo je te dni razposlalo vodstvo tako zvane jugoslovanske nacionalne fronte v Sloveniji ali pohorske akcije svojim somišljenikom. Tu se izvestni bivši voditelji politike v naši banovini in sodelavci bivših diktatorskih režimov, ki so prinesli našemu državnemu življenju na vseh poljih — v politiki in v gospodarstvu — malodane samo škodo, britko pritožujejo nad tem, da jim sedanja vlada ne dovoli pisati vsega, kar bi hoteli, zato da bi njim neljubi režim z vsemi sredstvi rušili — da prizadeva našemu narodnemu gospodarstvu škodo — da preganja in demontuje nacionalno uradništvo in kar je v tej okrožnici podobnih očitkov.

Sedanja vlada ni prizadela dozdaj nikomur nobene krivice in je tudi ne bo in tudi v Sloveniji ni še nikomur naredila prav nobene krivice ali česar koli, nad čemer bi bil kdo upravičen se pritoževati. Nihče ni bil konfiniran, nihče ni prišel pred sodnijo, nihče ni policijsko preganjan ali samo osumenjen in šikaniran, nihče ni proti zakonu in zahtevam javnega interesa in pravice, ki zahteva primerne reparacije za storjene krivice, bil odpuščen ali prestavljen, tako da bi se smel smatrati za političnega preganjanca ali za mučenika, ki je protizakonito kaznovan, in če bi kdo zaslužil kakšen občutek, je to sedanja vlada, ki se napram svojim nasprotnikom obnaša s tako toleranco, plemenitostjo in lojalnostjo, da so še danes na zelo važnih mestih državne uprave ostali ljudje režimu nasprotnega političnega prepričanja, od katerih se samo zahteva, da svojo uradno dolžnost in posle vodijo nepristransko izključno z vidika zakona in običij koristi. Trditve pohorske okrožnice so neresnične in vrhu tega hinavske. Avtorji tega cirkularja prav dobro vedo, da so vse to, kar zdaj jugoslovanski radikalni zajednici očitajo brez vsake stvarne utemeljitve in sence resnice, sami celih pet let svojega režima v vsaj državi, s posebno brezobzirnostjo pa v Sloveniji, vršili in zagrešili oni sami. Internirali so najboljšo slovensko moč odkritega in globokega jugoslovanskega mišljenja brez vsake stvarne in zakonitega temelja in so nepristransko sodnike najvišje upravne sodne instance, zato ker so po duhu in črki najsvetjega zakona razsodili, da so te internacije protipravne, kaznovale z upokojitvijo! Odlični kulturni delavci in drugi uradniki niso bili samo prestavljeni in sicer tako, da se je prizadela najobčutnejša škoda njihovim družinam, ampak v več slučajih enostavno odpuščeni, tako da sedaj predstavljajo uboge brezposelnike, in to ne na podlagi kakšne disciplinarne preiskave, ampak na podlagi denunciacij, da so protidržavni separatisti. In ali so žrtve ščunčskega in drugih procesov pozabljene, da ne govorimo o policijskih šikanah in globah, ki so jih utrleli

Abesinska vojna in Zveza narodov

Sankcije proti Italiji...

7 radikalnih gospodarskih kazni — Anglija že izvaža orožje v Abesinijo

Zeneva, 12. okt. c. Snuči je odbor članice ZN izvolil finančni pododbor, ki naj sestavi predloge za izvajanje sankcij finančne narave proti Italiji. V ta odbor je bilo izvoljenih 7 držav. Ta finančni odbor se je sestal danes dopoldne in zelo podrobno razpravljal o tem, kakšne naj bodo finančne sankcije proti Italiji. Izdelal je 7 predlogov, ki so vsi zelo radikalni. Prepovedi finančnega prometa z Italijo so dvojne narave: prepovedo se vsa meddržavna, javna in zasebna posojila Italiji. Ti dve sankciji je odbor razdelil na 7 poglavij in v vsakem poglavju točno določil, kdaj in kako ne sme nikdo več dajati Italiji posojila. Državna in emisijska posojila za Italijo niso več dovoljena. Prepovedani so vsi bančni krediti, vsi trgovski krediti, kakor tudi vsi tekoči krediti, ki izvirajo iz trgovin.

Ti koraki Zveze narodov proti Italiji zahtevajo seveda zelo veliko dela, ker je promet denarja danes že tako razvit, da je kontrola zelo otežkočena. Glavno besedo je imel tem se je sprožilo vprašanje kompenzacij in

tudi danes lord Eden, ki je takoj predlagal, da naj vse države, članice ZN pošljejo tajništvu ZN v Zenevo statistični pregled vse svoje trgovine z Italijo. Ankony Eden je izjavil, da večerajšnji embargo zadeva Italijo že tako, da bo trgovina z Italijo takoj padla za 70%. Lord Eden je tudi povdaril, da je treba večerajšnji embargo nad orožjem razumeti tako, da je prepovedan v Italijo izvoz vseh surovin in napol izgotovljenih proizvodov.

Ob 15.30 popoldne se je sestal takozvani koordinacijski odbor, v katerem je zastopanih 17 držav. Ta odbor je sprejel na znanje predloge svojega finančnega pododborja in predvsem razpravljal o težavah, ki bodo nastopile za tiste države, ki so imele dosedaj zelo močno trgovino z Italijo. Tudi na tej seji je največ govoril Eden in predlagal, da so razdeli med posamezne države tisti primanjkljaji, ki ga bodo nekatere države utrpele zaradi prepovedi trgovine z Italijo. S kontingentov in Zveza narodov se je znova

znala pred novimi velikimi težavami.

Ob 18.30 se je sestal zopet finančni odbor ZN, ki bo sestavil svoje zaključno poročilo o finančnih sankcijah proti Italiji. To poročilo bo v ponedeljek predloženo koordinacijskemu odboru.

Anglija je že začela

London, 12. okt. c. Komaj je angleško znanje ministrstvo izvedelo za izvedbo sankcij proti Italiji, ki je bila snuči sklenjena v Zenevi, že je izdalo nalog trgovinskemu ministrstvu, da mora takoj ustaviti ves izvoz orožja, surovin in napol izgotovljenih proizvodov v Italijo. Obenem je naročilo trgovinskemu ministrstvu, naj takoj začne z izvozom orožja v Abesinijo. Angleško trgovsko ministrstvo je bilo za ta slučaj že dolgo pripravljeno, kar se razvidi iz tega, da so bila pripravljena v Sudanu ob abesinski meji velika skladišča orožja za abesinsko vojsko. Izvoz orožja se je iz teh skladišč že danes začel.

Cilji Italije po dveh tednih vojske

Samo Harar in Ogaden

Nič več Tana jezero in ne mandat nad Abesinijo

Dunaj, 12. oktobra. SE. Tukajšnja Reichspost, ki doblja neposredne vesti od italijanskega zunanjega ministrstva, objavlja zanimiv članek o italijanskih ciljih v Abesiniji. Tu beremo, da Italija nikakor neče do jezera Tana, niti v njegovo okolico. Tudi ne namerava dotikati se visokogorja okrog Addis Abebe in južnih abesinskih pokrajin Kafa in Kambata. Ita-

lija želi samo toliko, da bo vojaško nadzirala pokrajino Ogaden in Harar, nadalje železnico v Džibuti in petrolejska ležišča v Ogadenu in Hararju. Italija Abesinije neče uničiti in je pripravljena sovražnosti prekiniti tistega dne, ko bo prišlo do sporazuma med Italijo, Anglijo in Francijo glede naštetih težanj italijanske vlade v Abesiniji.

Ras Gukša prestopil k Italijanom

Od 12.000 mož mu je sledilo samo 1500

Pariz, 12. oktobra. AA. Havas poroča iz Asmare: Italijanski vojaški krogi pripisujejo velik pomen vdaji Haileja Selasija Gukše (Kuse). Trde, da je cesar Haile Selasi vse storil, kar je mogel, da bi velikaš pregovoril, da se ne bi vdal. Poslal mu je tudi mnogo čestne pomoči. Toda ravno prihod teh čest je haje pospešil njegov sklep, da stopi na italijansko stran. Od njegovih 12.000 vojakov je šlo k Italijanom samo 1500. Mislijo, da so ojačenja iz Addis Abebe preprečila, da niso tudi ostali šli k Italijanom.

Vdaja Haileja Selasija Gukše pred generalom de Bonom se je izvršila s svečanim ceremonialom. General de Bono je sprejel abesinskega velikaša pred svojim šotorom, obdan z vsem svojim štabom. Postregel mu je s kavo in mu predstavil več vojnih dopisnikov.

Kakor trdi, je Gukša dal italijanskemu vrhovnemu poveljniku več važnih podatkov o gibanju abesinskih čet.

V tukajšnjih političnih krogih mislijo, da bo vdaja Haileja Selasija Gukše imela večje posledice in da bo prva posledica zavzetje Makale po italijanskih četah. Makale se nahaja 100 km južno od Adue. Kakor znano, je bil Haile Selasi Gukša šef pokrajine Makale v vzhodni Tigreji. Doznava se dalje, da je bil že pred nekaj dnevi v zvezi z italijanskim poveljstvom, ki je stopilo z njim v stike s pomočjo letakov, ki so jih metali iz letal, ko so Italijani leteli nad Makalo. Razen tega je Haile Selasi Gukša z dogovorjenimi znamenji poročal italijanskim četam o nameravanih gibanjih. O predaji so še naslednje podrobnosti:

Neko italijansko letalo se je imelo predvčerajšnjim spustiti v Makali na zemljo, da se dokončno dogovori s Hailejem Selasijem Gukšo v imenu italijanskega poveljstva, toda ko se je letalo pri-

nešteti naši ljudje samo zato, ker niso soglašali s partizanskim režimom JNS ali pa niso bili pogodbi raznim podeželskim močecem te stranke? In če se tega ni zadosti, ali naj spomnimo na sistematično nasilje, ki so ga takratni režimi vršili pri volitvah, ko so njihovi uradni ekspozenti gazili zakon brez vsakega zadržka čisto odkrito?

Kar pa se tiče gospodarstva naj avtorji pohorske okrožnice kar vprašajo naše gospodarstvene faktorje, med katerimi je mnogo njihovih bivših in sedanjih odličnih somišljenikov in javnih delavcev, kdo je državne finance zavozil, kdo delal pogubne eksperimente na tem polju ter nas privedel v tak položaj, da skoro ni iz njega zlepa izhoda in da bo treba najmanj eno desetletje največjega truda, da se na teh razvalinah zopet zgradi solidno gospodarstvo? V resnici ne moremo reči drugače, da si ni mogoče misliti bolj nemoralne in nelegalne metode politične borbe, če zdaj tako zvane pohorske fronta svoje smrtne grehe skuša zvaliti na druge rame in si pridobiti zopet prostora v javnosti s tako nedostojno demagogijo in zavestno negacijo in izkrivljanjem resnice. Naj bo te vrste nelegalna opozicija prepričana, da si s tem ne bo pridobila nazaj niti pedi političnega prostora ne v Sloveniji ne v državi, pač pa more nadaljevanje njene stare taktike brez potrebe zadrževati korenito ozdravljenje naših javnih razmer, čeprav ga preprečila ne bo!

in upa, da bo zdaj mogel svojo pokrajino civilizirati z italijansko pomočjo. Na koncu je izrazil prepričanje, da se bodo njegovemu zgledu pridružile tudi druge abesinske čete, ki jim je po veljeval.

Tudi angleški Reuter

Asmara, 12. oktobra. AA. Poročevalec agencije Reuter uradno potrjuje vest, da je ras Haile Selasi Gukša, guverner pokrajine Makale, z 12.000 vojaki in 100 strojnimi prešel na italijan. stran.

Italijansko poročilo:

Adua je v italijanskih rokah

Rim, 12. oktobra. AA. Agencija Stefani demantira Reuterjevo vest, da so Abesinci spet osvojili Aduo. V Adui vlada normalno življenje in italijanska vojska se je okrog mesta utrdila.

Italijanski poslanik še ni odšel

Addis Abeba, 12. oktobra. AA. Italijanski poslanik Vinci se je z vojnim atašejem podpolkovnikom Calderinijem zaprl v kleti poslanstva. Posebni vlak, ki so mu ga stavili na razpolago, se vedno ni zapustil postaje v Addis Abebi. Nadejajo se, da bo Vinci uvidel, da ne more še nadalje ostati v Abesiniji.

Situacija se je še bolj komplicirala, ko so italijanska Askari, ki so bili doslej v službi poslanstva, takoj po odhodu poslaniškega oseba na železniško postajo, odšli pred dvor in izjavili, da hočejo vstopiti v službo cesarja Haile Selasija.

Vstop v italijansko poslanstvo je vsakemu zabranjen. Poslanstvo so obkolili oddelki cesarjeve garde. Po nekkih vesteh se namerava poslanik Vinci zabarikadirati v poslanstvu ter se z orožjem braniti proti vsakemu poskusu, da bi ga pregnal iz poslopja.

blizalo Makalu, so izvedeli, da je Haile Selasi Gukša že na poti k italijanskim četam. To je Gukša storil zato, ker je zvedel, da je abesinski cesar poslal čete proti njemu, ker je že imel podatke o njegovih namerah. Italijansko poveljstvo v Eritreji je določilo generala Santinija, da zavzame Makale.

Nemška poročila potrjujejo

Berlin, 12. okt. AA. Posebni dopisnik DNB-ja poroča iz Asmare: Guverner abesinske pokrajine vzhodnega Tigreja, ras Selasije Gukša se je vdal. Vdaja se je izvršila v glavnem staru italijanskega poveljnika generala de Bona. Ras Selasi Gukša je oblekel generalsko uniformo, skrojeno po evropski modi. Poročevalcem listov je izjavil po tolačenju, da se je pripravljen boriti na italijanski strani. Dodal je, da je bil zmerom prijatelj Italije

Nemško poročilo:

Pred odločilno bitko pri reki Marebu

Nasprotujoče si vesti o usodi Aksuma in Adue

Asmara, 12. oktobra. AA. Poročevalec DNB je dobil naslednje informacije: V bitki pri Adui Angeri so italijanske čete ujele abesinske oddelke, ki je štel 300 mož. Oddelek se je oddaljil od abesinske vojske. Vojaki so bili v zelo bednem stanju. Ze nekaj dni so bili brez hrane in vode. Bili so tako onemogli, da jih niso smeli niti prepeljati v zaledje, ker bi jim lahko vsak transport škodil.

Addis Abeba, 12. oktobra. AA. Po informacijah, ki jih je prejel poročevalec DNB s severne fronte, so se čete rasa Kasa, rasa Sejana in rasa Rudija združile ter štejejo skupno preko 100.000 ljudi. Ta vojska je pričela novo ofenzivo proti Italijanom.

Abesinci si na vso moč prizadevajo, da bi obkolili Aduo. Pričakovati je, da se bo odločilna bitka vršila ob reki Marebu.

Tudi na vzhodni fronti se Abesinci pripravljajo na protiofenzive. Italijansko letalstvo razvija na vseh frontah zelo veliko aktivnost, ter napada abesinske čete z bombami in z ognjem iz strojnih pusk. Najbolj intenzivno akcije razvijajo italijanska letala v ogadenski deželi na južni fronti. Abesinsko vrhovno poveljstvo izjavlja, da so dosedanja italijanski uspehi minimalni.

Cesar Haile Selasije ostane s svojim glavnim generalnim štabom zaenkrat še v Addis Abebi. Vojni minister pa je že odpotoval v Desije, kamor je bil premeščen tudi njegov glavni stan.

Angleška poročila:

Italijani proti visoki planoti

London, 12. oktobra. AA. Poročevalec agencije Reuter poroča iz Addis Abebe: Vojaške operacije v Abesiniji so bile večeraj gotovo docela stacionarne, le malo je bilo operacij na severni fronti, kjer so Italijani napredovali v smeri proti Makali. Tudi na jugozapadni fronti v bližini Dola so se italijanske čete premaknile, vendar zelo počasi napredujejo. Glede na to pa, da je bilo v Zenevi sklenjena ukinitve prepovedi izvoza orožja in streliva v Abesinijo, je pričakovati, da se bodo Italijani požurili ter skušali čimprej prodreti do žel. proge, iz seveva proti jugu Džibuti—Addis Abeba, da bi tako preprečili vsako prevažanje vojnega materiala po tej progi.

VIM boljše predmete
čisti prizanesljivo
navadne temeljito

Tedenski pregled dogodkov

V preteklem tednu je položaj na abesinskih frontah sledeči:

Severna fronta

Severna fronta (na zemljevidu v prilogi se točno razbere, da so Italijani odkorakali čisto na severu iz mesta Asmare proti jugu, prekoračili abesinsko mejo v treh kolonah in zasedli kakšnih 50 km južno od meje črto, ki gre od mesta Aksom ali Kasum do Adue (Adowe) in Adigrada, kjer so bili zaustavljeni od Abesincev) je ostala v glavnem nespremenjena. Mesta Aksom Italijani niso zasedli, pač pa so šli pri Adigradu na nekoliko protijugu, kjer so zasedli na abesinske vojaške oddelke. Abesinci so napravili protinudar na Adue in so prišli do predmestja Abis, ki so ga po krvavih bojih tudi zasedli, kar pomeni, da se Italijani nameravajo sedaj prodirati od Adigrada dalje proti jugu do mesta Makale. Tam čaka pripravljena močna abesinska armada. Do sedaj Abesinci te fronte še v glavnem niso branili s svojo glavno armado. (Na zemljevidu se točno vidi, da pada ozemlje, kjer teče sedaj fronta 1900 m visoko, v globoko dolino reke Takuze, kjer se na drugi strani dvignjo stranske gorske strmine do 4000 m višine. Na tej črti je torej vsako prodiranje skoraj nemogoče). Italijanski uradni poročilo z dne 10. oktobra pravi, da se nahaja abesinska vojska ras Sejuna 10 km severno od Adue, kar pomeni, da so na tej črti Abesinci prodirali in so se Italijanske čete umaknile nazaj od Adue. Nadalje pravi italijansko uradno poročilo istega dne, da so se pojavile neredne abesinske čete severno od Aksoma na mali območji reki Aitra Stit (na zemljevidu ni zaznamovana, pa se lahko ugotovi, kje je, ko pravi poročilo, da je severno od Aksoma na meji). To pomeni, da Italijanski generalni štab priznava prisotnost abesinskih četnikov pod poveljstvom ras Ajenna za hrbtno italijanske armade. Pri zadnjih bojih so bile na obeh straneh velike izgube.

Vzhodna fronta

Vzhodna fronta (na zemljevidu se nahaja ta fronta v kotu, kjer se sšajajo Abesinija,

Eritreja in Fr. Somalija. Tam je 2000 m visoka gora Musa Ali, od koder hočejo Italijani skozi puščavo prodirati proti zapadu okrog francoske Somalije in nadalje proti jugu čez železnico na Harar. Na tej fronti ni bilo nobenih sprememb.

Južna fronta.

Južna fronta se deli v dve bojišči. Eno se nahaja (po zemljevidu) v desnem kotu Abesinije, kjer ležijo mesta Walwa in Gerlogubi (na zemljevidu kot da bi ležala že globoko v Abesiniji, dejansko pa so Italijani že več kot leto dni pri Walwu in so do Gerlogubija prodrili samo 5 km). Tukaj se razvija močna italijanska ofenziva proti severu pod poveljstvom generala Grazianija. Nastopajo z letali in s plinskimi bombami. Cilj je na severu ob železnici mesto Harar, kjer je zbrana močna abesinska armada. Drugo bojišče se nahaja na južni meji pri mestu Dolo, od koder poskuša manjša italijanska vojska prodirati proti Ogadenu, se združiti z walwalsko armado in nadaljevati do Hararja.

(Na razumevanje razdalij primerjajte na zemljevidu merilnik. Od severne meje do Addis Abebe, abesinske prestolnice je okrog 600 km, torej dalje kot od Ljubljane do Beograda. Od južnih front do prestolnice pa je razdalja dvakrat večja. Na zemljevidu vidite tudi točno označeno veliko jezero Tana severno od Addis Abebe, od katerega Anglozi ne bodo pod nobenim pogojem pustili Italijanske vojske. Razvidno je tudi angleško ozemlje ob morju, imenovano Br. Somaliland, kjer se nahaj pristanišče Zeila, od koder uvažajo Abesinci orožje. Dobljeni je francoska last, ravnotako tudi železnica. Na nasprotni obali imajo Anglozi v rokah Aden in otočje Perim, od koder z bojnimi ladjami lahko prestrijejo vsak prehod, komur hočejo).

V naslednjem podajamo nepristranska poročila z bojišč in sicer ločeno po angleških, italijanskih, abesinskih, nemških in francoskih virih. Čitatelji si naj ustvarjajo sodbo o položaju sami.

Pred sestankom skupščine

Imenujejo se že kandidati za skupščinskega predsednika

Beograd, 12. oktobra. m. V parlamentarnih političnih krogih željno pričakujejo 20. oktober, ko se po ustavi mora sestati skupščina in izvoliti novega predsednika in nove odbore. Razumljivo je, da večino politikov interesira, kdo bo novi predsednik skupščine, pa se s tem v zvezi imenujejo razna imena. Nekateri in to zlasti opozicijski parlamentarni krogi so mnenja, da bi bilo najbolje, da ostane dosedanj predstnik g. Čirić, ki pa se do danes še vedno ni izjavil, ali misli pristopiti v JRZ ter je po mnenju teh dokazal svojo nevtalnost. Na drugi strani pa je večina mnenja, da Čirić ne zasluži, da bi se nadalje zavzemal za položaj ravno radi tega, ker se, kljub temu da je imel dovolj časa na razpolago, da prenesi položaj, kljub temu, da je bil še radikal, do danes še vedno ni opredelil. Izgleda, da se kraljevska vlada ne interesira prav posebno za izvolitev novega predsednika skupščine ter je prepustila to stvar klubu skupščinske večine, iz krogov poslancev, ki pripadajo skupščinski večini, se omenjajo za nove kandidate skupščinskega predsednika, g. Stevan Janjović, predsednik skupščinske večine, g. Mirko Komnenović, minister in Dragiša Cvetković, bivši minister. V slednjem slučaju se rednega sestanka narodne skupščine že par dni sem parlamentarna opozicija kaže precejšnjo živahnost in kolikor se je moglo konstatirati, izgleda, da bo skupščinska opozicija skupno podprla kandidaturu g. Čirića. Klub skupščinske večine, kateremu ni bilo potrebno sklicanje predhodnega sestanka za razgovore, je sklical sejo za 18. oktober ob 5 popoldne, na kateri se bo govorilo o kandidaturi skupščinskega predsednika in novih stalnih skupščinskih odborov. Poleg vprašanja volitve novega predsednika v skupščini pa se v političnih krogih, tako v parla-

mentarnih, kot drugih živahno komentira govor prometnega ministra g. Spahije, ki ga je imel v Tuzli in v katerem je izjavil, da bodo v najkrajšem času nove občinske volitve, pri katerih bo prišla prava demokracija do popolne veljave. Po mnenju izvenparlamentarnih krogov so mogoče prave demokratske volitve samo, ako bodo tajne. Iz tega se tudi sklepa, da bo vlada v najkrajšem času sprejela politične zakone. Ker je seja širšega odbora JRZ, ki bi se morala vršiti danes, odložena, radi upravičenega izostanka nekaterih članov na prihodnji teden, se obeta takrat tudi seja kluba skupščinske večine in seja opozicijskih klubov in s tem precejšnja politična živahnost.

Za sanacijo hrvatskih zadrug

Beograd, 12. oktobra. AA. Gospodarski finančni odbor ministrov je sklenil sestaviti posebno komisijo zaslopnikov zainteresiranih ministrstev, ki naj prouči vprašanje sanacije osrednje zveze hrvatskih kmetijskih zadrug v Zagrebu in pošlje ministrskemu odboru konkretne predloge za to sanacijo. V tej komisiji so v imenu kmetijskega ministrstva Milan Novaković, pomočnik ministra, in Vladimir B. Vujnović, načelnik oddelka za agrarno politiko; v imenu finančnega ministrstva Nikola Stanarević, načelnik bančnega oddelka, v imenu pravosodnega ministrstva dr. Milan Kugler, načelnik pravnega oddelka, in v imenu trgovinskega ministrstva dr. Mil. Bošković, šef oddelka za kreditne ustanove in zavarovanja.

Komisija je že začela svoje delo, tako da se sme v prav kratkem času pričakovati definitivna uredba vprašanja sanacije Osrednje zveze hrvatskih kmetijskih zadrug.

Zanimiv predlog k uredbi o zaščiti kmetov

Kuratela za zaščitene dolžnike, ki so po lastni krivdi padli v dolgove

Od absolutnega naših kmetijskih šol smo prejeli sledeče uvaževanja vredne poštene misli k uredbi vprašanja zaščite kmetijskih dolžnikov:

Odkar obstoja težavno vprašanje kmetijske zadolžitve v povojni dobi in se delajo različni poskusi, da bi se pametno, pravično in za državno skupnost koristno rešilo, se ne spominjam, da bi bil kdo kedaj razdelil naše kmetje tako, kakor bi v zvezi s tem vprašanjem morali biti razdeljeni. Jaz bi jih razdelil v tri skupine.

V prvo skupino bi dal najprej one, ki so s povečanim trudom in s povečano skromnostjo, varčnostjo in samozatjevanjem ostali nezadolženi, navzile in kljub gospodarski stiski. One, ki so z večjim trudom in z večjimi žrtvami odplačevali redno svoje davke državi in svoje družine v najhujših časih skromno sicer, morda celo v pomanjkanju, a vendar dostojno odgajali. To so po mojem mnenju kmetje, ki zaslužijo največ pohvale, ki zaslužijo od strani državne oblasti tudi največ pozornosti, podpore in zaštite. Ker so stebri državnega blagostanja in obrambni zid proti demoralizaciji, ki prodira tudi že v podeželske sloje. Izkazali so se v težki stiski za nezlomljive junake, ki so v čast in rast svoje domovine vzdržali svoje postojanje neokrajne, svoje domove vzorne in neopokodevane, med tem ko je okrog njih vse, kar je bilo šibkeje, padalo. To so izbrana četa naših kmetijskih gospodarjev, varčnih, pridnih, delovnih in na žrtev pripravljenih, na katere se lahko država mirno oslanja v vseh težavah. Pred temi bi se morali danes odkriti in bi jim morala država v prvi vrsti in pred vsemi drugimi pomagati, da se ohranijo. Toda dosedaj še nisem slišal, da bi jih bil kdo od politikov pohvalil, se jim zahvalil in jim povedal javno, da se država zaveda, da jim veliko dolguje in da jih bo za to tudi v prvi vrsti štela in negovala. Mimo njih so šli vsi, uradni in državna javnost, kot da bi bilo samo po sebi razumljivo, da je tako. Sodite sami, če je to pravično.

V drugo skupino spadajo oni kmetijski gospodarji, ki niso po svoji lastni krivdi padli v dolgove. Bodisi, da so pri prevzemu kmetije v dobrih povojnih letih prevzeli tudi denarne obveznosti do svojih bratov in sester, obveznosti, ki bi jih bili v zdravih razmerah radi in lahko poravnali, a so v času gospodarske stiske postala bremena, ki so tudi za njihove rane postala pretežka. Bodisi, da so nekateri postali tudi žrtve naravnih nesreč, boleznih, požarov, povodnj, toče, ki so uničevale pridele in povzročale nujne stroške. Ta vrsta kmetov-dolžnikov je vredna vsega spoštovanja in zaštite od strani države, in nikdo se ne bo spodbiral, če jim pride z vsemi silami na pomoč. To so dobri borci, ki bodo zopet močni oporni stebri reda in blagostanja, kadar bodo zlezli izpod razvalin, ki so jih nepričakovano zasule.

V tretjo skupino kmetov bi pa postavil one, ki se pred svojo vestjo in pred Bogom ne morejo izgovarjati na gospodarsko stisko, da so v dolgove zabredli. Semkaj spadajo oni kmetje, ki so v dobrih časih svoje premoženje brezvestno zapravljali, »dobro živeli«, razmetavali denar za luksuz, ki je našemu kmetu tuj in se je začel šele v povojnih letih kot strupen plin valiti iz mest na podeželje. Ko je prišla stiska, niso imeli več nič, a so zapravljali dalje, ali z odprodajo svoje zemlje, ali pa z izposojenim denarjem, ki so ga jim graje vredni denarni zavodi proti vključbam pogostokrat kar tja v en dan posojali. Sem je treba prišteti tudi kmete, ki so izposojeni denar, ki je dolgažba legal na njihovo zemljo, pogurali dobesedno po grlu, ali ga zabili v mestne cunje in razne potrate, ki so v strahoto našemu podeželju. V to skupino pristevam tudi kmete, ki so bili zadosti neveseli v gospodarstvu, da so se podstopili z izposojenim denarjem čez mero »modernizirati« svoja gospodarska poslopja ali nakupovati z izposojenim denarjem najmodernejši stroje, ki za njihove največkrat skromne obrate niso bili in ne bodo potrebni. Z drugimi besedami, kmete, ki v svojih glavah niso znali spraviti v sklad svojo domišljijo in svoje ambicije z denarjem, s katerim lahko razpolagajo. Semkaj spadajo tudi kmetje-spekulanti, ki največkrat kmetje niso nikoli bili in so bili samo zločinski prekupevalci s kmetijami, ki so brez pare lastnega denarja, podpirali od lahkoimljivih denarnih zavodov, nakupovali zemljišča, kar cele kmetije, jih zopet razkosavali brez usmiljenja, iskajoč pri tem grdem poslu cenenege dobička. Pa jih je nenadoma zasledila gospodarska stiska in so ostali sami s nakupljenimi zemljišči in s posojili, ki jih niso mogli več vrniti. Ta tretja skupina naših kmetov je — bodimo odkritosrčni — zelo žalostno poglavje v našem gospodarstvu. Ti, ki so se obnašali, ne kot da bi bili umni gospodarji, ampak kot boljseviki, ki brez-

umno zapravljajo lastno in tuje premoženje, danes najbolj vpijejo po zaščiti in so najbolj glasni pri kritikah, da jim država dovolj hitro ne pomaga. Toda za vsakega pametnega človeka je ta skupina kmetov-dolžnikov, dejansko suha veja na našem gospodarskem blagostanju. Razun iz čisto človekoljubnih ozirov ne zaslužijo nobenega pomilovanja, še manj pa kakšne dejanske podpore. Najbolje bi bilo, če govorimo s stališča državnih koristi in družabne morale, da se popolnoma posušijo, da odgnijejo in odpadejo, da ne bodo še okuževali okrog sebe mladce, zdravega življenja.

Toda kaj se je zgodilo? Novi naredbavec o zaščiti kmetja, ki je dejansko zelo človekoljuben, je šel mimo prve skupine kmetov, kot da jih ne bi bilo. Šel je reševati zadolženca, a je pri tem brez vsake razlike raztegnil svojo dobrodelno in zaščitno roko nad vsemi, kakor tudi sonce sije brez razlike nad dobrimi in slabimi. Zaščite so v enaki meri deležni tisti, ki niso po svoji krivdi padli v dolgove, in tisti, ki so v nje zabredli vsled zapravljavanja, nemarnega gospodarstva ali celo vsled boljševejših gonov. Pijanec, ki je svoj grunt zapil in se je v zadnjem trenutku vjel v zaščito, je danes deležen državne pomoči v isti meri, kot dober gospodar, ki je postal žrtev nesrečnih naključij. Kmet, ki je svojo zemljo zanemarljivo in se preživljal od vključb, je danes deležen iste zaštite kot najbolj priden gospodar, ki mu je požar uničil dom in ga prisilil, da si postavi novega na kredit. Toda to še ni vse. Po novi naredbi, po krivdi naredbavca niso samo zaščiteni tudi popolni navredneži in gospodarsko nezmožni, marveč prevzema njihove dolgove do polovice zemljiške vrednosti celo država sama. Kdo pa je država? To so redni davkoplačevalci! Torej tisti, ki so bili pridni, ki so prej garali in varčevali in stradali, da so mogli davke odšteti, bodo morali sedaj prevzeti dolgove, ki so jih deloma napravili navredneži. Ti so se jim prej smejali, ko so varčevali in delali, a so oni zapravljali. Smejali se jim bodo naprej, ker bodo morali odšteti garati tudi za nje, češ, vidite, zakaj pa niste delali kakor mi. Ali ni to krivično in ali to ne uvaža v podeželje prevratni duh, ki bi se ga morali ravnati, ki smo za zdravo družabno življenje, najbolj bati? Povem vam to samo v premislek. Saj boste sami videli, kam to vodi!

Vendar, če že ni drugega izhoda, naj bo! — Naši dobri gospodarji, in teh je hvala Bogu še velika večina, bodo še to novo breme sprejeli nase. Plačevali bodo z davki tudi tiste dolgove, ki jih je država odbrisala tudi nezmožnežem in ničvrednežem. Toda mnenja sem, da, če je država, to se pravi, njeni dobri in gospodarsko vzorni davkoplačevalci, prevzela to breme, naj padejo na tiste, ki so bili zaščiteni deležni, čeprav niso zaslužili, tudi resne kazni ali sankcije. Država se mora pred takšnim škodljivci zavarovati, da ji, oziroma njenim državljanom ne morejo več škodovati. Brez tega bodo takoj zopet začeli in po nadaljnjih 15 letih bodo zopet prišli v položaj, da bo pridni del državljanov moral odplačevati dolgove, ki so jih napravili nezmožni in lahkoživci. V zasebnem življenju je to lepo urejeno. Ako oblast vidi, da kdo zapravlja svoje premoženje, a ima čezvečnosti do svoje družine, ga postavi enostavno pod kuratelo. Vzame mu gospodarstvo iz rok in kone! Drugim vzame časne pravice! Tretje pa, če je potrebno, zapre!

Naj bi se podobne kazni ali sankcije uvedle tudi v zvezi z zaščito kmetijskih dolžnikov. Država naj izvede svojo najnovejšo uredbo, prav, toda v zadovoljenje vsem tistim, ki so bili pridni v časih najhujše stiske, naj z zakonom odzame vsem zaščitenim kmetom, pri katerih je dognano, da so po lastni krivdi zabredli v dolgove, vse državljanske pravice. Kmetijski gospodar, ki domja ni znal gospodariti, naj kot volilec nikar ne daje državi ali samoupravi nasvetov, kako naj vodijo državno politiko. Takni kmetje naj ne imel ne aktivne in ne pasivne volilne pravice, ne v občinah, ne v banovinah, ne v državi, ne smeli bi sodelovati v nobenih odborih kakršnekoli vrste, državnih, banovinskih, občinskih ali zasebnih vse dotlej, da dolgov niso poravnali in da na svojih lastnih kmetijah niso dokazali, da nekaj znajo in da njihova beseda lahko kje in komu koristi. Takšna sankcija bi bila krščanska, pravična in s stališča državne dobrobiti neizmerno koristna. V imenu krščanske pravičnosti sedaj čakamo, da te kazni ne izostanejo.

Dunajska vremenska napoved: pretežno jasno in nekoliko hladneje.

Odstop poljske vlade

Pariz, 12. oktobra. AA. Havas poroča iz Varšave: Vlada je podala ostavko. V takojšnjih političnih krogih pričakujejo, da bo predsednik republike poveril mandat za sestavo nove poljske vlade dosedanjemu notranjemu ministru Kosciolkowskemu. Prav tako mislijo, da bo dosedajni zunanji minister Beck tudi v bodoče ostal na tem mestu.

Novi angleški poslanih

Beograd, 12. okt. AA. Danes popoldne je bil sprejet v svečani avdijenci od Nj. Vis. kneza-nastolnika novi poslanik Velike Britanije na našem dvoru g. Ronald Campbell. Avdijenci je prisostvoval predsednik vlade.

Lahkoatletski dvoboj Gradec : Ljubljana

Ljubljana, 12. oktobra. Danes se je pričel na igrišču Primorja tridisciplinarni dvoboj med graško in ljubljansko lahkoatletsko reprezentanco. Prvi dan vodi Gradec z 9 točkami nastoku. Doseženi so bili ti rezultati:

Tek 200 m: 1. Platiner (G) 23,2. 2. Šter (L) 24,0. 3. Guinayr (G) 4. Sodnik (L). — Točke: Gradec 6, Ljubljana 3.

Škok v višino: 1. Martini (L) 170. 2. Žgur (L) 170. 3. Knäussl (G) 160. 4. Niederl (G) 155. — Točke: G 1, L 8; skupno: G 7, L 11.

Izven konkurence je skočil Svetek (L) 170 cm. Tek 800 m: 1. dr. Sienkiewicz (G) 2:02,0. 2. Frank (G) 2:02,1. 3. Srahar Fr. (L) 2:02,8. 4. Zorja A. (L) 2:03,5. — Točke: G 8, L 1; skupno: G 15, L 12.

Met diska: 1. Turner (G) 40,12. 2. Schwarz (G) 39,88. 3. Stepišnik (L) 38,89. 4. Serše (L) 38,19. Točke: G 8, L 1; skupno: G 24, L 12.

Izven konkurence: Jeglič (L) 34,60.

Škok v daljino: 1. Putinja (L) 16,40. 2. Martini (L) 16,33. 3. Turner (G) 16,25. 4. Guinayr (G) 16,23. Točke: G 1, L 8; skupno: G 24, L 21.

Izven konkurence: Požar (Pr) 617. Slapar (Pr) 589.

Met kopja: 1. Zahibruckner (G) 55 m. 2. Dočman (L) 52,70 m. 3. Schwarz (G) 49 m. 4. Martini (L) 42,30 m. Točke: G 6, L 3; skupno: G 30, L 24.

Izven konkurence: Štok (Pr).

Tek 400 m: 1. dr. Schöff (G) 52,1. 2. Skušek (L) 53,2. 3. Drexler (G) 53,2. 4. Zorja A. (L) 54,9. Točke: G 6, L 3; skupno: G 34, L 27.

Tek 5 km: 1. Bručan (L) 16:11,75. 2. Hader (G) 16:18,0. 3. Krevs (L) 16:25,0. 4. Burgstaller (G) 16:39. Točke: G 3, L 6; skupno: G 39, L 33.

Izven konkurence: Srahar Fr. 16:33,0. Starman Iv. 16:54. Starman Lado 17:14,0.

Stafeta 4 x 100 m: 1. Gradec (Platiner, dr. Schöff, Guinayr, Drexler) 45 sek. 2. Ljubljana (Šter, Žgur, Weibl, Zupančič) 45,3 sek. — Točke: G 6, L 3.

Skupno stanje po prvem dnevu: Gradec vodi z 9 točkami pred Ljubljano v razmerju 45 proti 36.

Tekmovanje se danes nadaljuje s pričetkom ob 15 in svečanim pozdravom predstavnikov in gostov.

~ Hladna jesen že prihaja ~

Ko boste izbirali oblačila za jesen, vedite, da boste kupili plašče, dalje obleke in blago za obleke kakor tudi obleke za šolarje najcenejše pri

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Minister za pošto v Ljubljani

Beograd, 12. okt. AA. Drevi odpotuje v Ljubljano minister za pošto, brzojav in telefon g. dr. Branko Kaludjerčić, da bo inspiciral pošto-brzojavno-telefonske ustanove. Dr. Kaludjerčić bo obiskal pri tej priliki tudi druga važnejša središča v dravski banovini, predvsem Bled, kjer građe novo avtomatsko telefonsko centralo. Na povratku bo inspiciral pošto-brzojavno-telefonske ustanove v Zagrebu in morda tudi v drugih važnejših središčih savske banovine. Dr. Kaludjerčića spremljata na tem inspekcijskem potovanju pomočnik ministra za PTT ing. dr. Ratajac in šef kabineta R. Vukalović.

Nedeljske vozovnice

Beograd, 12. okt. AA. Od 19. oktobra t. l. se izpremenje gosedanje določbe o nedeljskih in prazniških vozniških listih na državnih železnicah. Od jutra bo popust veljal od 11 do 250 km, namesto kakor doslej od 6 do 250 km. Razen tega se bodo smeli potniki, če v času od 12 do 13 ne vozijo potniški vlaki, poslužiti potniškega vlaka, ki vozi med 11 in 12. Pri povratku se bodo smeli peljati najprej v nedeljo ali na praznik, dostoj pa že v soboto ali pa pred praznikom do 20. Po novih določbah se na vozne listke ne bodo več lepile znamke, temveč bo blagajna v znak, da gre za nedeljski listek, priložila nanj žig postaje na želni strani listka.

Kongres gostiteljskih združenj

Beograd, 12. oktobra. AA. Državna zveza gostiteljskih združenj kraljevine Jugoslavije je imela od 7. do 12. t. m. kongres v svojih prostorih. Kongresa so se udeležili zastopniki raznih ministrstev. Razpravljali so o težavah in zahtojah poslovanja gostiteljskih obratov. Kongres je pod predsedstvom g. Mihajla V. Nikolića, predsednika državne zveze, sprejel važne sklepe, ki jih bo v pisemenih vlogah predložil pristojnim ministrstvom, da se odpravijo težkoče in zboljša ta gospodarska panoga, ki igra v našem tujem prometu važno vlogo.

Iz vojaške službe

Beograd, 12. oktobra. m. Z odlokom vojnega ministra so po potrebi službe postavljene: na službo v štabu 53. pehotnega polka, pehotni podpolkovnik Akacić Janko, na službo v komando kninskega vojnega okrožja podpolkovnik Petelin Miroslav, v komando ljubljanskega vojnega okrožja komijski podpolkovnik Jordanje Božidar, na mariborsko vojno okrožje pesadijski podpolkovnik Die Vasilav, v operativni oddelki glavnega generalštaba artiljerijski kapetan I. razreda Trampus Danilo, na službo v štabu 32. pehotnega polka kapetan I. razreda Golob Franjo, za vršila dolžnosti štaba 4. armijske oblasti pesadijski kapetan I. razreda Golob Franjo, za vršila dolžnosti štaba 4. armijske oblasti pesadijski kapetan I. razreda Hraščev Alojzij, na službo v komando plevljanskega vojnega okrožja pehotni kapetan I. razreda Truhar Franjo, za vršila dolžnosti pomočnika knjigovodje intendanture komande kraljeve garde

Hmelj

Tudi danes je bilo v hmeljski kupelji razmeroma prav mirno razpoloženo. Nekaj več povpraševanja je bilo kljub temu je za slabše in cenejše blago po 14—18 Din ter drugovrstno po 19—24 Din, pa tudi nekaj zanimanja za prvovrstno do 29 Din za kg. Zaključek je bilo malo.

Pri mirnem sicer, vendar stalnem povpraševanju je bila danes tendenca v splošnem nekoliko živahnost in se je plačevalo za boljše in najboljše blago po 28—34 Kš, t. j. 50—61 Din za kg. Za letošnji pridelek iz Urtke in Roudnice se plačuje prejšnjost 20—24 Kš, t. j. 36—43 Din za kg.

Pesem štajerskih goric ob trgatvi:

„Kdo bi zmirom tužen bil“

Tako je pripovedoval rajni gospod Fridrik Horvat, ki je umrl lani kot dekan pri Veliki Nedelji:

Bilo je oktobra 1. 1897., ko sem bil za kaplana pri Sv. Martinu pri Vurbergu. V mesečni noči sva šla z župnikom Vinerjem iz Maribora proti domu. To je bila noč, kakršne so le v naših slovenskih gorah, ko vsi griči mirajo in od sladkih solz krvavijo, na vrhah pa topoli tožijo v nebo: človek bi se razjokal od razkošnega veselja. Tam, kjer je zdaj dupleški most, sva obstala. Med vrhjem je Drava svetlo in široko ležala, kakor da je z nama obstala, za nama nekje pa so ubirali pesem. Ko sva jo ujela, mi je stari župnik položil roko okoli vratu in tiho posnel:

Kdo bi zmirom tužen bil?
To ne more biti...

Pela sva jo od začetka do kraja in nikoli več se mi ni zdela tako lepa kakor to mesečno noč sredi samotnih goric. Od življenja so kipele, pa so vendar navdajale s plaho tesnobo in z mislijo na umiranje in smrt.

Tisto noč mi je župnik Viher povedal, kako je ta pesem nastala.

Zložil jo je Dragotin Ripšl. Ta gospod je bil spavna vojni kurat, potem župnik v Loku pri Zidanem mostu. Nekateri njegovi farani niso bili zadovoljni z njim in so ga tožili škofu Slomšek: 1. da je veseljak, ki vedno poje; 2. da rad pije — in 3. da ga nikoli ni doma. Škof Slomšek je tožbo prebral in vprašal kanonike za nasvet: kaj bi napravili z veselim župnikom Ripšlom. Gospodje kanoniki so premišljevali in so dejali: »Bodo že Prevzišeni sami najbolje ukrenili.« Slomšek pa je poslal tožbo župniku Ripšlu v Loko, češ, naj se zagovarja. Ta pa je odgovoril in se opravičil s pesmijo:

1. Da je veseljak!

Kdo bi zmirom tužen bil?
To ne more biti.
Bog je pamet mi delil,
Tužnost razpodi.
Pride čas, da se solzim,
Rajši pa se veselim,
Kakor znam, si kratim čas;
Kaj to mika vas?

Kdo bi zmirom bil vesel?
To ne more biti.
Ko bi tudi zmirom pel,

Zadoščenje županu obmejne občine

Ljubljana, 12. okt.

Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani je bil danes končan zanimiv proces, v katerega so zapletli razni elementi župana obmejne občine v Starem trgu pri Raketu g. Ludvika Kržičiča, ki je moral napraviti mnogo potov v Ljubljano, da se je končno njegova zadeva čisto rešila. G. župan Kržičič, ki ga vsak pošten Notranjce spoštuje zaradi njegove lojalnosti in pravice ljubezni, je bil od državnega tožilstva obtožen zaradi žaljenja uradne osebe po § 302 k. z. in po členu 5 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Zadeva ima prav zanimivo ozadje ter je proces v prvi vrsti pokazal, da mnogi agenti in špekulanti z domoljubnimi slikami in produkcijami znajo izkoriščati visoke centralne in lokalne oblasti v svoje sebične namene. Gosp. župan Kržičič je 14. nov. lani v svoji gostoljubni gostilni v Podobu pri Starem trgu doblil nenavaden obisk. Prišel je neki orožnik iz Loža ter mu velel, da mora takoj oditi v občinsko pisarno, češ, da ga tam pričakuje »revizor notranjega ministrstva iz Belgrada.« G. Kržičič, miren in dostojen mož, ni protestiral, uklonil se je orožnikovega povelju, izrečenemu v resnem uradnem tonu. Takoj se je napotil z orožnikom s svojega doma proti Staremu trgu, ki je oddaljen dobre četrt ure. Na sredi poti pa sta oba srečala potniški avtomobil, v katerem je sedel neki civilist in orožnik iz Logatec. Civilist ju je ustavil in velel, da naj se g. župan vrne na svoj dom. Bilo je okrog 10. dopoldne. Vsi so se lepo vrnili v Kržičičovo restavracijo. Sofer in logaški orožnik sta sedla k eni mizi. G. civilist, ki se je med tem časom predstavil g. županu za zastopnika »Društva za privredno i kulturno akcijo«, je nato g. župana naganjal, da mora naročiti neke slike. Gosp. župan mu je v mirnih besedah povedal vse finančne težave obmejne občine, naposled pa je vendarle naročil tri slike, eno za občino, drugo za šolski odbor in tretjo za sebe. Ko sta končala razgovore in so bila podpisana naročila, je družba skupaj priselila k eni mizi. G. župan je vprašal logaškega orožnika po nekem orožniku, ki ga je v letu 1931 ob znanih volitvah preganjal in mu storil mnoge krivice. O njem se je primerno kritično izrazil. Pozneje je prišlo do tega, da je g. župan kot poštenjak napravil na okrajno

Žalost mora priti;
En čas voljno potrpi,
Preveč pa se ne solzim,
Iščem spet si kratek čas;
Kaj to mika vas?

2. Da rad pije!

Kdo bi zmirom vodo pil?
To ne more biti!
Zdravje lahko bi zapil,
Znal bi oslabiti.
Grešni svet je utonil,
Vodo nam je pokazil,
Torej se mi gabi včas;
Kaj to mika vas?

Kdo bi zmirom vince pil?
To ne more biti.
Bog je vinčice delil,
Zdravje nam trdit.
Če ga piješ pametno,
Zdravje ohranilo bo,
Jaz ga tudi pijem včas;
Kaj to mika vas?

3. Da ga nikoli ni doma!

Kdo bi zmirom bil doma?
To ne more biti.
Želja mojga je srca,
Med prijatelje iti.
Ni doma ne zamudim,
Tud' krivice ne storim,
Iščem v tujščini kratek čas,
Kaj to mika vas?

Zmirom tud' ne grem čkol',
To ne more biti.
Dela imam doma dovolj,
Moram ga storiti.
Mirno delam, kadar je,
Prej dovršim zvesto vse,
Potlej iščem kratek čas;
Kaj to mika vas?

In na koncu nauk za sodnike in tožnike:

Vse na zemlji se zmeni
To že mora biti,
Božja volja to stori,
Glasno nas učiti:
Da bo prišla temna noč,
Nam več delat ne bo moč,
Pride večnost, mine čas;
To naj mika vas!

Ko je dobil tak odgovor, ga je škof Slomšek pokazal kanonikom in jih vprašal za nasvet: kaj storiti z župnikom Ripšlom. Gospodje kanoniki so premišljevali in so dejali: »Bodo že Prevzišeni sami najbolje ukrenili.« Slomšek je hodil po svojih sobah gori in doli, v rokah pa držal Ripšlov odgovor. Dolgo je hodil gori in doli, pa je pred harmonijem obstal, za harmoniji sedel, s prsti sem in tja poskušal — pa zaigral melodijo na Ripšlovo pesem, sekirice napisal in svoje sekirice in Ripšlovo pesem zvil in poslal Ripšlu.

Se tisto leto je bila birma v neki župniji blizu Loke. Kakor po navadi, je bila zvečer podoknica. Že so domači odpeli, tedaj je Ripšl postavil Ločane pod okno in zapel z njimi svojo po škofovem napevu:

Kdo bi zmirom tužen bil...
Ko je Slomšek drugi dan sprejemal duhovnike, je dejal Ripšlu:
»Domine parochie, bene fecisti!«
Ripšl pa je dejal:
»Episcopo, melius fecisti!«

Taka je zgodba o tej pesmi, ki jo pojo po štajerskih zidanicah, ko jesen zori in kupa med prijatelji kroži.

Dr. Fr. Sušnik.

¹ Gospod župnik, dobro ste naredili!
² Gospod škof, vi ste bolje naredili!

Ko bi oče moral priti

pralo bi se samo z Radionom

Schichtov **RADION** pere sam

Jesenske sličice s Sorškega polja

Prosena latje se na polju klanja in ženjice vabi: Dozorelo sem, pridi me požet. Truma vrabcev poseda po latju in zobljice; sejnujejo in praznujejo celotredensko žegnjanje. Predrzi so, komaj jih z žvižgom odneseš, že so spet z veseljem vrisem vrnejo in posedajo svatovska mesta. Proso se otesa, za seme in več ga je že na tleh, vrhički latja so že skoro obrani, le lahka pleva se jih še drži, a ženjice se ni.

Gospodar zbira srpe, ki so se od zadnje žetve porazgubili, stika po kosih, ki so zloženi ob podih, jezika nad ženakami, ki se vse porazgube in popuste srpe ko kokoši.

Kladivo poje, jeklena polkrožna rezila srpov se tanjšajo in ostre. Kleplje, kleplje žalostno pesem, ki naznanja konec verabčevskemu pirovanju. A, le ti ji brez zle slutnje še radostno odpevajo: le dajmo, le dajmo ga!

Ženji se zastavili, vrabci so se umaknili na bližnji kozolec, ali se razbegli po kronah košatih češenj, ki branijo kozolec pred vetrovi. Žalostno čivkajo in zro na razvaline nekdanjega raja. Mogočni snopje v pravilni vrsti samujejo po njivi, kažejo soncu zlate kroglice, kjer pa drugujeta po dva, skrivata dragoceno glinasto čutaro plemenite vodice, oslajene s pelinovim listjem, da ne škodi, četudi se segreje.

V petje srpa in oslice se meša živahen pogovor o rodovitnosti žudodelnega sadu. Najdobrejši zrna je, kot gorčično zrno kot svetlopišemski sadež, ki stotero obrodi. Vsem vremenskim neugodam kljubuje. V suši je raslo in dozorelo, z dežjem sta se sešla le ob setvi, ki jo je zalil in zabil, da ni moglo pogneti, in bi v plevele vtonilo, da se niso zanj zavzele plevce z deklisko vneto. Vse polje je porjavelo v suši, sicer košati listi krmne turščice so se čebulasto pozavili, vse je venelo in viselo v tla rjava ožgana ruša zemlje je padla v boso nogo, edino proso je kljuboval, dasi je v rasti malo zastalo.

Nasad

Zvozili so ga na pod, ga zložili tesno snop ob snop z latjem pokonci. Nasad je nasajen, otroci se valjajo po njem in pričakujejo volov, da ga omanejo. V podnih stenah so še drži, ki spominjajo, da so ga nekoč meli na primitivnejši način: s čevlji in cokolami. Hlapec pripelje par volov, v travo jim obriše in s slamo otre parklje in jih vleče na nasad. Branijo se, še od lanskega leta jim je v nagonu ostalo, da je to delo zastojno in malo prijetno. Ker pa hlapec le ne odjenja, se udata, jezno zagrabita snop in ga streseta po nasadu.

A kazen pride takoj. Njih nagonsko požrešno hlepenje kroji z gosto žlico prepleten nagobčnik, ki jima ga je navezal hlapec na vrat. Ne ve, da naj vsakdo je od svojega dela in vol od nasada, ki ga mane. Celo sv. pismo veli, da volu, kadar mane, ne natikaj nagobčnika. Otroci ob vratih preže, da nožni mlitilec ne ponesnažijo nasada, a preže le na jabolka in hruške, ki jih stresa veter z dreves. Celo strah in grožnja, da bodo kar tako kašo jedli, jih malo plaši.

Nasad imajo. Veliki nasadi se pri množičnih družinah treso zvečer, da pridejo sosedje, fantje in dekleta z vse vasi pomagat. Vendar pomoč ni toliko izdatna kot številna.

Pridejo iz veselja do zabave, ne do dela. Zbirajo se počasi v svesti, da dobe tisti, ki pridejo ob 11 toliko, kot tisti, ki so teko dneva ves dan prenašali. Prihajajo počasi in po straneh opredujejo, koliko je še stresenega, da ga preveč ne dobe.

Le sosedje pridejo prej, vezani po dolgu medsebojne pomoči. Domači so takoj ob »Ave Marije« prišli, stresli še vse ob straneh, odmedli od njih zrno, da je prostora za 20 in več.

Nasad postaja zabavišče, poln veselja in radosti, poln prijetne zabave in družabnosti — družabni prireditelj na deželi, ki se je udeležiti vsi, ki vsi prijetni družabniki slove.

Pri vratih treso gospodar izpadlo slamo, vsi drugi dvigajo in tresajo prosena vlaknja, ki jih vežejo v majhne otepke »beračec«. Tukaj se zbore ljudje, ki se čisto radi vidijo in snidejo — nenapovedani, a določeni sestanki.

Marsikatera pade na račun takih dvojic in živahnost se podvoji. Prijatelja družba mladih vedrih lic, radostnega srca, ki jim vsaka beseda v pesem zveni; saj kogar kaj teži, ga v to družbo ni.

Polovico so ga že stresli. Gospodinja prinese pehar jabolk in hrušk, hleb kruha s steklenico »medenagac« z enim kozarčec. »Malo zabojček« in se hitro obrne, kašo je sicer malo umaknila, a se

vseeno boji, da ji bi vzkipela. Posedejo po nasadu, sežejo v pehar in ga hitro uprazne, kozarec kroži iz rok v roke, dekletom radi močno nalivajo, ker se branijo, češ čaja se vendar ne boste branile.

Hlebu se malo pozna, le sem in tja ga kdo grahljaj odkrhne, otrokom pa ga gospodar odteše večjo zagobjo, da ne opešajo. Po malici nasad hitro gineva. Teknujejo, kdo bo prej pri koncu pri bali, ki skriva v svojem naročju žlahtne hruške. Teknujejo, da tresejo, pozabijo in prosa še precej v slani puste v tolažbo jesenskih ptic, ki že morje ne upajo.

Nalože otepke na voze in jih odpeljejo k kozolecu, da jih zlože. Tema je navadno, le luna kuka morda izza oblakov. Pa saj ni treba, da bi svetila, vedo in znajo tudi v temi, late in otepki pa se otipajo. Na podu grebejo zrno na kup — ne gre v višino, zrno polzi navzdol. Sosed vtačne skozi vrh kupa grablješe in meri: 20 merikov in še čez ga bo, saj je samo zrno brez pleva.

Cistilnik zaropače, odveje pleva od zrna, ki ga sipljejo v mernike in sproti odnašajo na sušilnico. Nikjer drugje jih ni videti kot tu na Sorškem polju. Za kratko dobo komaj 14 dni služijo, celo leto sicer počivajo in trhe.

Merijo pičlo, da več namerijo, če jih up ušteje in nasad ne da, kot pričakujejo, malo zaokrožijo. Polnočna ura mine, preden vse pospravijo, gospodinja pa jih težko pričakuje, da se ji večerja ne shladi popolnoma.

Večerja? Težko ji je vzeti to ime, ko se že prve popolnočne ure slegajo. Ni za samo okrepčilo, ampak bolj za slovesen zaključek nasada.

Pisana družba je vkleknjena v stranice javorjeve mize, velike sicer, a za te prilike še premajhne. Stisnjeni so, tako na tlesnem, da iz izmenoma morejo zajemati iz velike skleda, do roba napolnjene z mlečno kašo, utopljeno v maslu, po vrhu pa kot otočici izživajo veliki ocvirki jajčnega ocvrtja.

Govorica se vpleta vmes in preganja spanec. Počasi uhajajo, petelini že pojo, fantje pa grede še k dekletom vas.

Že ajda zori

Dan se je obesil. Zito se suši v kozolcih in čaka, kdaj ga bodo omlatili. Njive so oprahane, vendar sv. Aleš, ki se je po stopnicah polokel, se obotavlja priti. Pred njim ne sejejo in tudi na njegov god ne, sicer je ajda jelševa. Med Alešom in Jakobom je devlejo v zemljo, ki pa se shladi — čim zakrije ajdova semena. Res, noči postajajo hladnejše, a čez dan tembolj pripeka. Podnevi ne orjejo in ne sejejo, živina ne prenaša nadležnih obadov, zato vstajajo zarana, krajejo Bogu noč in napregajo pot večer.

Suho je navadno v tem času. Ročice pluga treso, lemež škrtja po trdi s peskom namešani grudi, za brazdo se kadi. Naporna je setev v suši, a je tem bogatejša upanja. Prah, ki se dviga za brazdo, pravi, da dobro gnoji; seveda, če je primestan še superfosfat, je še boljše.

V tednu je dež in ajda hitro vzkli. Dvema listoma, ki leno pomamljata izza kepice, se pridružitja še dva in dva. In preden preteko tri nedelje, nas nekega jutra pozdravi še zaspani komaj vstali ajdov cvet. Ajdov cvet, ki tako nebeško dehti. Spominja me na ambrozijo in nektar in na dekleta, ki že v grobu spi.

V sobico mi prihaja dehteč vonj, ki me draži, izzvalja in trga od knjig. Vsak dan dvakrat dopoldne in pod večer grem v polje gledat, kako čebele nabirajo in med nosijo; hodim tešit žejo po lepoti našega polja, z ajdovim cvetom ovenčanega.

Obračam krogulje in gledam, ali že polni. Plemenita žitnica, ki tako hitro donese.

V dveh mesecih je vsejana in požeta; segnito zrno devetero rodi. V nas pa sejejo že desetletja in še sadov ne donajamo.

Rumenordeča stebelca, bel, v rdeče prehajajoči cvet, sta mi še ponoči v očeh.

Ajda ugaša, strah pred uničujočo slano kopali, dosti ne more več škoditi. Že zori, jesen je prišla. Megle se zemlje drže, le za opoldan jih solnce za trenutek prežene. Zadnji pridelek našemu kmetu, zadnji cvet z našega polja.

Frane Jenko.

— Motnje v želodcu in črevesju, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čaj »Franz Josef« grenčice.

Za živalski vrt v Ljubljani

Kako velik vzgojni in tujski prometni pomen ima živalski vrt v vsakem večjem mestu, nam dokazujejo številni večji in manjši zoološki vrtovi v posameznih državah. Tudi v naši mladi državi imamo poleg lepega in pestrega živalskega vrta v Zagrebu, ki je bil osnovan s pomočjo zagrebske občine, še dva manjša, in sicer enega v Splitu in pa pred kratkim otvorenega v Skoplju. V naši osrednji državi prestolnici so tudi sklenili, in to zopet s sodelovanjem belgajske občine, da čimprej osnujejo primeren zoološki vrt.

Naša bela Ljubljana tudi ne bi bila med zadnjimi mesti in bi imela brezdvomno že svoj živalski vrt, ko se ne bi započelo delovanje društva ZOO leta 1930 tako žalostno nehala. Posebno pa je obžalovanja vredno, da je ravno vsled neopravičljivih osebnih razprtij in morda nerazumljive osebnosti mrzljive in muhavosti do tako vzgojno važne ustanove prišlo do tega, da naše kulturno središče še do danes nima takega poučnega vrta.

Kot vidimo, ideja društva ZOO ni zamrla, ker je bila z ustanovitvijo zoološkega društva NOE leta 1934 ponovno poživljena. Ustanovitelji društva NOE so se pač nesebično in z nujno uvidenostjo potrebe odločili postaviti ponovno prve temelje primerne, a četudi majhne, v modernem duhu zasmišljenega živalskega vrta, v katerem bi se v prvi vrsti nahajale vse pri nas živeče divje živali in pa tudi glavnih zastopnikov iz raznih vrst prekomorskega živalstva.

Gotovo nikdo ne more odklanjati in tudi ne odlagati iz kateregakoli vzroka nujnost ustanovitve živalskega vrta in sicer v onih mejah možnosti nje-

govega obstajanja, ki bi bilo realno in materialno mogoče z ozirom na velikost ravnokar nastale Velike Ljubljane.

O pomenu zoološkega vrta bi bilo odveč še posebej razpravljati. Taka ustanova ni samo v zabavo za staro in mlado, temveč služi v veliki meri pouku in vzgoji, zlasti mladine, ki ima v živalskem vrtu stalno najlepšo priliko spoznavati živali take, kot so v naravi. Pa tudi odrasli imajo veliko zanimanja in potrebo spoznati vsako tujo žival in njeno zunanje življenje.

Seveda more služiti tak živalski vrt svojemu namenu le, če je res vrt in ne zbirka živali — potujoča menažerija —, kjer se živali mučijo po tesnih kletkah. Taka zbirka živih živali za njih ljubitelje gotovo ni privlačna. Treba je, da se osnuje res pravi živalski vrt sredi čimvečjega parka, kar si je menda omenjeno društvo tudi postavilo za cilj.

Ni pa pri tem sama delavnost in požrtvovalnost zasebnikov zadostna, treba je, da se za to zavzame vsa javnost, zlasti pa mestna občina Ljubljanska, ki je na tem najbolj interesirana, kot odgovoren činitelj in pospeševatelj vsega onega, kar more povzdigniti prestiž stolnega mesta Ljubljane.

Slišimo, da ima društvo NOE že skrb, kako prezmiti svoje živali, ki že tvorijo prve temelje bodočega ZOO-a, vsled česar je že ukrenilo potrebne korake pri Mestni občini, da mu čez zimo da na razpolago primeren prostor. Upati je vsaj sedaj ugodne rešitve tega nujnega in perečega vprašanja, od katerega morda le zavisi ustanovitev v bodočem letu tako vseltransko zaželenega živalskega vrta.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. št. 8, br. 1485 od 25. V. 1935.

Boji in upi koroških Slovencev

Prosvetna zveza je posvetila snočnji prosvetni večer spominu obletnice koroškega plebiscita. Stari prijatelji prosvetnih večerov in še mnogi drugi so popolnoma napolnili verandno dvorano hotela »Union«. Za uvod so reproducirane koroške pesmi in skioptične slike povedle poslušalce na severne mejne slovenstva. Prelepe slike in nastrojena, pestra narodna noša in modra jezera so vsem nazorno pokazala, kaj smo izgubili s slovenskim Korotanom, ki je ostal po duhu in sreči še naš in to bo tak tudi ostal.

Koroški Slovenci in narodni delavci, sedanjji trsteniški župnik g. dr. Janko Arnež je nato z živahno besedo orisal narodno prebujenje, delo in boje koroških Slovencev. Narodna zavest koroških Slovencev se je kaj zgodaj zbudila. Imena Einspieler, Janežič in dr. bodo z zlatimi črkami zapisana v zgodovini koroških Slovencev zadnjih 40 let preteklega stoletja. Okrog 1900 pa je nastopilo nevarno nrtvilo v političnem življenju koroških Slovencev. Pritisk germanstva na našo severno mejo se je vedno bolj večal, pomenečevalna društva so lovila odpadnike in duhovščina in maloštevilno učiteljstvo je bilo tedaj edini stebel slovenstva na Koroškem. Previdnost je takrat poslala na Koroško dr. Janka Brejca, ki je vsem narodnim delavcem, zlasti pa mladim kaplanom, postal pravi učitelj za politično delo. Dajal jim je vedno poguma, jih vzpodbujal in vodil. Tudi predavatelju samemu, ki je prevzel župnijo v Zreču, jugovzhodno od Celovca, v kateri je župnikoval 14 let, je pomagal s svetom in dejanjem.

MODELE za vse stroje, livarne, opekarne, krznarje, modistinje i. t. d. izdeluje najceneje in najprejiznejše **modeno mizarstvo**

Milan Krajnc, Ljubljana, Miklošičeva 12/vrt

Zrelec, vas pred durmi Celovca, je veljala za popolnoma nemško faro, vendar je našel novi župnik v njej le tri nemške rodbine in — seveda tudi Slovence-nemškarje. Kakor številni drugi, tako je predavatelj na svojem mestu začel graditi postojanko slovenstva proti prodirajočemu nemškemu valu iz Celovca. Pridobil si je zvestih prijateljev, sodelavcev in — sovražnikov. In po vsej Koroški je bil slovenski živelj ob izbruhu svetovne vojne na straži, pripravljen na žrtve in boje.

Pritisk na Slovence se je povečal. Začela so se preganjanja voditeljev in duhovščine. Predavatelja samega so skušali na vse načine onemogočiti — tudi krive priasego so bile dobrodošlo orožje. Vendar je imel srečo in se izmotal iz pasti in zank, ki naj bi ga spravile v ječo. Pa je prišel prekrat. Za nestrpnosti je prišel sedaj pravi čas, da se masen-jejo nad tistimi slovenskimi delavci, ki jih intrige med vojno niso mogle spraviti z narodnih postojank. V neki decembrski noči je oborožena tolpa obkrožila župnišče v Zreču in da ni prijatelj že malo preje opozoril predavatelja, bi tolpa hitro končala svoje delo. »Živ ali mrtve nam mora pasti v roke!« je bilo geslo, ki je tedaj veljalo marsikomu na Koroškem, in skoraj čudežna je bila rešitev predavatelja samega.

Pa je prišel zopet nazaj, ko so naše čete zasedle Koroško. Začelo se je delo in boj za demarkacijsko linijo, priprave za plebiscit. Nemei niso štedili z denarjem in napeli vse moči, da nam iztrgajo Koroško. Pri nas smo marsikaj zamudili, marsikaj napravili narobe. Ena izmed napak je bila tudi ta, čeprav se le redko omenja, da je tedanjji voditelj vsega narodnega dela na Koroškem, glavna, ki je vodila vse in v katero so vsi zaupali, dr. J. Brejca, odšel iz Koroške na klie domovine, ki ga je potrebovala na še važnejšem mestu. Kakor junaška pesem je bil boji za plebiscit in ko se je pred 15 leti umaknila meja jugoslovanske države na Karavanke, ta pesem — narodna zavest in žilavost na Koroškem — ni izginila. 15 let že valja nemški valjar slovenstvo na Koroškem s podvojenjo silo. Kar ni uspelo v tisoč letih, tudi v par desetletij ne bo. So bilejo naša sreča onstran Karavank, še doni »Gor čez izaros, še upajo koroški Slovenci na boljše dni. — Ne pozabimo jih!

Potrjena sodba o procesu dr. Tavzesa

Ljubljana, 12. oktobra.

Mnogim je še v živem spominu proces, ki se je vršil letos pred okrajnim sodiščem v Ljubljani proti postnemu uradniku g. Ferdu Nadraga zaradi žaljenja uradne osebe, namreč žaljenja takratnega vršilca službe postnega ravnatelja dr. Ivana Tavzesa. G. Nadrag je bil obtožen, da je z nekimi letaki, ki so bili 22. aprila med 15. in 15.30 uro oddani na kolodvorski pošti Ljubljana II v nabiralnik in so bili naslovljeni na različne odlične osebnosti v Ljubljani in na deželi, očital dr. Ivanu Tavzesu, da je nekorrektno postopal v neki zadevi. G. Nadrag je bil osumljen, da je sam sestavil in odposlal dotične letake. Pred okrajnim sodiščem je bilo več razprav, ki jih je vodil sodnik g. Milan Tominc. Zaslišanih je bilo mnogo prič. Nekatere priče so obremenile izpovedale za obtoženega g. Nadraga. Po dolgih razpravah je prvi sodnik g. Milan Tominc izrekel oprostilno sodbo, ki so jo mnogi postarji vzeli z zadoščenjem na zaanjo.

»Radi dežja odpovedane konjske dirke se bodo vršile v nedeljo, dne 13. t. m. v polnem obsegu na Fuzinah pri Ljubljani. Startalo bo preko 50 jahalnih in kasaških konj. Poleg tega bo nastopilo tudi 15 banovinskih zrebcev.«

Državni tožilec je proti tej oprostilni sodbi prijavil priziv na ljubljansko okrajno sodišče. V prizivu je obširno navajal nekatere momente, da se je pri obravnavi kršil zakon in da je podana krivda obtoženega. Branilec obtoženega g. Nadraga g. dr. Ivo Česnik je na drugi strani v obširni vlogi na okrajno sodišče navajal vse važne oprostilne razloge. Na tajni seji kazenskega senata okrajnega sodišča je bil priziv državnega tožilca zavrnjen ter je II. sodna instanca v celoti potrdila sodbo prvega sodnika. S tem je ta proces končno rešen.

Filmski večer SPD

V četrtek, 10. t. m. zvečer nas je Slov. planinsko društvo povabilo k prvi svoji letošnji prireditvi: Ga. Ana Escherjeva, znana planinka in naša rojakinja iz Tržica, je pokazala vrsto filmov, ki jih snema na svojih turah in potovanjih križem sveta. Videli smo grški Olimp v megli in v solnem, španske gore in sloviti okrešeli Gavarne v Pireneji; z zanimanjem smo gledali pester slike iz pušave ob Rdečem morju, danes tako aktualni Sueski prekop in kraje na polotoku Sinaju in gore, ki jih tako dobro poznamo iz svetega pisna stare zaveze. — Takoj nato pa nam je ga. Escherjeva pokazala svojega stalnega spremljevalca, italijanskega alpinista Enila Comiciaja v najdrzejših plezalskih položajih, pri neverjetnih težkih previsov. Navsezadnje — že vzpenjanju čez navpične stene in premagovanju proti 11 — pa je zaključila gospa svoj filmski večer z nekaterimi mišnimi prizori iz naših domačih planin: z Jalovca, Mojstrovke in Storžice.

Filmi, ki smo jih ob tej priložnosti videli, so povečini tehnično dobri, nekateri celo izvrstni, izbira motivov kaže mnogo smisla za lepoto prirode in dober okus. Nekateri prizori so bili predolgi (ples, signaliziranje etc.) in bi se jih dalo brez škode skrajšati na tretjino. Šibkeje dele bi bilo popolnoma izločiti, s čemer bi se povečal učinek. So pa v teh filmih nepozabne privlačnosti in zanimivosti (n. pr. ves odlični in napeti plezalski film, prizori iz samostanov na Sinaju, imenitni

Triumph Trajno gorečo peč za drva

OKUSNA POCENI

Ogromen prihranek na kurjavi

Proizvod OSJEŠKE LIVARNE

IZELIZA IN TOVARNE STROJEV D. D. OSJEK

tipi menihov, pokrajina Gavarne etc.), ki zapuste močan in trajen vtis.

Prikazovanje planinskih filmov bi gotovo spestilo spored planinskih večerov, ki nam jih prireja Slovensko planinsko društvo.

• Dobrodela tombola mestne občine Ljubljanske bo neprekinjeno danes ob 5. popoldne na Kongresnem trgu. Le v primeru prav slabega vremena se tombola odloži za 1 teden, t. j. do prihodnje nedelje 20. t. m. Glavni dobitki, tako predvsem kompletna sobna oprema, fino moško kolo, fotografski aparat itd. so razstavljeni v trgovinah: I. C. Mayer, F. Urbanc, Krisper, »Sava«, Batjel in Sumes, ki so ljubezno dali na razpolago svoje izložbe, kjer se dobe naprodaj tudi tombolske srečke.

Srečke za Dobrodela tombolo se bodo razprodajale na križiščih glavnih cest do pričetka tombole, ki bo na Kongresnem trgu ob 5. popoldne. Občinstvo prosimo, da pridno sega po srečkah. Dobitki so številni, lepi in praktični.

Priznana elegantui

DAMSKI PLAŠČI

iz suknenege blaga od Din 350— dalje, z dobrim krznom od Din 530 — dalje, in z dragocenim krznom od Din 950— dalje.

FRAN LUKIČ - LJUBLJANA Stritarjeva ulica

• Drevi bodo v Mostah, kjer se zadnje čase čudovito živahno gibljejo, v Ljudskem domu ponavljali pretresljivo igrjo »Žrtve spovedne molčnosti«. Ker je zadnjič bil k tej igri tak naval, da jih je moralo mnogo oditi, bodo drevi ob 8 vsi dobili priliko videti to igrjo, ki vsakogar pretrese. Vstopnice dobite danes ves dan v Ljudskem domu.

Sestanek srednješolskih katehetov v sredo, 16. t. m. ob 8 v društvenem lokalu. — Odbor.

• Akcija za dom visokošolke v Ljubljani, Gradišče 14-1, vljudno vabi vse podporne člane in drugo občinstvo, ki se zanima za našo ustanovo, na ogled doma, ki bo v torek, 15. okt. t. l. od 16 do 18 popoldne. — Odbor.

• Višja gospodinjstva šola dr. Kreka v Šiški priredi petnajstodnevni kuharski nedeljski tečaj. (Boljša meščanska kuhinja.) Začetek 20. okt. ob 9. uri dop., ki traja do 12. ure. Priglasje prejema uprava zavoda.

Lepe spomenike

po nizki ceni dobite pri

KUNOVAR FRANJU

pokopališče Sv. Križ, Ljubljana

• Zahvala nemških arheologov. Predsedstvo mestne občine Ljubljanske je prejelo pretekle dni od Arheološkega instituta Nemčije pismo, s katerim se vodja arheologov iz Nemčije prof. dr. Bersu toplo zahvaljuje za prirečen sprejem v Ljubljani, poudarjajoč pri tem velike zasluge podpredsednika prof. Evg. Jarca, ki si jih je pridobil s prizadevanjem za čim dostojnejšo ohranitev naših starih, za splošno zgodovino velevažnih rimskih preostankov v Ljubljani.

Lovci, športniki nabavite si klobuke in čepice

v najsolidnejši izdelavi pri

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14

• Sestanek jugoslovanskega kirurškega društva, sekcija Ljubljana, v torek, dne 15. t. m. v predavalnici ženske bolnišnice v Ljubljani. Spored: Dr. Guzelj: Diagnosis, therapia et prognosic alius ventriculi et duodeni perfor. Operiran carcinoma tenekga črevesa (demonstracija) Dr. Prevec in dr. Breselj: Angiomatosis retinae et medullae (demonstracija). Dr. Arko: Stenosis rectigo operata.

• Namesto venca na grob pokojnega Pirnata Alojzija je daroval za brezposelne trg. sotrudnike g. Josip Selovin 100 Din.

• Pavla Marija Kocjančič zopet redno ordinira in sprejme takoj zobotehniko-praktikanta.

• Občni zbor Stalne prosvete se vrši danes popoldne ob petih v Jugoslovanski tiskarni. Člani in članice polnoštevilno!

• Kino Kodeljevo igra danes ob 15.30, 17.30 in 20. ter jutri ob 20. »Manolescu« s Svetislavom Petrovičem in štiri lepe predigre.

Zaradi opustitve trgovine

MARIJE CERNAK dr., Vodnikov trg — prodajamo špecijsko in ostalo blago po globoko znižanih cenah. — Posebno opozarjamo na mesarske nože znamke Dick, na trgovski in pisarniški inventar. Ne zamudite prilike. Ogledite si cene.

• Na V. prosvetnem večeru Salezijanske prosvete na Kodeljevem v četrtek ob 20. bo g. dr. Alojzij Tome z lepimi skioptičnimi slikami predaval o slovenskih segah in navadah.

• Začetniški tečaj mednarodnega jezika Esperanta otvori Del. esperantsko društvo v Ljubljani v sredo, 16. okt. t. l. ob 8. zvečer v H. deški osnovni šoli (na Grabnu), Ljubljana, Zoisova cesta. Prinesite s seboj papir in svinčnik, ker se bo s poukom takoj pričelo. Pridite točno, ker se bo ob otvoritvi določil čas in dnevi ponka po želji tečajnikov!

• Pustolovci v Ljubljani. Senzacija za aretacija pustolovec Nikole Segota, o čemer smo poročali v petek, je vzbudila med ljubljanskim ženskim umevno mnogo zanimanja. Na dan prihajajo razne pustolovščine, ki si jih je Segota v Ljubljani dovolil, vendar pa dosedaj se ni javila niti ena ženska, ki bi priznala, da je Segota toliko in toliko sposodila. Segota je bil od nog do glave kavalir, vedno elegantno oblečen, finega nastopa, kar pa ga ni motilo, da si ne bi pri »placilnem« tudi izposodil sem in tja kakšen znesek, ali da se s celo ašel Zaninivo pa je, da Segota najbrže ni bil sam, kakaj tak po aretaciji je izginilo iz Ljubljane več tipov, ki so zadnje čase nastopali enako kakor Segota, cele noči preplešali na raznih plesiščih, se seznanjali z lepo oblečenimi ženskami in jim pihali na dušo, nihče pa ni vedel, od česa prav za prav ti ljudje žive. Ako bi hotele ženske povedati, koliko so tem pustolovcem izdale in katerim, bi prišle na dan prav zanimive reči. Tako pa je med vsemi svojimi tovarišji padel v mrežo policije edini Segota in še ta po neki svoji nerodnosti, ki ga je izdala.

Najnovejše vesti

iz vsega sveta skozi

radioaparate od

»TEHNIK«

J. BANJAI

Ljubljana, Miklošičeva c. 20

Prodaja na 12—18 mesečne obroke

Telefon: 34-19

• Kino Kodeljevo, Danes ob 15.30, 17.30 in 20. ter jutri ob 20. »Manolescu« s Svetislavom Petrovičem in štiri lepe predigre.

• Služkinje! Obveščamo vas, da se prične živali in kuharski tečaj v Službinskem domu takoj, ko se priglasijo zadostno število služkinj za tečaj. Vse informacije se dobe v pisarni Poselske zveze, Ljubljana, Miklošičeva cesta 22, I. nad. — Poselska zveza.

• Za ureditev Selenburgove ulice. Prej. šnji teden je tvrdka Bata predelala svoj lokal v Selenburgovi ulici, kjer je bila nekoč Jadransko-podunavska banka. Sosed te tvrdke je mr. Ustar, ki je pred kratkim odprl v tej hiši svojo lekarno. Ta je dal sedaj tudi predelati izložbe lekarne ter jih prilagodil slogu, kakor ga imajo izložbe tvrdke Bata. Lokali bodo izgledali prav moderno ter praktično. Ob tej priliki moramo omeniti, da bi od hišnih posestnikov v tej ulici pričakovali malo več smisla za zunanost svojih hiš. Večina hiš ima po desetletja stare omete, ki razpadajo. To najbolj prometni ljubljanski ulici, ki je bila svoj čas glavna promenada, res ne dela časti. Dober zgled bi mogla dati poštna uprava, ki bi že lahko enkrat dala poslopju glave pošte nov omet. Pred kratkim je stal sicer okoli tega poslopja zidarski oder in vsi so pričakovali, da bo poštno poslopje dobilo nov omet, v resnici pa so popravili samo staromodno štukaturo na kroni poslopja, nato pa oder odstranili. Tudi mestna občina bi se morala malo bolj poboriti za Selenburgovo ulico. Tak v tej ulici je iz lesenih kock, ki bi jih morali po pravilu vsako leto enkrat namazati, kakor delajo v drugih mestih s takim tlakom. V resnici pa so bile te kocke namazane samo tedaj, ko so jih postavili tja, torej pred tremi leti, od takrat pa se nemoteno zbira na teh kockah blato, prah in druga umazanija. Čas je, da se mestna občina enkrat spomni svojih dolžnosti do ulice, ki je včasih slovela da je ena najlepših v Ljubljani, kar seveda že dolgo ni več.

• Nočno službo imajo lekarne: danes: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20; mr. Gurtus, Moste. Jutri: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 4; mr. Bohinec ded., Rimska cesta 51.

Gorenjska korenina

Osemdesetletnico je praznoval na svoj godovni dan občesposostvani in ugledni posestnik na Visokem nad Kranjem g. Mihael Jerina. V krogu domače družine so obhajali pomembni dan. Puč so godovnjaku ta dan romale misli na preživeto dolgo življenje. Na težke dni, ko se je kot vojak udeležil okupacije Bosne in na še bolj težke in žalostne, ko sta mu v svetovni vojni padla dva sinova: Jože in Lojze in mu je umrla srčno ljubljena soproga. Kljub hudim udarcem je stal vedno čvrsto pokonec, poln vere v dobrotno božjo previdnost, ki naklanja človeku tudi sončnih dni. Zvest in dolgoleten naročnik katoliškega časopisa, odprti rok in poln razumevanja za vsako dobro stvar, mu poteka življenje v krogu sina in ljubljanih hčera, ki so vseskozi take kot on. In da bi videli njegov suznji, lili dom ob šumeči Kokri! To vam je hiša kakor svetilnjak, obdovan od domačinov in tujcev, ki pa ne goji prelepega okrasja le zase, marveč zlasti za božji hram, ki je odličan za vsak praznik s tem tako negovanim in izbranim evetjem. In tega je toliko, da vam z njim z izrednim okusom okrase vso cerkev. Da bi bili videli visoko cerkev za njen god 15. septembra letos! Kako lep je tak gorenjski dom! Zato čast in hvala taki hiši! In možu, 80-letniku, ki ima take otroke!

Ako hočete dobro milo

potem uporabljajte

HUBERTUS

ki je izdelek slovenske industrije.

»Hubertus« milo je priznano kot najboljšje.

Važna 500 letnica

Dne 13. oktobra 1435 je smrt dobitela teleano in duševno še čilega celjskega grofa Hermana II. pri njegovem zetu Sigismundu v Požunu. Prepeljali so ga v platersko kartuzijo in tam pokopali: o njegovem grobu pa ni več ne duha ne sluha. Herman II. ta najbolj tipičen Celjan, rojen okoli leta 1350, je celjski rodovini položil temelj moči in slave. Imel je tri sinove: Friderika II., Hermana III. in Ludovika. Hči Barbara se je 15. nov. 1404 na gradu Krapiji poročila s Sigismundom Luksemburškim, kraljem ogrskim, poznejšim nemškim cesarjem (1410—37). Po poroki je kralj Ziga svojega tasta, mogočnega in izkuženega Hermana Celjskega imenoval za bana hrvaškega. Iz te dobe je velika umetnina, patrocinijski kip na glavnem oltarju romarske cerkve na Črni ali Ptujski gori. Prekrasni relief je okamenitev politične situacije proti koncu 1408. l. in v začetku 1409. l. V tisti dobi se je močno oglašalo jugoslovansko vprašanje. Pokazale so se konture poljsko-ogrsko-jugoslovanske države. Ko so se Poljaki odcepili, se je zdelo, da bo nastala velika ogrsko-jugoslovanska država in končno se je v bosanskem kralju Stefanu Tvrtku I. (1353—91) in celjskih grofih kristalizirala ideja jugoslovanske države. Stefan Tvrtko I. je namreč l. 1390 postal tudi kralj hrvaški in dalmatinski ter je ponosno izjavil, da je katoličan; s tem je bosanska država dosegla svoj največji obseg. Stefanova sestra Katarina, bosanska princeznja, je bila mati Hermana II. Kar se je že pred 500 leti snovalo, o čemer je nemara sanjal Herman II., to je danes ostvarjeno. Mi smo državljani tiste velike Jugoslavije, za katero so delali že davni naši predniki. — J. E. K.

Plinski napad na Slovenijo

Kljub vsem mirovnim stremljenjem doživljamo, da se vse države vedno bolj oborožujejo in nekatere celo vojskujejo. Znan je miroljubnost naše države, vendar je naša dolžnost, da tudi mi skrbimo za varnost naših meja in za življenje naših državljanov. Zavedamo se gesla: "Tujega nečemo, svojega ne damo!"

V bodoči vojni se ne bodo bojevali samo vojaki na fronti, temveč ogroženo in izpostavljeno nevarnosti bo tudi civilno prebivalstvo daleč v zaledju. Zato vse države razen organizirane svoje vojaške moči, pripravljajo civilno prebivalstvo na bodočo vojno.

Znana je, kakšne obsežne ukrepe so v tem podvzela velike evropske države, predvsem Nemčija, Rusija, Poljska, pa tudi naše sosedje. Skrb za življenje in varnost našega prebivalstva nam velja, da tudi mi ne zaostanemo za njimi.

Naši merodajni faktorji se brigajo zato, da prebivalstvo ne bo ostalo nezasčiteno za slučaj sovražnih zračnih napadov. Da bi pa naše prebivalstvo spoznalo strahote bodoče vojne in da bi se seznanilo z načinom, kako se more zaščititi pred sovražnimi napadi iz zraka, so naše oblasti odredile, da se bodo prihodnji teden v Sloveniji vršile vaje v zaščiti pred napadi iz zraka.

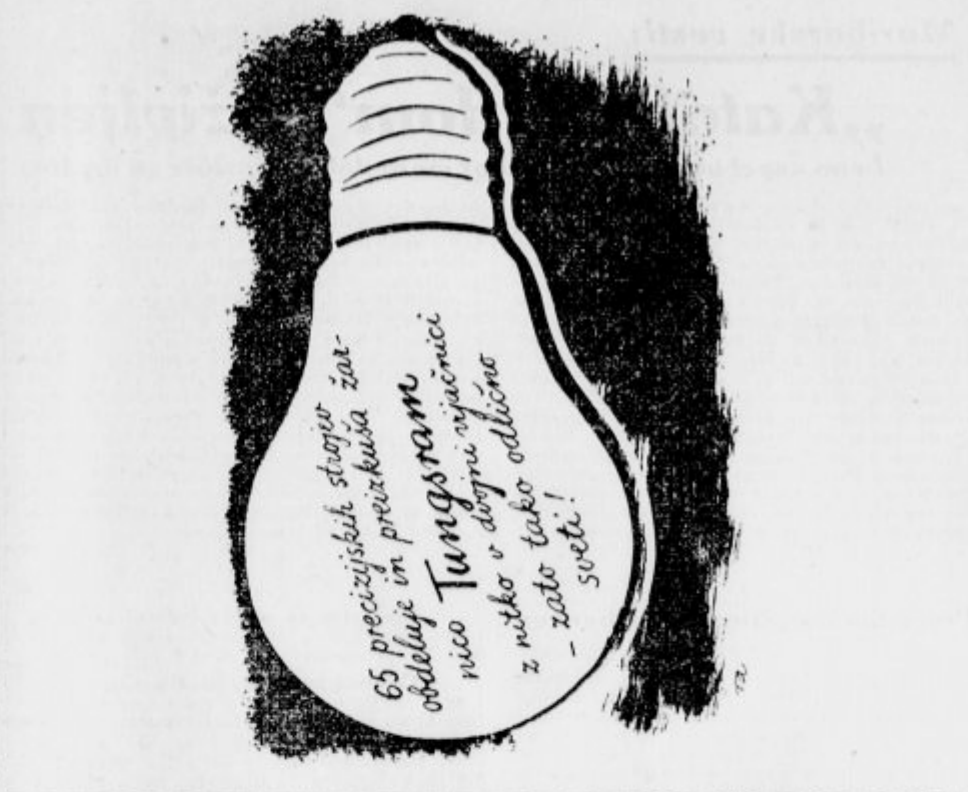
Kako nas misli napasti sovražnik? Jasno da z letali, ki bodo metala na zemljo bombe, napolnjene z raztreljivi, vžigalnimi snovmi in vojnimi strupi. Seveda bo naše vojaštvo stopilo takoj v aktivno obrambo in protinapad. Režeca letala bodo spotoma zmetala svoje neizkoriščene bombe tudi na manj obljubene kraje. Ravno iz tega razloga niso ogrožena samo večja mesta, ampak tudi vasi, manjša naselja in celo polja.

Da se bo ljudstvo moglo uspešno ubraniti napadu iz zraka, mora poznati dejstvo, uničevanje, prvo pomoč in zaščito sredstva proti vojnemu strupu. Podrobnejša tozadevna navodila priobčimo tokom prihodnjih dni.

To pa, kar je najvažnejše ob priliki napada, je vedenje prebivalstva. Nepončnost povzroča večjo škodo kot same bombe.

Ko se pojavijo sovražna letala, je dolžnost prebivalstva, da se skrije v najskrivnejše prostore, ohrani prisotnost duha in se pokori navodilom varnostnih organov. Na cesti nahajajoči se ljudje se morajo poskriti v najbližje veže, vozila se morajo najhitreje in po najbližji poti umakniti v stranske ulice, da ostanejo glavne ulice proste za kretanje obrambnih oddelkov. Okna naj bodo zaprta in zaštrta s težkimi zavesami. V primeru nočnega napada se morajo pogasiti tudi vse luči in ognji, da se ne opazi dim, zlasti pa iskre. Ljudje, ki se pri prihodu sovražnih letal nahajajo v javnih prostorih kot kavarnah, gledališčih itd., naj ostanejo mirno na svojem mestu ter se morajo pokoriti odredbam varnostnih organov. Oni pa, ki jih napad zateče na prostem, zlasti na polju in travnikih, naj ležijo v bližnje jarke ali pod grmovje in ostanejo nepremični, da jih sovražnik ne opazi. V primeru pa, da pade strupena bomba v bližini, naj zadržijo sapo in čimprej zapustijo skrivališče v smeri proti vetru in letijo na kakšen vzvišen prostor. — Ko so sovražna letala nad mestom in mečejo svoj peklenški tovor, stopijo v akcijo že oddelki za ugotavljanje strupov. Po ugotovitvi strupa zaznamujejo zastrupljene prostore in zaprejo dohod. Ta opozorila se morajo na vsak način upoštevati, ker bi oni, ki bi hodili po zastrupljenem prostoru, ne škodovali samo sebi, temveč bi spravili v nevarnost tudi druge s tem, da bi s čevlji raznašal strup po mestu in stanovanju. Takoj ko preneha napad nastopijo samaritanski in razkuževalni oddelki. Prvi odnašajo težko ranjene in nudijo lahko ranjenim prvo pomoč na licu mesta. Razkuževalni oddelki pa uničujejo strupe in razkužujejo zastrupljena mesta. Tudi gasilci in oddelki za razkopavanje ruševin stopajo v akcijo.

Iz vsega tega vidimo, da uspeh obrambe ne zavisi samo od izurjenosti in opreme oddelkov, od predpisov in tehničnih zaščitnih ukrepov, temveč je odločilnega pomena, da bo tudi samo prebivalstvo, prepojeno s trdnjo voljo in zavestjo, da se mora tudi samo braniti, ker le samopomoč je najboljša pomoč!

drugih zdravstvenih ustanov. V primeru, da takih prosilcev ne bo, pridejo v poštev ekonomski in računsko-blagajniški uradniki z najmanj 15 letno službeno dobo. Predpisno kolkovane prošnje z zahtevanimi dokazili se naj vložijo pri kraljevski banki upravi dravske banovine v Ljubljani do 25. oktobra 1935.

— Otvoritev brzojava in telefona pri postu Brezovica pri Ljubljani. Dne 4. oktobra t. l. je bil pri postu Brezovica pri Ljubljani odprt telefon, ki vrši tudi brzojavno službo.

— Zatočišče na Crnivu. Zadnja leta je postala posebno priljubljena smuška tura iz Menine čez Crnivec na Veliko planino. Da ta tura, za katero rabi povprečen smučar pač 6 ali 7 ur, ni bila bolj znana, je bila kriva predvsem neugodnost, da smučarji na vsej dolgi poti niso imeli nobenega zatočišča za odmor ali prenočišče. Zdaj je odpravljen tudi ta nedostatek. Ta mesec je namreč g. Rudolf Pustoslavšek zgradil vrh Crniva v višini 902 metra lično leseno hišo, v kateri bosta dve sobi na razpolago turistom in potnikom. Hiša bo oskrbovana vso zimo in dobro založena.

— Huda nesreča kovaškega mojstra. Včeraj dopoldne se je zgodila v Spodnjih Jaršah pri Hlomu huda nesreča. Jože Juhant, 52letni kovaški mojster, je v svoji kovačnici mirljivo vrtel smikov brus, na katerem je nekaj brusil. Brus pa se je nenadkrat razletel, kakor da bi eksplodiral. Posledice so bile strašne: Juhanta je vrglo ob tla ter mu odrgalo desno roko v rami. Ves krvavec in v strašnih bolečinah je prišel Juhant v ljubljansko bolnišnico, kjer pa mu seveda niso mogli drugace pomagati, kakor da so mu roko v rami amputirali ter rano zažili. Marljivi mojster je tako sedaj ob moznosti zaslužka, ker ne bo mogel več delati.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 12. t. m. je objavljena Uredba o zaščiti kmetov, dalje »Popravek uredb o osebnih in rodnih-ki dokladi državnih upokojeencev, »Popravek posredniške pravilnika o neposrednih davkih in »Odločba o sejmskih in tržnih pravicah v krškem okraju«.

Za pet tihih minut!

(Ob nedeljskem evangeliju Mat 9, 1—8.)

V svoje mesto Kafarnum ob Genzareškem jezeru je prišel Gospod. Komaj se je razvedelo, da je stopil iz čolna, so že prihajali k njemu pomoči in tolažbe potrebni. Tu gre greca ljudi in nese mrtvoudnega, ležečega na postelji. Verno zaupanje v moč in dobrotljivost Gospodovo jim vodi korak. Zda so pred Jezusom. Preden more kdo izpregovoriti in poprositi pomoči, izpregovori Gospod. Pred njim so odkrite duše, da jih vidi, kakor s telesnimi očmi vidi može, pred seboj vidi njih vero, ki jih je pripeljala predenj, vidi telesno pohabljenost in prepeh človeka na postelji, vidi prave tako duhovno onemoglost, ki jo je v njegovi duši naredil greh, in ta je klučaj od telesne ohromelosti, bolj potrebna pomoči nebeskega zdravnika nego telesna mrtvoudnost. Zato meri prva Gospodova beseda na dušno bolezen: »Zaupaj, sin, odpusti se ti tvoj greh!« Velika beseda, božja beseda, duha očistiljiva beseda, beseda milosti in odpuščanja! Mogočnejša je beseda, ki razreže vezi greha, nego beseda, ki razreže vezi telesne mrtvoudnosti, dobrotljivost je beseda, ki da zdravje duši, nego beseda, ki erne gibnost udom.

Prijatelj, pohitite k Zebetarju, mogočnemu in dobrotljivemu, in ga poprosite: »Gospod, reci le z besedo in ozdravljena bo moja duša!«

Dr. Ukmar Polde

banov. zdravnik v LIII

ordinira vsak delavnik za splošno zdravljenje od 8—12 ter za zobe od 2—6

— Ko spopolnujete in urejate knjižnice prosvetnih društev, ne pozabite na zbrane spise F. S. Finžgarja. Njegove povesti, romani in slike so od nekdaj najbolj priljubljene branje. Živ ljudski jezik in lepe misli, ki kažejo pot k zdravju in lepšemu življenju, so posebne odlike njegove umetnosti. Nova založba v Ljubljani je dosedaj izdala sedem knjig, med njimi naš najbolj bran roman: Pod svojčastnim solncem, dalje vojne zgodbe Boji in še druga najlepša dela. V kratkem izide nov zvezek, v katerem bodo zbrane najzanimnejše kmečke povesti.

Sladkosti vseh sladkosti so Petrickove — novosti!

— V lastnem interesu vsakega bolnika, ki se želi ozdraviti astme, pljučnih bolezni ter njim sličnih bolezni, da se okoristijo s ponudbo tvrdke Puhlmann & Co., Berlin 615, Muggelstrasse 25/25a, ki obstoja že več let in pošlje vsakomur brezplačno brošuro s slikami. Pazite na oglašni strani 5.

Ako se preveč redite, Slatino Petanjsko pijte!

— Usmiljenim srecem se priporoča ubog hrom invalid, ki se sam človeka dostojno ne more premakniti z mesta, da se mu pod čim najbolj ugodnimi pogoji prepusti voziček za invalide. Zadevna pisma pod šifro »Voziček« sprejema in posreduje uprava »Slovenec«.

— Poznavalci uporabljajo samo domače, priznane odlične Zmaj baterije.

— Putnikovi avtobusni izleti v nedeljo, 20. okt. Logarska dolina Din 95, Trst Din 140 (vključno potni list). Prijave pri Putniku, Gajeva ul.

— Rabite preprogo? Oglejte si razstavo! Več oglaš!

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Oblastveno dovoljena razprodaja manufakturnega blaga pod tovarniško ceno — ugoden nakup za trgovce. Jos. Petkosig — Ljubljana — Stari trg 4.

Pri nas ne govorite fraze temveč dejstva!

RADENSKA

je najjačja v celi Jugoslaviji

- 1) po vsebini litija (proti sečni kislini)
- 2) po množini prirodne ogljikove kisline (panhormoni)
- 3) po množini in raznolikosti zdravilnih sestavin, **cdino** v celi Jugoslaviji
- 4) s težkimi metali (za čiščenje in okrepitev krvi življenjskih sokov v organizmu.)

Zato je tako zdrava in dobra!

Film, ki ga je videlo v 2 dneh nad 5000 ljudi! POSLOVILNI VALČEK

Danes ob 15, 17, 19 in 21 uri

Predprodaja vslopnice od 11—12.30 in od 14. ure dalje

Radi velikega zanimanja priporočamo nabavo vslopnice v predprodaji

Rezervirane vslopnice se morajo dvigniti vsaj pol ure pred predstavo

Glasba: Chopin, Mozart, Liszt, Foxov zvočni tehnik, najnovejši posnetki iz Abesinije in uvertura „Netopir“

CHOPINOV

Wolfgang Liebeneiner

Hanna Waag

Rihard Romanowsky

KINO UNION

Telef. 2221

Vsem Slovencem!

Za grobove 83 slovenskih vojakov bivšega 17. p. p., ki so umrli med svetovno vojno v Judenburgu, so lanišnji meščani skrbeli od prevrata do danes. Letos pa so Judenburgci iz lastne pobude preuredili kapelico na pokopališču v skupno grobnico slovenskih vojakov. V lepo adaptirani kapelici je umetniška fresko-slika Križanega od akad. slikarja Thoma; pod oltarjem je vzidana grobnica, kamor se bodo položile kosti slovenskih vojakov k večnemu počitku. V prednji strani oltarja pa je vzidana marmornata ploča, v kateri so vklesana imena vseh naših umrlih sorojakov-vojakov. Kapelica leži med dvema veličastnima lipama in predstavlja izredno posrečen spomenik našim vojnim žrtvam.

Stroški za preureditvena dela niso še kriti. Svojeji umrli vojakov nimajo sredstev, da bi mogli kaj več prispevati. Čeravno Judenburgci ne zahtevajo od nas Slovencev ničesar, je naša moralna in narodna dolžnost, da preskrbimo plačilo preureditvenih izdatkov. Na ta način bomo najlepše počastili spomin naših v Judenburgu umrlih vojakov in s tem se bomo tudi častno oddolžili plemenitosti Judenburgčanov, ki so tako požrtvovalno skrbeli za naše slovenske grobove.

V to svrsto se obrača podpisani odbor na vse Slovence s prošnjo, da vsakdo po svojih močeh doprinese prispevek za spomenik judenburškim slovenskim vojakom. Ravno tako so naprošena vsa slovenska podjetja, da podprejo z izdatnimi prispevki to splošno narodno nabitelno akcijo. Prepričani smo, da se bo vsak Slovenec zavedal svoje moralne dolžnosti in se z veseljem odzval našemu pozivu.

Ker se bo vršila blagoslovitev grobnice v Judenburgu že 27. t. m., naj se darovi čimprej pošljejo na knegoškofijski ordinariat v Ljubljani. Imena darovalcev se bodo objavila.

Ljubljana, dne 12. oktobra 1935.

Odbor za postavitev spomenika judenburških slovenskih vojakov

(pisarna odvetnika dr. Kamušiča v Ljubljani)

80 letnico

praznuje te dni v Kamniku gospa Leopoldina Vidčeva. Dolga leta že živi tukaj in do pred kratkim smo jo srečavali dnevno, ko je šla ali se vračala z Zal, kjer počiva njen umrl sprog sodnik Anton Vidč. Jubilarntka je pristna Dolenjka in je bila rojena pred 80 leti v Novem mestu kot hčerka novomeskega meščana in pos. Tomiča. V dekliskih letih je nastopala kot izborna atletka na kapitelskem koru pod vodstvom pok. p. Hugolina Sattnerja. Poročila se je s sodnikom Antonom Vidčem, ki je služboval v Novem mestu, kasneje v Logatcu in slednjič v Kamniku, kjer je umrl. Od obeh otrok živita še dva in sicer g. Anton, vpokojen podpolkovnik in bivši vojaški ataše v Ameriki, in hčerka Marija kot strokovna učiteljica.

Gospe imajo zaradi njene dolganjske življenjske vsi zelo radi in ji želijo k jubileju vse najboljše.

— Večerni trgovski tečaj v središču Ljubljane priredi Trgovski učni zavod, Kongresni trg 2/II. Vpisovanje vsak delavnik med uradnimi urami. Začetek pouka 15. oktobra, vsa pojasnila brezplačno. Ker poučujejo samo na tem večernem trgovskem tečaju strokovni profesorji, se tečaj najbolj priporoča.

Vrhničani, Notranjci!

Udeležite se velikega političnega shoda, ki bo v danes, v nedeljo 13. t. m., ob 3. popoldne na Cankarjevem trgu na Vrhniki! Govoril bo minister dr. Miha Krek.

V slučaju slabega vremena bo shod v dvorani Rokodelskega doma.

Nedeljski shod naj pokaže našo zvestobo voditelju Slovencev dr. Antonu Korošcu, obenem pa naj bo manifestacija naše radosti nad zlomom nasilstva, ki so jih uganjali z nami naši nasprotniki!

Obč. organizacija JRV na Vrhniki.

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima naravno vse, ki bolujejo na pljučih, katerim na pljučih, zastarele, kaslji, zaslužen, dolgotrajni hripavosti in hrip, pa deslej niso našli zračila. Vsi taki bolniki dobe od nas popolnoma brezplačno knjigo s slikami,

izpod peresa gosp. dr. med. Guttmanna, bivšega čet-zdravnika v zavodu za lungenkoro, o tem: »Ali so pljučne bolezni ozdravljive?«. Da omogočimo vsakemu takim bolniku, da spozna vrsto svoje bolezni, smo se odločili v interesu splošnega blaga odposlati to knjigo na zahtevo popolnoma zastoj in poštnine prosto. Napisa je samo dopisnico (zdravnikarje z Din 175) in jo odposlati na

PUHLMANN & Co., BERLIN 615 Muggelstrasse Nr. 25-25 a.

Odobreno od ministrstva socialne politike, sanitetsko oddele 5, Br. 24b od 12. XII 1935

Koledar

Nedelja, 13. oktobra: (18. pobinkoština, žegnanjska nedelja); Edvard (Slavoljub), kralj; Koloman, mučenec.

Ponedeljek, 14. oktobra: Kalist, papež mučenec; Just, škof.

Osebnost

— Poročila sta se v Zagrebu gosp. inž. Mile Solaja, gozdarski inženjer, in gđe. Alda Šorli-jeva, filozofka, hčerka dr. Ivo Šorli-ja mariborskega notarja in pisatelja slovenskega. Bilo srečno!

Zakaj je razirna krema „LA TOJA“ edinstvena na svetu?

4) Narejena je iz najzlahtnejših surovin po najnovejših izkušnjah znanosti.

— Na kraljev grob na Oplenec (teodnevno bivanje v Beogradu) z brzovalnikom 19.—20. okt. za 225 Din. Prijave in plačila do 13. oktobra. Podrobna pojasnila pošlje zastoj uprava »Po božjem svetlu, Ljubljana. Šentpetrskova vojašnica.

— Vsi posestniki novih hiš v okraju Kranj se bodo danes ob 3. popoldne zbrali v dvorani hotela »Stara pošta« v Kranju, da se pogovorijo o resoluciji, ki bo v torek 15. t. m., predložena gosp. banu. Razgovor o znižanju obrestne mere, o zgraditvi in drugih javnih dajatih bo predmet tega sestanka. Zato vabimo prav vse hišne posestnike tega okraja, da se sestanka gotovo udeležijo. — Društvo posestnikov novih hiš za dravsko banovino.

— Razpisana služba ekonoma. Kraljevska banska uprava dravske banovine razpisuje službo ekonoma banovinske bolnišnice v Celju s kvalifikacijo po § 20. zakona o bolnišnicah ter z najmanj 10 letno službeno dobo v službi bolnišnic, zdravilišč ali

Mariborske vesti:

„Katoliški dom“ oživiljen

Lepo uspel obč. zbor - Maribor mora dobiti prostore za društva

Maribor, 12. oktobra.

Dolga leta se že borijo mariborska katoliška društva za svoj lastni dom. Vsa njihova razvoja je ne- prestano zaviralo dejstvo, da nimajo lastne strehe in svojih prostorov, ki so neobhodno potrebni za vsak napredek. Ni jim bil na razpolago dom, ki so ga gradili župni našega ljudstva in delavnost slo- venskih duhovnikov — mariborski Narodni dom. Zaradi tega se je že leta 1901 ustanovilo društvo „Katoliški dom“, ki si je nadelo nalogo zgraditi mariborskim društvom prepotrebno streho. Prvo realno podlago je dal društvu in njegovemu stremljenju pokojni lavantinski vladika dr. Mihael Napotnik, ki mu je zapustil v oporoki del svojega premoženja. Po vojni je nastal v delovanju društva zastoj, ker se je skušalo vprašanje prostorov rešiti na drug način. Vendar se je zlasti v zadnjih letih pokazalo, kako potreben bi bil v Mariboru „Ka-

toliški dom“. Zaradi tega se je delovanje društva zopet obnovilo in sinoči se je vršil občni zbor, ki je bil izredno dobro obiskan. Osobito se je opazila odlična udeležba predstavnikov katoliškega javne- ga življenja v Mariboru. Pročila, ki so jih podali ravnatelj Hrastelj, profesor Bogovič in drugi, so izzvenila v zahtevi, da mora dobiti Maribor zgrad- bo, v kateri bodo vsa naša društva našla svoj dom ter se jim bo s tem garantirala možnost vsestran- skega razmaha. Izvolil se je tudi nov društveni odbor, ki mu predseduje dr. Josip Hohnjec. Pod- predsednik je ravnatelj Franc Hrastelj, tajnik prof. Franjo Sekolec, blaginjak dr. Josip Mesko, odbor- niki pa profesor Ivan Bogovič, profesor Ivan Pri- jatelj, katehet Avgust Sparl, Katarina Baumanova, p. Kasijan Farič, namestniki pa podžupan Martin Koreš in urednik ing. Murš. Preglednika računov sta Jože Stabej in Franjo Kramberger.

Prevedba magistrat. uslužbencev

Maribor, 12. oktobra.

Po uredbi o znižanju dražinskih in rodbinskih doklad mestnih uslužbencev mora tudi mariborska mestna občina znižati prejemke svojih nameščen- cev. Mestni uslužbenci dobivajo sedaj prejemke po pragmatiki, ki je bila sprejeta in odobrena leta 1925 na podlagi zakona o državnih uradnikih iz leta 1923. Bistvo pragmatike mariborskih usluž- bencev je prav za prav zelo nizka temeljna plača, zato pa razmeroma visoke osebne in rodbinske do- klade. Nasprotno pa imajo državni uradniki po za- konu iz leta 1931 višje temeljne plače in nižje doklade. Če bi se tedaj mariborskim mestnim uslužbencem znižale osebne in dražinske doklade sorazmerno, kakor so se znižale državnim nastav- ljencem in kakor to uredba o znižanju predvideva, bi mariborski mestni uslužbenci zaradi nizkih osnovnih plač utrpeli hude izgube pri mesečnih prejemkih, ki bi pri nekaterih šle v tisoče. Zlasti bi bila prizadeta najnižja kategorija. Glede pre- vedbe občinskih nastavljenec v Dravski banovini vlada nejasnost, ker banska uprava še ni izdala odredbe, ali se naj prevedejo li nameščenci po za- konu o državnih uradnikih na nove položaje, do- čim to uredba, ki jo je izdalo finančno ministrstvo, to že predvideva. Zakon o mestnih občinah še na- dalje predvideva posebne pragmatike in pripuša mestnim občinskim svetom, da smejo po volji določiti razne doklade. Gotovo je, da ne bo mo- goče do 1. novembra rešiti tega vprašanja definiti- vno, ampak z nekim privzornim, končna re- šitev bo pa sklenila šele takrat, ko bo banska uprava izdala tozadevno uredbu. Značilna je ogromna razlika, ki bi nastala pri obstoječih ure- dilih in navodilih v plačah ljubljanskih in maribo- rskih mestnih uslužbencev. V Mariboru je sistem nizkih plač in višjih doklad. v Ljubljani pa visokih plač brez doklad. Zato bo treba obravnavati vpra- šanje plač mestnih uslužbencev v Mariboru popo- loma individualno in ne šablonsko. Upamo, da bodo nadrejene oblasti upoštevale poseben položaj mariborskih mestnih uslužbencev, katerim gre ob- činski svet pri ureditvi plač v okviru obstoječih potreb do skrajnih mej na roko.

Doleniske Toplice

nudijo do 1. aprila 1936 plačilne olajšave: pavši- na poenotila I razred (soba, prvostarna hrana, ko- peli, zdravniški pregled, vse takse in vse komfort) za 10 dni 900 Din, za 20 dni 1100 Din, polovica v gotovini, polovica v hranilnih knjižicah Kmetijske posojilnice ali Mestne hranilnice ljubljanske v Ljubljani. Centralna kurjava sob, hodnikov in oblačilnice, prirodno vedno enakomerna tempera- tura vrelcev, 38 stopinj Celzija, ogromen dotok tople, 3 milijone litrov na 24 ur direktno v to- peli, so prednosti, ki dajejo vse možnosti za brez- hibno zdravljenje, vseh vrst revmatizma, raznih ženskih bolezni itd., tudi v najhujši zimi. Promet- ne zvez: Železniška postaja Sraža-Toplice (pola- vna vozna cena) in avtobus do Toplice. Pojasnila daje uprava.

□ Ban dr. Natlačen v Mariboru. Včeraj dopoldne je prispel z osebnim vlakom v Ma- ribor ban dr. Natlačen. Na kolodvoru so ga pričakovali bivši občinski predsednik g. dr. Leskovar, župan g. dr. Juvan, podžupan g. Zebot in občinski svetnik dr. Miler. Ban se je odpeljal s kolodvora v Vinarsko šolo, po- tem pa v Svedino na novo banovinsko pose- stvo. Obiskal je tudi viničarsko šolo v Pe- krah pri Limbušu. Z večernim osebnim vla- kom se je ban vrnil v Ljubljano.

□ Ban dr. Natlačen je prevzel pokrovi- teljstvo nad sadno in vinsko razstavo v Ma- riboru, ki se odpre 25. t. m. Odbor sadnega sejma v Mariboru je že dobil od gospoda bana tozadevno pismo sporočilo. Gospod bana tudi sporoča, da se namerava osebno udeležiti otvoritve te razstave dne 25. okt.

□ Dobrodelna prireditelj Društva za varstvo deklet s predavanjem pisatelja Finžgarja in bogat- im srečelom bo danes ob 5 popoldne v verandni dvorani hotela Uniona. Vsi vladno vabljeni.

□ Krst jadralskih letal bo danes na Teznu ob pol 3 popoldne. Letala so zgradili člani jadralskega oddelka mariborskega aerokluba sami. Pred klubovim hangarjem na Teznu se bo ob napovedani uri vršila najprej blago- slovitev, nato pa krst letal. Blagoslovil jih bo v imenu prevz. knezoškofa dr. Ivana Tomažiča g. msgr. Vreže, botri pa so gg. predsednik mesta dr. Alojzij Juvan, tovar- niški ravnatelj I. Krejčí in tovarnar Ropas iz Celja. Ob ugodnem vremenu se bodo po krstu vršili vzleti letal, ki pa na ravnen te- renu morejo biti kajpada skromni. Občin- stvo, ki se zanima za to panogo letalstva, ima k prireditvi prostop pristop, mora pa se to- no ravno po odredbah rediteljev.

□ Izobraževalno društvo v Krčevini pri- redi danes pop. ob 15 v Društvenem domu veseligr. „Izjubljani raj“. Prijatelji dru- štva vabljeni.

□ Eno najstarejših Mariborčank umrla. V Vrhovni ulici 11. je umrla gospa Eliza- beta Welt. Bila je med najstarejšimi ma- riborskimi meščanki ter je dosegla starost 93 let. Naj počiva v miru.

□ Društvo za varstvo deklet ima danes popoldne ob 17 v dvorani Ljudske univerze na Slomškovem trgu sestanek. Govori ravnateljica gospa Antonija Stupca, g. Janko Ko- kinec in zastopnica deklet.

Danes popoldne vsi v ljubljanski Union

Društvo za varstvo deklet priredi danes ob 5 popoldne v verandni dvorani hotela Union do- brodelno prireditev. Gospod pisatelj Finžgar bo govoril o problemih brezposelnosti in skrbi ter varstvu deklet, in o vseh vprašanjih, ki pridejo pri tem v poštev. Po predavanju bo srečelov, ka- tera čisti dobiček je namenjen karitativnim na- pravam »Društva za varstvo deklet« (Kolodvorski misijon, zavetišče, posvečevalnica), ki deluje v prid potujočemu in potrebnemu žensku. Ker je vprašanje varstva deklet vsesplošna naloga, zato gotovo društvo pričakuje, da se bodo prireditve udeležili prav vsi člani, pa tudi vsi oni, katerim je skrb za dekleta na srcu. Poleg predavanja, ki je že samo vredno obiska, ker zanj jamči pi- sateljovo ime, bo tudi prišel vsak na svoj račun, če mu bo sreča mila, ker so dobili izbrani in zelo lepi.

Tržič

Izreden naval je doživel dvorana »Našega do- ma« pretekli torek zvečer. Vršil se je prvi pro- svetni večer obnovljenega prosvetnega društva sv. Jožeta, ki je bil posvečen obletnici smrti kralja Zedmitelja. Že pol ure pred pričetkom je bila dvorana dobesedno nabita ljudi in premnogi so morali oditi, ker jih obširna dvorana ni mogla več sprejeti. Na odru je bila v cvetu in črni podoba pokojnega vladarja. Lepo je pel cerkveni pevski zbor in cerkvena godba je dovršeno igrala žalo- stinke in domoljubne napreve. Vršilo se je tudi skioptično predavanje o Belgradu in kraljevem po- grebu. Številna udeležba je pričala, kako zna naše ljudstvo ceniti prosvetno delo katoliških društev in kako je domoljubno, čeprav je bilo ravno z ozi- rom na prosvetna katoliška društva v našem oko- lišu še nedavno drugače po krivici zaznamovano. Zalogo slovitih Philips radio-aparatur v Trži- ču ima »Foto Nadikar«, kjer se vsak interesent lahko prepriča o nenadkriljivi kakovosti in nizki ceni Philips radio-aparatur.

Vrhnika

Politično gibanje. Občni zbor občinske orga- nizacije JRZ na Vrhniki se je vršil dne 29. sep- tembra t. l. ob lepi udeležbi pristavev iz cele vrh- niške občine. Občni zbor je izvolil v vodstvo kra- jevne organizacije za predsednika g. Ignacija Hre- na, industrija v Verdu, za podpredsednika g. Ma- riana Marolta, odvetnika na Vrhniki, za tajnika g. Josipa Brenčiča, posestnika in bivšega oblast- nega poslanca na Vrhniki in za blaginjaka g. Petra Habiča, trgovca na Vrhniki. Poleg tega je bilo na občnem zboru sklenjeno, da delegira vsaka vas v odbor še po dva namestnika. Ves teden so se vršili po vaseh obširne vrhniške občine izredno dobro obiskani sestanki volivcev in v naslednjih dneh bo organizacija JRZ v vrhniški občini izve- dala do kraja. Može in fantje trumoma vstopajo v novo stranko.

Kamnik

Odločitev Tunjic. Zadnjih smo navedli sklepe okoljskih vasi, predvsem Nevelj, Mekinj in Pod- gorja, ki vse zahtevajo priključitev k občini Ka- mniku. Zdej so se odločili tudi Tunjčani, ki so bili zadnji priključeni k Komendi. Zahtevajo samo- stojno občino ali pa priključitev h Kamniku. Ka- mničani imajo k uresničitvi velikega Kamnika po- misleke, češ, da bo to potem docela kmečka občina. To ne bo držalo, saj tudi zdaj ne moremo govoriti o kakem meščanskem Kamniku, ker je nad polo- vico meščanov poljedelcev, tako v Novem trgu, na Perovem, Grabnu, Sumi in celo v mestu samem. Izmed korporacijskih upraviteljev jih je 66 uča- njenih pri pašniški zadruzi.

Hodnik za pešce so zdaj napravili od Kristofa do Rodeta, v delu pa je še del do razširjene pe- rovske ceste. Tudi kovanje pred Pavličem so že od- stranili. S tem je napravljen vseh korak k regula- ciji trga pred Rodetom, ki bo dobil ime »Trg svobode«.

Novo mesto

Plinski napad iz zraka na Novo mesto. Pri- hodnja sobota, dne 19. t. m., bodo vojska le- tala izvršila plinski napad na naše mesto. Da bodo ljudje poučeni, kako se v slučaju resnič- nega takega napada ubraniti pred strupenimi plini in se pravočasno zavarovati pred njimi, se bo vršilo v ponedeljek, 14. t. m., ob 8 zvečer v telovadnici osnovne šole tozadevno poučno predavanje. V interesu vsega prebivalstva je, da se tega predavanja udeležijo.

Velik električni kriz v spomin blagopokoj- nemu kralju Aleksandru I., je začel na Andrejevem hribu nad Zahjo vasjo pretekli če- trtek zvečer. Kriz je bil viden daleč naokoli.

Zalno sejo v spomin obletnice smrti kralja Aleksandra I. je imelo Prosvetno društvo 9. t. m. ob 20. uri.

O spomeniku vojnim žrtvam se je že veliko govorilo v našem mestu, do uresničenja pa le še ni prišlo. Zelo je to žalostno, če pomislimo, da ima tak spomenik že skoro vsaka fara, le pri nas, ki smo vendar tako »napreje«, ni še nič. Že pred 15 leti se je o spomeniku veliko govorilo, a kaj, ko se pri nas samo govori. Leta 1930. se je za stvar se precej resno zavzel krajevni odbor Ma- lice živih in mrtvih Jugoslovancev. Baje so se po- birali tudi že prispevki. Pa tudi ta odbor ni na- redil več kot drugi. Do danes se stvari še ni nihče resno lotil. Zato vprašamo: Kdaj se misli kdo zavzeti za ta spomenik?

Trbovlje

Dr. Stana Jeglič-Globočnik zopet redno ordi- nira v Trbovljah, Loke 310.

Krško ob Savi

V nedeljo, 20. oktobra, na misijonski pra- znik bo v društveni dvorani cerkvene hiše v Krškem ob treh popoldne misijonska priredi- tev s sodelovanjem salezijanskega zavoda iz Radne. Spored: igra »Ob sinji obali« v treh de- janjih in petje, ki ga oskrbi cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. organista Franca Mraka. Ker je čisti dohodek namenjen domačini mi- sionariju g. Andreju Majcenju, ste najljubšeje vabljeni k prireditvi ne samo domačini, ampak tudi iz sosednjih župnij.

Konjice

Na dan prve obletnice tragične smrti kralja Aleksandra se je odloč konjiški trg v žalne zaste- ve. V polno zasedeni nadžupnijski cerkvi je ob osmih opravil molitve g. arhidijakon z asistenco. Po končani slovesnosti se je vršila v dvorani Okrajne hranilnice komemoracija ob navzočnosti okrajnega načelnika g. Matije Mašiča, g. arhid. Franca Tovornika, vladnega svetnika g. Davorina

230

naših

delavcev

dela neprestano stole v vseh izbirah, pohištvo in parkete. Zato Vam vsako še tako veliko dobavo lahko izvršimo v

naikrajšem času in po najugodnejših cenah.

REMEC-Co

DUPLICA-KAMNIK

Trstenjaka, zastopnikov uradov, korporacij in dru- štev. Tu je zbranim govoril komemoracijske be- sede predsednik trške občine o veličini dela in osebnosti blagopokojnega kralja, kateremu so ob koncu govora vsi navzoči enodušno zaklicali tri- krat: Slava!

Bloke

Umrli je Janez Krže, po domače Gornik. Za- dela ga je kap. Zadnja dva tedna je tožil o bole- cinah pri srcu, vendar se ni nihče nadejal tako nagle smrti. V svojem življenju je bil samovešč člo- vek, ki si je s pridnostjo zelo povečal svoje gospo- darstvo, se naučil nemščine, v katerem jeziku je kaj rad tudi čital, posvetil se je urarski stroki, v kateri je bil tako spreten, da je marsikateri uri »rešil« življenje. Zelo rad je čital knjige, leposlovne in znanstvene, zlasti pa je rad prebiral zemljepisne in zgodovinske knjige. Nakupil si je več zemljevi- dov in si je tako poglobil svoje znanje in izobrazbo. Čudovit spomin je imel za zgodovino. Starotvo zgodovino je skoro znal kar na pamet. Lotil se je tudi Valvazorja, pa mu je nit življenja prestrigla prehitra smrt. Bil je odbornik tukajšnje »Posojil- nice«, zelo ugleden mož in spoštovan. Segav, ka- kor je bil, in pa izkušen mož v mnogoterih ozirih je zavzemal med našimi gospodarji prav lepo in vidno mesto. Kot marljiv in vzgleden pa izobražen mož je slovel daleč na okoli. Tukajšnje knjižnico je bogato podprl z lepim darom knjig, kar naj mu Bog obilno povrne! Klub svojih izobrazbi in lepem gospodarstvu pa je bil rajni Janez vedno v naših vrstah, vester krščanski človek, kar dandanes ve- liko pomeni! Počiva v miru, dragi Janez!

Pluj

30letnica prosvetnega društva. Katoliško prosvetno društvo v St. Janžu na Dravskem po- lju obhaja danes 30letnico svoje Boga in na- rodu posvečenega dela. Ustanovljeno je bilo leta 1905 in bi moralo slaviti to obletnico že pred dvema leti. Ker pa je tudi šentjanško pro- svetno društvo moralo deliti usodo ostalih kato- liških organizacij ter je bilo za dr. Maruščevega banovanja razpuščeno, bo tem slovesneje proslavilo svoj jubilej danes. Dopoldne bo cer- kvena slavnost s pridigo dr. Josipa Jeraja. Po- poldne pa bo v društvenem domu vprizorite igre »Črna žena«. Na popoldanski prireditvi go- vorita dr. Jeraj in tajnik Prosvetne zveze prof. Franjo Sekolec.

Pobiranje uvoznine na teritoriju mestne ob- čine ptujske. Ministrstvo financ je odobrilo, da sme mestna občina ptujska v tekočem proračunskem letu (od 1. aprila 1935 do 31. marca 1936) pobirati občinsko uvoznino od vsega blaga, ki dospe v ozemlje mestne občine ptujske na katerikoli način po postavkah, predvidenih v tarifi, odobreni po pravilniku o pobiranju občinske uvoznine, razen blaga državnega erarja, mestne občine ptujske, mo- nopolnega blaga, vsega gradbenega, železniškega in tehničnega materiala za potrebe drž. železnic, blaga Rdečega križa posebej za vsak poseben primer po odločbi mestnega poglavarstva, blaga za potre- be vojskova na podlagi člena 25 zakona o vojskih do- bavah, rabljenega pohištva in hišnih potrebščin pri selitvi, domačih kmetijskih pridelkov, pošiljatev vina, vinskega in sadnega mošta, piva, žganja in likerjev, spirita, namenjenega izdelavi alkoholnih pi- jatev, rabljenega embalaže in radio aparatov in njih sestavnih delov. Nobeden uvoznini podvržen pred- met, donešen na katerikoli način in v katerikoli namen, ne sme priti v mestnem ozemlju v promet preje, dokler ni izvršena prijava in plačana odpa- dajoča davščina. Prijava blaga in plačilo davščine se mora izvršiti v izogib kazenskih posledic 24 ur po sprejemu, odnosno uvozu blaga. V nasprotnem primeru se izreče kazen poleg plačila redne uvo- znine še v 3 kratnem iznosu prikradane uvoznine. — Za blago, ki dospe po železnici, se plačuje uvoznina pri železniški blaginji, za blago, dospelo po pošti pri poštni blaginji, za vse ostalo blago, uvoženo na katerikoli drug način, pa pri mestni blaginji. — Na gornje določbe se opozarja prebi- valstvo, posebno pa trgovci.

Slovenske gorice

Vinska trgatve in šmarnica. Po severnih Slo- venskih goricah je vinska trgatve v glavnem že končana. Pridelke je letos znatno boljše kakor dru- ga leta. Tako lepega pridelka že deset let ni bilo. Spet bodo mogli reči vinogradniki, ako jih bo ob- iskal prijatelj in mu bodo dali pokusiti dobre kap- lje: »Dobrega smo letos pridelali.« Znano je nam- reč, da v naših slabe letine rečejo: »Takega nam je Bog dal.« Zlasti dobro so obrodile one sorte, ki so manj vredne, to je n. pr. izabela, pa tudi šmarnica, katere je v tem delu Slovenskih gorč še okrog 60%, je obrodila izredno dobro, kar pa seveda ni nobena dobrota za prebivalstvo. Res je, da šmarnica, ki je necepljena trta, ne zahteva mno- go obdelovanja in vseno obroditi, toda vino je ta- ko, da omami človeka že, če popije pol litra. Se- veda jo radi te slabe lastnosti vinogradniki že sami čim bolj trebiijo, pa tudi oblasti delajo z vsemi silami na to, da bi jo čim prej iztrebili.

Sv. Anton v Slov. goricah. V nedeljo 20. oktobra obhaja župnija Sv. Antona v Slov. go- ricah slavnost odkritja spominne plošče pokoj- nemu Ivanu Jurancu, bivšemu čebelarstvu po- tovalnemu učitelju, zadružnemu in prosvet- nemu delavcu. Dopoldne bo ob pol 10. sv. maša za pokojnega, katero daruje č. g. Petercel, za- stopnik Čebelarstva društva, katere se udeležijo vsa društva, popoldne pa slavnostna odkritje spominne plošče in slavnostna predstava v Društvenem domu.

Vsak je sam sebi sovražnik,

če še nima v svoji hiši **Kerkules** obro- za za štedilnik, pater- ran! Kolosalen uspeh kurjenja! Ogromen pri- hrane na kurivu, t. j. 50%! Dobi se pri trdki

D. Rakusch, Celje

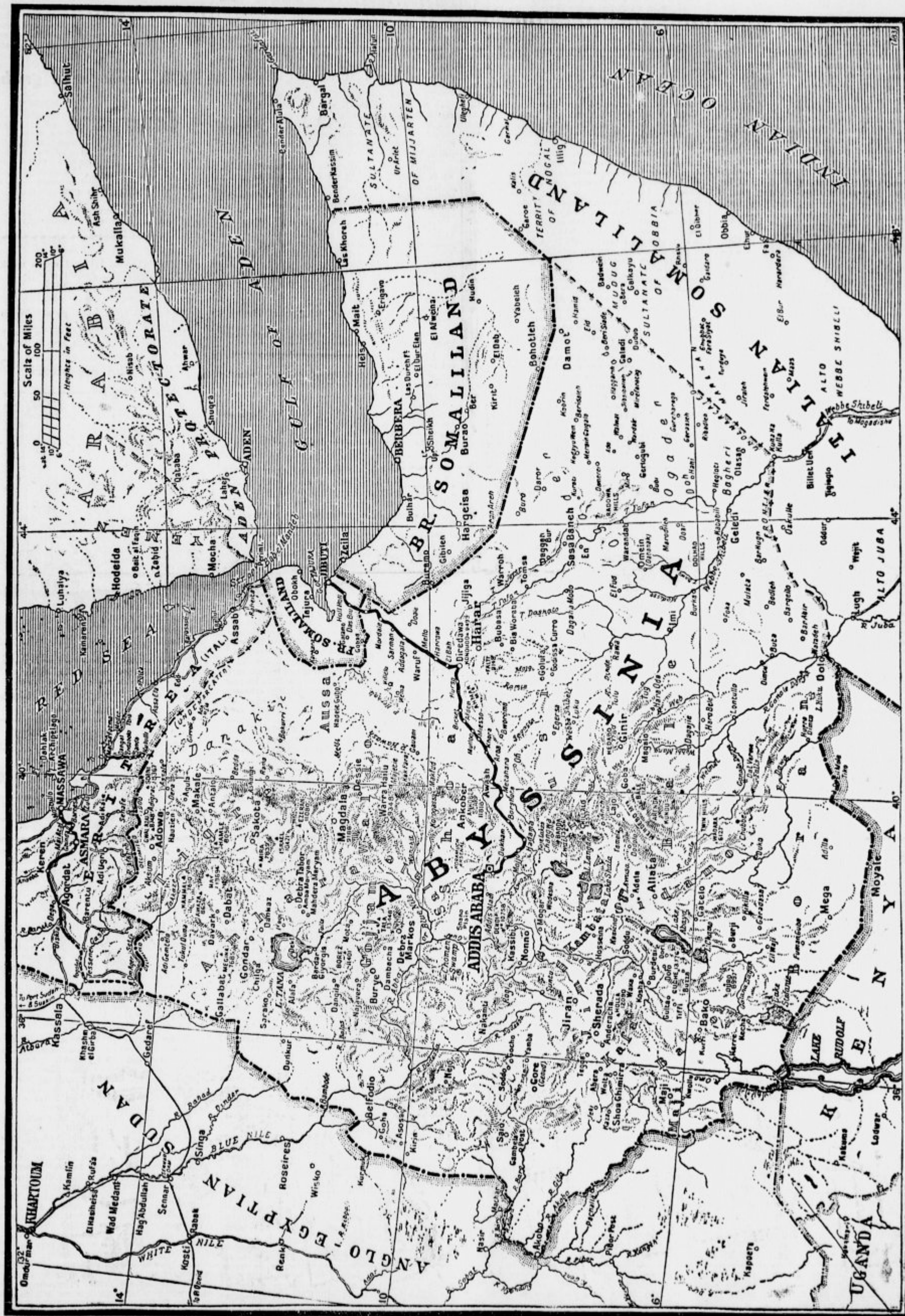
□ Celjani! Z velikimi slovesnostmi so širo- domovine proslavljali oživiljenje prosvetnih dru- štev. Naše Katoliško prosvetno društvo stopa na plan z otvoritvijo rednih prosvetnih večerov v po- nedeljek, dne 14. oktobra ob 8 zvečer v dvorani Ljudske posojilnice. Pričakujemo, da se te pri- reditve v polnem številu udeležijo vsi zvesti prijate- lji našega društva. Večer je posvečen najmanjši- mu slovaškemu narodu, ki bje obupen boji za svoj obstanek, namreč lužičkim Srbom. Oskrbite si vstopnice v naši pisarni! Odbor KPD v Celju.

□ Gradnja novega mostu čez Ložnico. Držav- na cestna uprava namerava zgraditi preko Ložni- ce v km 73.017 državne ceste železobetonski most. Komisiji ogled na lieu mesta bo dne 17. oktobra ob 10.30. Sestanke interesentov pred gostilno Sa- mec v Medlogu.

□ Plačevanje občinskih naklad. Mestno po- glavarstvo opozarja hišne posestnike, da so dne 1. oktobra zapadle v plačilo občinske naklade in sicer: najemniški vinar za proračunsko razdobje od 1. oktobra do 31. decembra 1935, vodarica, ka- nalska pristojbina in števina za proračunsko raz- dobje od 1. julija do 30. septembra 1935. Zapadle obroke je treba plačati pri mestni blaginji do 31. oktobra t. l., po preteku tega roka se bodo raču- nala zakonite 6% zamudne obresti.

Zemljevid Abesinije

Zemljevid je angleški, zato so označbe mer na njem angleške. Da si bodo naši bralci lahko sami zračunali merilo in višino gora v metrih, navajamo Mesto metra imajo Angleži še vedno čevljev. En angleški čevljev je enak 0'3048 metra. Gorske višine, na zemljevidu označene s številkami v čevljih, se dajo tako zračunati v metre. Angleška milja je enaka 1609'34 metrov. — Čitateljem svetujemo, naj ta zemljevid shranijo, da bodo lahko zasledovali potek dogodkov.

MLADI SLOVENE

Jesen

Jesenskega jutra srebrni klic je sladko vznemiril jate molčečih golobc — vasice tihe in bele, zasajane v solne doline — vsekrizane po rosnih dolini.

Kmet senči oči si in gleda čez polje. Vse svetle so misli njegove, ubrane v korale bogate: kot zarje jutranje žarijo iz dna, kot mavrice vzpenjajo se preko trate, vijó kot bršljani se od srca do srca, kot rože od kože do kože cveto vonjave in božajoče.

Poletnega jutra srebrni klic je jeknil kot vrisk od veselih ženjc.

Gorčica

To sta vam bila smešna možakarja, kajne? — Kaj, ne poznate ju še? Potem vam pa moram storijo o teh dveh možakarjih vsekakor povedati!

Neki bogati gospod je povabil na kosilo tudi več kmetov. Ta bogati gospod je bil nekoč sam kmetijski sin, pa je z marljivostjo postal petičen mož.

Med povabljenici sta bila tudi knieta Tomaž in Gregor, dva dobra prijatelja. Praznično sta se oblekla in jo mahnila proti hiši bogataša, ki je bil njega dni njun sošolec. Spotoma sta ugibala, s kakšnimi jedmi bo gostitelj povabljenecem postregel. Sklenila sta, da si bosta do dobra privoščila vsega.

Ko so prinesli tretjo jed na mizo — prešči hrbet z gorčico — Tomaž in Gregor nista vedela, kako je treba to reč jesti. Opazovala sta druge goste in se hotela ravnati po njih. Videla sta, kako so po vrsti vzeli kos pečenke in jo prav narahlo obložili z gorčico. Možakarja sta se spogledala in si pokimala.

Najprej je vzel Tomaž veliko žlico gorčice in jo tebi nič meni nič vtaknil v usta. Pa je bila gorčica tako huda in pekoča, da so mu prišle solze v oči in je strahovito nakremžil obraz.

Prijatelj ga je začudeno pobaral: »Za božjo voljo, Tomaž, zakaj pa jokaš?«

In se je Tomaž debelo zlagal: »Oh, spomnil sem se svoje stare matere!«

Zinajajoč z glavo nad takšno rahločutnostjo, je tudi Gregor — nič hudega sluteč — zajel polno žlico gorčice s krožnika in jo vtaknil v usta. In je prav tako kot prej Tomaž nakremžil obraz in solze so se mu zalesketale v očeh, tako huda in pekoča je bila gorčica! Tomaž ga je škodoželjno pogledal in hinavsko vprašal:

»Za božjo voljo, Gregor, zakaj pa jokaš ti?«

»Ah,« je odgovoril Gregor, »silno sem žalosten, ker nisi tudi ti takrat umrl s svojo staro materjo!«

Tako sta vrla možakarja drug drugega navlekla in odsihod iz dna srca sovražila gorčico.

Premeteni cigan

Cigan se je bal, da bi njegovega sina vzeli k vojakom, pa ga je odvedel na pokopališče, sam pa je namesto njega šel na nabor. Ko so ga vprašali, kje ima sina, je žalostno odgovoril:

»Lepo prosim, gospodje, moj sin je revež; na pokopališču leži.«

Dva druga cigana sta s prisego potrdila, da je to res in tako je bil ciganov sin oproščen vojaščine.

Krojač Šivanka in kovač Bunka

Krojač Šivanka in kovač Bunka sta bila nerazdružna prijatelja. Ko sta v sedanjih težkih časih oba izgubila zaslužek in z njim tudi kruh, sta sklenila potovati po svetu. Zvečer nekega dne sta v gostilni popila z zadnjimi novci kozarec vina za srečno pot. Drugo jutro pa sta jo mahnila po široki cesti v svet.

Noč ju je zatekla v gozdu. Že sta si mislila poiskati prenočišča v grmovju, pa sta iz daljave zaslišala zvoke poskočne melodije. Šla sta za glasovi in kmalu opazila v blede mesečini, ki je lila skozi smrekove vrhove, čuden prizor. Na prostorni jasi so se vrteli v razgibanem plesu palčki in njihove ženke vile. Sredi njih je smešno poskakoval palček-stareček, ki se mu je po prsih valpala gošta, bela brada. Ko je starec opazil prišleca, krojača Šivanko in kovača Bunko, jima je dal znamenje, naj tudi ona vstopita v kolo palčkov in vil in z njimi zaplešeta.

Med plesom pa je starec privlekel iz žepa velikanški nož in ga pričel ob zvokih po taktu brusiti. Naka znanca je pri tem obhila kurja polt, kajti zdelo se jima je, da to ne pomeni nič dobrega. In res, komaj je bilo plesa konec in so se palčki z vilami utrjeni zvalili v travo, je starec pristopil najprej h krojaču Šivanki in mu z nekaj spretnimi zamahi odrezal — glavo? — ne, ampak lasje in brado. Kovač Bunka pa je prišel na vrsto koj za njim ter mu je kruti starec odrezal še celotno brko izpod nosa. Ko je bilo to čudno gozdno opravilo, ki ga je vsa palčja družina opazovala z velikim zanimanjem in pri tem ni varčevala s krohoto, — končano, je starec oba naka znanca prijazno potrepljal po rami in zabrundal:

»Dobro sta napravila, da se nista nič upirala!«

Nato jima je še zapovedal, naj si nabaseta žepa z ogljem, ki je ondi ležalo. Rokodelca sta tudi to ubogala, nakar ju je starec milostno odpustil, palčki pa so še kričali za njima: naj pazita na tovar v žepih, da ga ne izgubita.

Popotnika sta bila tako presenečena nad to nepričakovano nočno dogodivščino, da jima ni prav nič več disalo, prenočiti v gozdu. Pospešila sta korake in čez dobro uro prišla do ogljarske kočice, kjer sta poprosila za prenočišče. Bila sta tako utrujena, da sta zaspala kar oblečena. Tovor, ki sta ga nosila v žepih, pa ju je zbudil bolj zgodaj kakor aavdno. Poskusila sta ga spraviti iz žepov in glej, med njima se je zableščalo samo suho zlato v deneljih kepal! In glej drugo čudo! Tudi lasje in brada ter brki kovača Bunka so zrastle čez noč.

Za bistre glave Nova hiša

Rešitev: Pri novi stavbi je bilo zaposlenih skupaj 11 obrtnikov in sicer:

Vrtnar, mizar, ključavničar, sobni slikar, steklar, krovec, zidar, pečar, elektrotehnik, klepar in tapetnik.

Tudi toplot je Koticikov strček prejel velik kup rešitev, kar dokazuje, da je med njegovimi ugankami mnogo bistrih glav. Nekateri so našli celo več obrtnikov, kot je treba. Nada Čadež, dijakinja v Ljubljani, jih je n. pr. našla kar 13 in zraven modro napisala: »Ne vem, če je na mestu, da pristevam k obrtnikom je inženirja, ker lahko kdo reče, da ne vidimo nikjer njegovega orodja. Jaz pa menim, da je dovolj, da vidimo hišo, katero so zidarji po njegovem načrtu sezidali.«

Mlada in modra gospodična pa je pri tem pozabila, da načrtov za zgradbo novih hiš ne delajo samo veleučeni gospodje inženirji, ampak tudi stavbeni mojstri.

Uganko so — če izvzamemo to ali ono majhno pomoč — pravilno rešili:

Marija Nagrašek, učenka IV. razr. v šmartnem pri Litiji; Janko Sušnik, učenec III. razr. vadbice v Mariboru; Zane Hojan, dijak v Ljubljani; Dragica Gerkman, učenka V. razr. v Laškem; Jožica Topler, učenka V. razr. v D. M. v Polju; Nada Dolenc, učenka IV. razr. v Ljubljani; Franc Fajgelj, učenec V. razr. v Železnikih; Franjo Nifergal, učenec IV. razr. mešč. šole v Mariboru; Bogomil Novak, dijak II. razr. kl. gimn. v Ljubljani; Danica Milavec, učenka II. razr. mešč. šole v Ljubljani; Nevenka Gliha, učenka IV. razr. v Sp. škiki; Jožica Topler, učenka IV. razr. v Celju; Slavica Kveder, učenka V. razr. na Viču; Valentin Bakovnik, učenec III. razr. v Hotemozah; Alojzij Pisk, učenec 2. razr., Gunelj pri št. Vidu n. Ljubljani; Karla Birtič, učenka IV. razr. v Hrastniku; Ludovik Grkman, učenec VI. razr. v Stranah pri Kamniku; Jože Šlebir, učenec VIII. razr. v Stranah pri Kamniku; Albin Vrankar, učenec IV. razreda v Kamniku; Vilko Ivanc, učenec IV. razr. v Ljubljani; Stane Maček, dijakinja II. razr. gimn. v Zaječarju.

A kakor so vsi navedeni ugankarji dokazali svojo bistrostnost in iznajdljivost pri reševanju zgornje uganke, in nekateri našli celo več obrtnikov, kot jih je bilo v resnici, enega obrtnika so pa vendarle prešli vsi: tapetnik! Edini, ki se je spomnil tudi tega, je bil Marko Skaberne, učenec 2. razr. na Bledu (vila Adela), zato smo nagrado toplot brez zadržanja prisodili njemu, obenem pa malemu možu čestitamo, da je s svojo bistrostnostjo posekal vse. Naj si v seznamu knjig, katerega smo objavljali pred tedni v »Mladem Slovincu«, izbere knjigo po svojem okusu in nam naslov taiste sporoči v uredništvo! (Zadostuje dopisnica.)

Debeli stric

Stric: »No, Franc, ali hočeš slikti lepo pravljico? Sedi mi na kolena!«

Franc: »Kako pa, strček, ko pa že tvoj trebušček sedi na njih?«

Gustinom ali Kurenčkuvo Neško. Pa s tem se ni nikjer rečeno, da ti Miklavž zaželene knjige ne bo prinesel. Tako gotovo ti jo bo prinesel, kakor gotovo sem jaz Koticikov strček in ti Cibrova Cvetka! Mosko besedo ti dam in še v roko ti sežem po vrhu, da bo bolj držalo.

Nad drugim delom tvojega pisma, v katerem mi obljubljaš, da boš šla »z največjim veseljem za mojim pogrebom«, pa sem bil ljuto presenečen in nemilo razočaran. Sprva mi je kar sapa zastala, da niti »Tristo kosmatih kapl« nisem utegnil zabraniti, potlej me je pa obšla bridka, bridka žalost. Kakor pomaranče debele solze so se mi ulile po licih in edini las na glavi mi je s pretresljivim glasom vzdihnil: »Ohi!« Torej z največjim veseljem boš šla za mojim pogrebom? To se pravi z drugimi besedami: komaj, komaj čakaš, da zatisnem trudne svoje oči in jo odhlačam v krtovo deželo s kljukastim nosom zemljo podpirati. Ne morem in ne morem razumeti, kako si mogla kaj takega napisati. Še manj pa razumem, tiste tvoje besede, v katerih mi obljubljaš, da me boš prišla v hiralnico obiskat. Za božjo voljo, kdo ti je pa rekel, da sem v hiralnici? Takle korenjak — pa v hiralnici? Hoho, saj se nisem s pametjo skregal. V hiralnico hodijo ljudje umirati, jaz sem pa komaj začel malo živeti — in čim starejši sem, tem manj mislim na smrt, in čim manj mislim na smrt, tem mlajši sem. (To je velika življenjska modrost, katere ti zdaj še ne razumeš, ko pa boš tako stara, kot sem zdaj jaz, se ravnaj po njej — in boš dobro vozila skozi življenje.) Nak, hiralnica mi zaenkrat še niti v sanjah ne pride na misel, kamoli da bi že ležal v njej in potrpežljivo čakal, da boš smrt stopi pred mene in zamahne s kosom sek! —

Turobne volje sem odložil tvoje pismo na mizo in dolgo, dolgo žalostno zajemal debele ovirke z ajdovih žgancev, ki sem jih imel za kosilo. Prekruto in pregrozno je bilo to zame, da mi nekdo želi smrti in mi obljublja, da bo z največjim veseljem šel za mojim pogrebom. Pa se je tedaj vspešil s stopa zajeten pajek natančno na tvoje pismo in so moje oči šele v tem hipu opazile, kar so bile prej prezrele: na koncu tvojega pisma je stalo: »Bog te živi še sto let!« Kakor bi s stopom ustrelil, se je moj bridkorezni obraz razvedril in zavrisal sem na glas, da se je razleglo v deseto vas: »Živela Cibrova Cvetka!«

Za mlade risarje

»Lunini obrabi«, ki smo jih objavljali več tednov, nekaterim mladim risarjem še vedno ne dajo miru, čeprav je Koticikov strček »galerijo« teh slik že predzadnjo nedeljo zaključil. Dva vneta in navdušena častila lune, Marko Kremžar, učenec II. razr. v Mostah in Ivan Jemec, učenec II. razr. mešč. šole v ?, sta te dni poslala Koticikovemu strčku še nekaj takšnih obrazov. Nekateri izmed njih so kar imenitni in jih je Koticikov strček že hotel objaviti, pa se je še pravočasno spomnil, da mora ostati »mož trd, jeklen« pri svojem sklepu, drugače njegovi mladi prijatelji kmalu ne bodo nič dali na njegove sklepe in besede. Kar je enkrat zaključeno, je zaključeno — vse nič ne pomaga! Upamo, da bosta mlada častila lune zadovoljna tudi s pohvalo, ki jo je Koticikov strček zgornaj na častnem mestu izrekel. V kratkem bomo mladim risarjem spet postregli z zanimivo risarsko nalogo — takrat naj se mlada moža pripravita in oglasita!

Ob samotnem grobu

Na cerkvenem stolpu kraka črn vran, kraka, ob samotnem grobu nekdo tiho plaka:

»Mamica, vzemi me k sebi v črno jamo! Očka je po svetu šel, me zapustil samo...«

Legla Ančka je na grob in oči zaprla. Kraka, kraka črn vran: »Ančka je umrla!«

V SOLI.

Učitelj: »Tonček, kaj imaš spet v rokah?«

Tonček: »Ničesar, gospod učitelj!«

Učitelj: »Potem pa vrzi proč!«

★

Vinko: Ali grem lahko po sosedovega Tončka, da pride k nam?

Mati: Ne, preveč razgrajata in vso hišo na glavo postavita. Bolje bo, da greš ti tja in se tam igraš.

Zobe mu snazi

Mama iz kuhinje: »Tinček, kaj pa delaš?«

Tinček: »Klavirju snajim zobel!«

KURJE PERJE
naravno, lepo blago po Din 5-^{te} kg
razpoložljivo po povzetju iz Maribora
Viljem Abt, eksport, Maribor
Najmanjša količina 15 kg

»NIZKANE CENE«
dvočoles, otroških, igračnih, invativskih vozičkov, proizvodnih tricaljev, motorjev, šivalnih strojev, — Ceniki franko!
»TRIBUNA« F. BATJŠL, tovarna dvočoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlova cesta 4.

STRIČKOV KOTIČEK

706. Ljubi Koticikov strček! — Najprej te prav lepo pozdravljam in ti sporočam, da bom letos hodil v III. razred ljubljanskega Marijanišča. Dozdaj sem obiskoval šolo na Blokah. Gotovo se me še spominjaš, ljubi strček, saj sem ti prejšnje čase večkrat pisal. Ali me imaš še kaj rad? Jaz te imam rad.

Prosim, odgovori mi! Še enkrat te prav lepo pozdravlja tvoj — Slavček Drobnič, učenec III. razreda v Marijanišču v Ljubljani.

Dragi Slavček! — Seveda se te še spominjam in tudi rad te imam še vedno — kar brez skrbi bodi! Le kako, te vprašam, le kako bi mogel tako pridnega dekca pozabiti? Samega sebe bi moral potlej premikastiti! Slavčki so meni, Koticikovemu strčku, sploh zelo pri srcu, ker znajo tako lepo žgoletiti. Močim sem radoveden, če znaš tudi ti kaj žgoletiti. Stavim tri ocvrte ježe, da znaš, drugače pa ne bi bil Slavček. So ti prekrasno to ime gotovo dali pri krstu zaradi tega, ker si znal že takrat tako mlo prepevati »veveve«, da je bil celo tvoj boier ganjen od solz in je prisrčno zabrundal: »Tako mlo se emeri in veka, drobljanec — veste, kaj? Dajmo mu ime Slavček!« In so ti ga dali.

Nemara se pa motim in se niti toliko še ne razumeš na slavlje petje, kolikor jaz na ropotanje abesinskih bobnov? Potlej ti pa prijateljsko svetujem: prični se nemudoma učiti slavljeja žgoletja! Drugače se ti bodo ljudje povsod, kjer se boš za Slavčka predstavljal, škodoželjno režali v brke: »Hoho, kakšen slavček neki! Saj še vrbaca ne znaš posnemati — čiv, čiv — pa hočeš biti slavček. Da bi te kokljali!« Tako se ti bodo režali v brke in tebe bo gotovo tako sram, da boš postal rdeč kot kuhan rak, ali pa še bolj — nak, ne bi bil rad v tvojih koži, primojkokoš, da ne!

V Marijanišču boš zdaj hodil v šolo? Kar pametno in modro je to ukrenila tvoja mama. V Marijanišču si boš nabral učenosti, da je boš komaj nosil. O, tam znajo! Sem zadnjič srečal dekca, ponosno jo je hlačal po beli cesti in debelo je imel glavo in skrbno povezano z močnim motvozom. »Lej ga,« sem zavzel in ga ustavil, »lej ga, odkod pa ti, mali mož?« — »Iz Marijanišča,« je povedal in me samozavestno premeril od glave do nog. — »Pa zakaj imaš povezano glavo?« sem ga

pobaral — Malo je pomislil, me svetlo pogledal in se odrezal: »Hej, hej, zato, radovedni Koticikov strček, zato, da mi glava ne počni od učenosti — toliko so mi jo natlačili noter!« — »Tetete,« sem z največjim spoštovanjem in občudovanjem zinjal s svoj brado, »tetete, torej takšni tiči so tam v Marijanišču?« — »Takšni, takšni!« je še ponosno dejal mali mož in mi dostojanstveno pokazal hrbet.

Tudi tebi svetujem, prijateljček: Poveži si pravočasno glavo z motvozom, da ti glavica ne počni in vsa učenost ven ne skoči!

Pa se ob priliki še kaj oglesi. Pozdravljen! — Koticikov strček.

707. Ljubi Koticikov strček! — Prav lepo te prosim, reci sv. Miklavžu, naj mi zagotovo prinese knjigo »Mlada njiva«, katero si spisal ti in katera bo menda v kratkem izšla. Clanica Mohorjeve družbe sem sicer že, a mama pravi, da bo to knjigo sv. Miklavž kupil zame pri tebi. Ali res?

Znam že dobro čitati. Zelo rada čitam lepe pesmice in povestice, posebno tvoje v »Slovincu«. Le še mnogo jih napiši, pa te bom prišla v hiralnico obiskat in ti prinesla sladkorečkov. In tudi za tvojim pogrebom bom šla z največjim veseljem.

Bog te živi še sto let! — Cvetka Ciber, učenka II. razreda v Kamni gorici.

Draga Cvetka! — Oj ojmene, z vami, koticikarji, je pa res križi! Ste prepričani, da je Koticikov strček tako moččen mož, da mu takorekoč ni treba drugega storiti, kakor s kazalcem pomigati — pa mu pade samo solnce v nastavljeni klobuk in se luna povrhu. Ze nekajkrat sem se z vsemi štirimi otepali gromozanske časti, pa vse nič ne pomaga. Trumi koticikarje, ki trdno verujejo, da znam in zmorem takorekoč vse, celo čarati, si se zdaj pridružila še ti. Prosiš me, naj rečem sv. Miklavžu, naj ti prinese knjigo »Mlada njiva«. To je vse lepo, ljuba duša, ampak nikarte misliti, da sva si midva s sv. Miklavžem tako debela prijatelja, da jaz vsak hip lahko stopim pred njega in mu rečem: »O, Bog te živi, prijatelj Miklavž! Kako pa kaj? Daj, daj, prinesi onkav Cibrovi Cvetki to in to knjigo — na svidenje!«

Nak, tako debela prijatelja pa s sv. Miklavžem spet nisva. Pišem mu že lahko, pišem, govoriti pa ne morem z njim kar tako in vsak čas — kakor na primer s Požgančevim očetom ali Frlavčkovim

Odsihod verjamem, da boer pajek prinaša srečo. Če njega v onem usodnem trenutku ne bi bilo, bi mi bilo od grenke žalosti gotovo počilo srce. Tako pa je ostalo celo, hvala Bogu in sreči junaki!

Sprejmi lep pozdrav od Tvojega — Koticikovega strčka.

708. Dragi Koticikov strček! — Kako se kaj imaš v beli Ljubljani? Ali se hodiš kaj kopat? Jaz se kopljem vsak dan. Krka je precej topla. Zdaj je sicer začel nekaj deževati, pa upam, da bo kmalu spet lepo vreme. Pridi kdaj v Žužemberg, se boš kopal v naši lepi Krki. Če prideš, te pogostimo s kislim mlekom, koruznimi žganci in rženim kruhom.

Prav lepo te pozdravlja in težko pričakuje tvojega prihoda — Darka Smole, učenka III. razreda v Žužemberku na Doljenjskem.

Draga Darka! — Kako se kaj imam v beli Ljubljani? Imenitno! Zlate imam nistre polne sode, deset preluknjanih žepov cekinov, tri prekrasne palače v oblikih, in kadar se mi zaohče ocvrtih pišk, se postavim pred kuhinjo imenitnega hotela in duham zapeljivi vonj — pa sem sit. Tako se imam. Z eno besedo: naj srečnejši sem človek v beli Ljubljani — kadar se mi sanja, da sem!

Ce se hodim kaj kopat? Se razume samo po sebi, da se hodim. Vsak teden enkrat ali dvakrat, in sicer v reko, ki se imenuje: kad. Je voda v tej »reki« gotovo desetkrat toplejša kakor vaša Krka, zategadelj me prav nič ne mika, da bi se hodil kopat v Žužemberk, posebno zavoljo tega ne, ker praviš, da tam »neka« dežuje. Mi moraš najprej pojasniti, kaj dežuje, potlej pa utegnem priti, prej pa ne, izključeno namreč ni — človek mora biti previden! — da dežuje ošiljene prekleje ali poceni lonci ali pa še kaj hujšega. Nemara pa si hotela napisati, da malo dežuje? Potlej je pa vse nekaj čisto drugega in bom ob prvi priliki prikomastil tja. Pa ne zaradi dežja in kopanja, hoho, še dolgo ne, nego samo zaradi kislega mleka in koruznih žgancev in rženega kruha. Svoj prihod bom naznanil z veličastnim strelom iz topa, ki grozeče štrli z ljubljanskega gradu. Pripravite do tedaj kislega mleka in koruznih žgancev in rženega kruha za deset ljudi — sem namreč od sile močan jedec!

Na veselo svidenje torej! — Koticikov strček.

ŽENA IN DOM

Bojevitost otrok in mati

Zares je otrok nedolžna bitje, je nežno bitje, je najčistejši vir veselja in radosti. Zaen pa ga je ena sama bojevitost, tako, da je otrok prav za prav isto ko boj — zlasti pa so taki dečki. Pa je tudi potrebno, da je otrok bojevit, saj se mora venomer bojeviti, braniti svojo svobodo. Vse, kar koli je leger otroka, je takšne vrste, da otroku nasprotuje. Otroku je prirodna samo svoboda. Svobode pa ne dobi nikjer. Zoperstavlja se mora že kot dojenček plenici, ki ga ovirajo, jopcam, ki mu ne dajo motoviliti se, kakor je njemu ljubo. Upirati se mora obutvi, nogavicam, oblačilu sploh. Svojo bojevitost, ki je spočetka samo telesnega izvora, izraža tudi v prvih začetkih samo telesno, to je, z jokom. Dobro razločujemo pri dojenčku jok iz jeze, trme, upornosti od joka, ki izhaja iz bolečin in neugodja. Ko otrok shodi, se prilike za samoobrambo postopno in bojevitost v njem je še hujša. Otroci bi radi kar naprej, povsod po sobah, stopnicah, stanovanju in ven na cesto. Ker tega seveda ne sme storiti, se otrok upira in se bojuje za svoje pravice. Saj otroku venomer strizemo perotnice; čim krajše so mu, tem odpornejši mu je duh in jeza se mu vgnezi v dušo. Odrasli jeze ne trpimo, ne trpimo neposlušnosti, zato: spet boj za svobodo. Če je doma več otrok, le pustiti jih, pa ne za dolgo: takoj se vname boj in prepir in vojna. Noben otrok ne iz svojega lastnega prepričanja odnehati; umakne se le hujši, močnejši sili, kot je on zmožen, saj tudi nima uvidnosti, da bi sam od sebe, po pameti odnehal. Za prazen nih je otroci skavajso, pač znamenje, kakšna bojevitost je v njih že po naravi. — Šolski otrok ima še več vzrokov, da je bojevit. Ze samo mirno sedenje v šoli, je zoper njegovo naravo; poslušanje snovi, ki ga nič ne zanimajo, razvema vojno v njem. Učenje doma mu je nerazumljiva zapoved, lepo vedenje trapasta zahteva, olikanost sploh na vse načine zopna zadeva. In da ne sme odgovarjati, da ne sme po svoje povedati svojih misli, da ne sme udariti, ko ga zaboli lazen, da ne sme čakati po zvezkih, ne trgati lepših slik iz knjig, da ne sme po mihi volji razgrajati po cesti, da ne sme čofati po lužah, da ne sme po vrtu lomiti vej, skakati kar vprek po gredicah; da ne sme zalutati kepe snega v človeka, ki je zoprn, odveč ali se mu zdi smešen; da ne sme pojesti sladkornja, kolikor ga je doma ali kar cele potice ali medu, meze, sadja — kolikor bi si jih zaželel! Da ne sme izostajati iz šole, ko se mu ne ljubi iti vanjo; da ne sme razliti tinte po klopi in ne sme učitelju po svoje odgovoriti in ne sme glasno govoriti med poukom in ne sme zvečer blazin metati v brata in sestro in ne splezati na streho, ne sme razliti vode po tleh, se ne sme za mizo gugati na stolu, ne sme cmokati, ne sme ostati v postelji, dokler bi hotel; ne sme bdeti zvečer, dokler mu je všeč, ne sme zakuriti sredi sobe, ne sme imeti vži-

galic v žepu, ne sme prta prerezati, ne šip pobijati, (ko tako prijetno zaženketajo!) ne sme plezati po drevesih, ne sme v dežju stati na cesti, ne sme brez dežnika v šolo, ne sme — ne sme —, vse ne sme, karkoli je njemu všeč — in vse mora in mora, karkoli mu je zoporno: kako, le kako naj bi otrok ne bil bojevit! Ko ga vse izziva in poziva na boj in upornost! — Neskončno težavno je za matere, ki so največ z otroki v družbi, da pravilno krmarijo, po zlati sredi, med upornostjo otrok in med zapovedmi vzgoje. Res, ne dosežejo velike. A kar dosežejo, je z neskončnim trudom pridobljeno, saj ni kar tako, da kaj zapoveš in prepoveš, marveč moraš pomisliti tudi na krivico in pravico in na to, da ima otrok v tej bojeviti neskončno občutljivo dušo in ne gre, da kar z nožem zarezesh vanjo. Če venomer le sekaš in obsekavaš in klestiš izrastke otrokovega upornega duha, dosežeš — ali še hujšo bojevitost ali pa onemoglost, pobitost, da dobiš iz otroka človeka, ki potihem kuje zahrbitne maščevalne naklepe. Glede na bojevitost otrok je vzgoja najhujša, je baš v jedru prizadeta. Mati mora biti ko svetilnik, ki zmeraj v pravo smer meče svoje luč — in to je huda in težavna naloga. — Angleški pisatelj John Habberton pravi v svojem nedosežnem lepem spisu »Helenina otroka«: takole: »Mater! Mater! dečkov, sprejmite od mene davek spoštovanja, ki se z besedami ne da izraziti, davek največjega občudovanja, ki ga je kdaj kak velika stvar na svetu zbudila, davek oboževanja, iskrenega in blagovernega oboževanja, podobnega tistemu, s kakršnim katoličani poveljujejo samo presvele Devico Marijo. Jaz, krepak možki, sem telesno in duševno omagal od zahtev dveh ne preveč porednih ali zlih dečkov. Vse pa — sam Bog vedi kako — prenašate nepretrgoma, tedne, mesece, leta, da, vse življenje prav take izkušnje, poleg tega še bremena gospodinjstva, telesnega trpljenja in ponižanja, duševnih stisk, ki vam presunjujejo srce z marsikatero bolečino, ki je tudi sveti Materi trgala srce. V primeri s tvojo vztrajnostjo, je vztrajnost mladega moža ali vztrajnost atleta slabost; skrivnost tvojih živcev, čudovitih celo v oslabelosti, je velika kakor sila vetrov. Da razviješ svojo odločnost, imaš več prilike kakor največji državnik. Tvoje junaštvo se posmehuje neznanosti svojega junakstva. Tvoja premetenost je izvežbana v šoli diplomacije, kakršne najbolj izkušeno sodišče ne more dati. Ali si upajo posmehovati reči, da ne znaš voditi vladarskih poslov? Laže je vladati druhal divjakov, kakor biti uspešen samovladar v tvojem majhnem kraljestvu. V primeri z možkimi so še tvoje napeke vse hvale vredne. Naj bodo pa te kakršnekoli, že sam tvoji veliki, skrivnostni in nedostopni uspehi te v zaslugah postavlja visoko nad vojake, vladarje in duhovnike.« Km.

Kostum

Kompleti so se umeknili kostimom, ki je kratke ali tričetrtinske dolžine, se ozko prilaga ali ima ohlapen zadnji del pod pasom navzdol in je sploh dosti vrst oblik za kostime. Jopica imaš zmeraj, kamor in koder greš. Jopico, imaš v sobi, v uradu in na cesti. — Za sport so primerni zelenkasti in sivi kostimi s pasom. Jopica je kratka, se tesno oklepa života, ima dve vrsti gumbov, ozka rokava in je brez okrasov, ima le žepa ali majhen obšitek v barvi bluze, ki spada h kostimu. Lepo pristaja sivkastomodra bluzja k rjavemu kostimu. Tudi zeleno se ujema z rjavim in sivim. Pražni kostim nima žepov ne pasu, — je na pogled bolj gosposki. — Tričetrtinska jopica »kostimski plašč« ulegne biti s krznom podložena in za vratom z njim obšita. Malokdaj pa je krzno zunaj. — Če nimaš, prenaradi iz starega!

Kuha

Jesih iz oparnice. Vzameš en kg prav zrelih oparnic, jih daš v velik, lončen lonec in jih poliješ z vinskim jesihom in jih tako pustiš 24 ur. Potem jih stlačiš s kuhališčem, jih pokriješ s prtičkom in jih spet odstaviš za 24 ur. Vsak dan ponavljaš to in zmeraj dolžeš jesiha in mekšaš oparnice, dokler nisi porabila priložni 3 litre jesiha. Ko je bil jesih 10 dni na oparnicah, ga precediš skozi krpo in ga prekužiš. Tak jesih je izboren za dodatek k omakam in za solato.

Močnata jed z oparnicami. Vzameš zelo z maslo namazano kovinasto posodo za peko z visokimi robovi in položiš vanjo na tenko razvaljano vzhajano testo, ki ga na gosto potreseš z jako zreli oparnicami. Nato — povrhu močno potreseš s čimetovim sladkorjem in počes v ne preveč vroči peč. Ko vzameš to močnatno jed iz peči, jo še enkrat osladkaj.

Za pridne ročice najmlajših. Tudi v hladnih dneh bodo punčke svoje »punčke« (lutke) peljale na sprehod. Zatorej je treba že zdaj misliti na gorka oblačila in tudi na čevlječke in čepice. — Čevlje in čepice skvačamo z navadnimi šibčnimi pentljami iz kakih končkov volne. Glede na barve pazi, da se lepo ujemajo. Če je

punčka-lutka jako majhna, ne sme biti volna predebela, sicer je delo preveč obavno. Čevlječek delaš tako: Najprej skvačkaš verižne pentlje za dolžino nožice (stopala). Nato daš še 3 zračne pentlje, ki tvorijo še prvo šibčino druge vrste. Tako delaš, dokler nimaš majhnega kvadrata. Nitko pusti na koncu tako dolgo, da z njo sešiješ čevlječek. Zato je tudi začetna nit daljša. Nato od leve skleneš z ovojnim vbrdi kvadrat do polovice. En šiv je na peti, eden na špiči. Mali čolnček — tak je čevlječek — obujemo na nogico in ga s pentljo privežemo nanjo.

Limonov narastek.

10 g sirovega masla, 2 rumenjaka, 125 g sladkornja zmešaš, da se pění in počasi dodajaš sok iz zribano lupino ene limone. Primešaš 55 g moke in sneg iz obeh jajec. Vse streses v namazan in z rozinami potresen model in kuhaš v posodi z vodo 1 uro. Zraven spada sadni sok.

O likanju

Kako likaš? — Volno od leve, po vlažni krpi, da se ne sveji. — Bombaž s precej razbeljenim železom, prej omočiš blago z mokro čunjico. Pristno svilo od leve, (ali po podlagi blaga), ne prevroče. Če se noče izgladiti, jo omoči z vlažno krpo. — Umetno svilo nikoli ne likaš vlažno! Ne prevroče železo, tako da še sika, če se ga dotakneš; če je likalnik preveč razbeljen, ne sika več! Svila, ki se sveji, je jako občutljiva; če zalikaš, se ne da popraviti! — Zamet, velur-šifon likaš v zraku, če že to ni zadosti, da držiš zamet nad soparo vrele vode. Treba je, da sta tu dve osebi, ena drži zamet, druga ga lika — od leve in močno pritiska kolikor se sploh da v zraku. — Rokave in gube likaš na likalni deski. Izrez za vratom pa na lepše na likalni blazinici (če jo kdo ima!). Gumbnice v zraku!

Zvončaste in poševne dele likamo, kakor tečejo nitke. — Gube položiš skupaj na desko in likaš, da je spodaj podloženo vlažno blago. Ni treba šivati, dosti je, da jih lepo položiš. Začneš v sredi in likaš proti obema koncema. — Šive, ki jih je treba razpotegniti, likaš od leve in jih s škarijami malo preščišče in dobiš zaželjeno obliko. Isto velja za izrez krog vratu in krog rokavov. — Sele velja polikana obleka dobi svoj obraz; pravilno likanje je velikega pomena.

Drobtine

— Na univerzi v Dublinu na Irskem je bila Mary Harden, ondorna profesorica, imenovana za častno doktorico, ker si je pridobila to čast z delom za osvoboditev Irse.

— 10.000 abesinskih žensk se je odzvalo pozivu cesarja, da v odsotnosti mož, zasedejo njih mesta, namreč službe po zasebnih hišah.

Univerzitetni svet v Oksfordu je odstranil poslednje ovire, ki so preprečevale ženskam, da niso mogle doseči istih mest na univerzah kot moški. V Oksfordu imajo zdaj moški in ženske iste pravice, v Cambridgeju pa še ne.

Brezplačno

pošlamo interesantno bršuro o uspešnem zdravljenju žolčnih kamnov.

Apoteka Sv. Ivana, Zagreb. Kaptol 17.

Puloverje, vestje, žemperje

že od Din 20,- dobite v

Trpinovem bazaru,

Maribor, Vetrinjska ul. 15.

NAŠ DELAVEC

Krek in njegove ideje naj spet ožive

Ze 18 let je minilo v torek, 8. oktobra, odkar je zapustil slovenski narod voditelj, organizator in učitelj dr. Janez Ev. Krek. Slovenske katoliško delavstvo in vsi delavni stanovi našega naroda so Kreku za njegovo prosvetno in socialno gospodarsko delo dolžni mnogo, mnogo.

Krek je oče študentov in oče delavcev, kajti v vsakdanjem življenju ni nihče tako razumel človeka, kakor on. Krek je trpel in se veselil z vsemi, on se je s polnosti ljubezni zanimal za vsakega in za najmanjšo njegovo zadevo. Tak človek pa, ki ima to lepo lastnost, zna ljudi združevati in zato ni čudno, če je Krek največji in najboljši slovenski organizator. Krek je skoval ljudi v eno s pomočjo ideje, porojene iz neizmerno velike ljubezni, ki ne pozna sebe; ta sila je ljudi družila okoli njega in okoli stvari, ki ji je služil. Krek je bil v resnici moč, ki najrevnejšemu in najslabotnejšemu ni bil tuj in ki je zato bil kakor poklican, da je naš mali in skromni narod dvignil, kakor nihče pred njim. Skoda, da dr. Kreka ni več med živimi. Ob novi obletnici smrti mislimo, da ne bo odveč, če si osvetlimo dr. Krekove nauke iz njegove knjige »Socializem«, ki leži pred nami nepovzrojena in nam kaže dr. Kreka, kot je v resnici bil.

O poglavju Marksove taktike (stran 385) piše: »Med proletarci se mora (po Marksu) zbuditi zavest, da sta samo dva sloja na svetu — zatiranci in zatiranci, in v tej zavesti morajo v sebi gojiti sovraštvo do zatirancev. ... Delavci morajo težiti, da pride politična moč edino le njim v roke. ... Marks polija zakone v varstvo žensk, ker se s tem krepi družina. ... Marksu niso všeč strokovne organizacije, ki ne teže po politični nadvladi.«

Dr. Krek mi maral fraze o razrednem boju, ampak je bil dosleden prišas stanovske ureditve družbe. O tem piše na strani 92: »Ko govorimo o stanovskih organizacijah, si mislimo stalne obvezne zveze ljudi, zveze ljudi enega stanu. Take zveze imenujemo navadno korporacije. ... Velikanskega pomena so za vse gospodarsko življenje. ... Brez njih pravzaprav ne moremo govoriti o stanovih. ... Za vse člane enega stanu mora biti (stanovska) organizacija obvezna. ... Liberalizem je misel na stanovsko organizacijo popolnoma uničil. ... Samo po stanovski organizaciji se more urediti proizvajanje blaga, da se omeje sedanje silovite prekucije. Zveza med delom in kapitalom se tako sklene po tej poti, da ni več medsebojnega klanja.« Na strani 107. piše dr. Krek, »da so se ustanovile v Belgiji in Holandiji delavske zbornice, kjer se skupno posvetujejo zastopniki delavcev, delodajalcev in vlade o delavskih zadevah.« O terorju marksistov: »Kdor se ne pridruži socialno-demokratski zvezi, ga skušajo zriniti iz dela. ... mučijo ga tako dolgo, da se jim poda ali odstrani. Dr. Krek pravi (stran 371), da je postavil Marks kot temelje svojemu modroslovju zmote: »Ni Boga in ni duše. ... Nobene bistvene razlike ni med stvarmi. ... Tvor je večna. ... Človeški rod se je razvil iz živali.« Na strani 507.

Kršč.strok.internacionala železniških uslužbencev

Ta mednarodna zveza je imela svoj kongres od 11. do 13. septembra t. l. v Parizu, 80 delegatov je zastopalo 10 državnih zvez. Mednarodni delovni urad je zastopal g. Henseler, urednik internacionala po tajnik Serrarens. Ko je vzel kongres na znanje poročilo tajnika Timmermana, se je pečal s tremi važnimi problemi.

Kongres je zahteval glede na tehnični napredek, da se uveljavi tudi v prometni službi 40-urni delovni tednik.

Glede mednarodnega urada dela, je kongres ugotovil, da je ta urad še vedno močna mednarodna institucija in izrekel željo, da bi kot doslej še v bodoče storili vse, da bi omili posledice gospodarske krize.

Končno je poročal Serrarens, tajnik krščanske strokovne internacionalne državnih zvez o nalogah in upravičenosti krščanskih strokovnih organizacij v sedanjem času. Kongres je podčrtal strokovno organizacijo kot edino sredstvo delavstva v boju za pravice, zahteval je pravico združenja. Posebno je naglasil staro hotenje krščanskega strokovnega gibanja po uresničitvi novega poklicnostanovskega gospodarskega reda, ki sloni na strokovnih organizacijah delodajalcev in delojemalcev in ki naj prinese delovnemu človeku blagostanje in prepreči izkoriščanje.

Vse krščanske strokovne internacionalne torej podpirajo najpustnost sporazuma delodajalcev in delojemalcev, ki naj sporazumno ureja gospodarsko in ljubezni ter krščanski pravičnosti. Marksistični nauk o razrednem boju ter socialistični meglemi družbi med krščanskim delavstvom nima nikake opore.

Bodočnost zahteva organiziranje vseh delovnih stanov

Vsak mora postati član skupnosti. Delavec in obrtnik, mali kmet in inteligent. Bodočnost zahteva dela vseh delavnih stanov. Delavstvo potrebuje produktivnih zadrug, konsumov, strokovnih in kulturnih organizacij, strokovnih šol, zdravstvenih ustanov, pa vodstvenih mož, predelavcev, mojstrov in inženjerjev. Mali kmet potrebuje strokovnih šol in zadrug, gospodarskih in kreditnih, strokovnjakov za posamezne panoge kmetijstva. Obrtnik potrebuje produktivnih, strojnih zadrug, konsumov, strokovnih šol, obrtnih strokovnjakov. Inteligenca pa je dolžna, da se posveti svojemu poklicu in vsak po svoje pomaga pri graditvi. Ne inteligenca, zbrana z vseh vetrov in z najrazličnejšimi nagnjenji in tendencami, temveč jurist, inženjer, agronom, profesor-vzgojitelj in učitelj, zdravnik. — vsak je poklican, da kot proletarec sodeluje v proletarskih vrstah in izpolnjuje organizem.

In bo tako. Globoko se bo zarezala ločilna črta in rastla bo skupnost in se izpolnjevala ter hitela, da izvrši svoje poslanstvo.

Drobne zanimivosti

Gibanje naših marksistov Politikujoči jugoslovanski marksisti bi zelo radi organizirali svojo stranko, Pravijo, da čakajo z ustanovitvijo, ker jim dela sedanj zakon težave. To dejansko pomeni, da sami priznavajo svojo slabost. Če bi bili močni, bi namreč stranko takoj lahko organizirali. Baže bodo kužali v novi stranki združiti vse frakcije od desničarskih do levičarskih socializmov (komunistov). Ker je moskovski kongres komunistične kominterne

podčrtava besede Leona XIII.: »Postavite krščanska ljudska društva proti socialističnim, od vas je odvisno, ali bo demokracija krščanska ali socialistična.

V 4. točki krščansko-socialnega programa, ki ga je objavil dr. Krek v Glasniku leta 1898, je zapisal »Socialci smo. Upostevamo svetost, a tudi meje avtoritete in zasebne lasti. ... Namesto mrzlih strojnih sil, namesto trdih pesti in velikega kapitala, hočemo, da zavladajo pravne sile ljubezni in pravičnosti. Hočemo oživiti stanovska telesa.« V socialnem načrtu delavskih stanov govori dr. Janez Krek »o socialnem boju, naperjenem v prvi vrsti proti kapitalizmu«.

Socialni načrt je, čeprav je dr. Krek dobro poznal marksistično frazeologijo, sestavljen iz samih praktičnih zahtev v prid delavnim slojem.

Krekova pisana beseda dokazuje, da Krek ni bil kak revolucionar v marksističnem smislu, da je bil daleč od marksizma, da se je proti njemu ostro boril in da je bil le realen krščansko-socialen politik, ki ga danes tako pogrešamo. Njegov boj je bil naperjen proti kapitalizmu, liberalizmu in marksizmu, delal pa je za pravice malega človeka. Vse njegovo delo je nosilo ta pečat: Od združne organizacije preko politične stranke do delavske jugoslovanske strokovne zveze. Ob njegovi 18 letnici smrti naj poudarimo predvsem njegov ideal, ki je bil: Organizirati stanovne in družbo urediti v stanovskem smislu.

Bodočnost zahteva organiziranje vseh delavnih stanov.

Posameznik potrebuje silo, ki je nad njim. Ta sila je organizacija, ki mu je v oporo in merilo. Organizacija ureja jezo, daje posamezniku smer, ga vzgaja in ga vodi. Človek, ki je otrok občestva, išče skupnost in jo ustvarja, je od nje odvisen.

Delovni stanovi tvorijo delovno občestvo. Delavstvo potrebuje močnih organizacij. Brez njih propade. Delavstvo more verovati le na moč svojih organizacij in na moč svojih gospodarskih naukov. Socialna rešitev ni le v duhovni preroditvi človeštva. Preroditev sama ne more iti tako globoko, da bi red v korenini presukala. Tudi se umika skupnosti. Korist zahteva skupnost. Pri proletariatu ne more prevladati korist. Tempo življenja se zaostruje. Industrializacija nastopa brez sistema, zgolj po trenutni potrebi. Proletariat je obenem konsument. Zato ima interese na vrsti, kakovosti in obliki industrije. Proletariat pa trpi škodo kot producent in potem kot konsument. Ker nastaja industrija brez sistema — nastajajo krize. Delavstvo največ trpi pri tem. In tu nastopa proletariat ne kot nekdo, ki hoče, da se njemu nekaj izboljša, temveč kot prerok. Potreben je sistem. Iz vseh za vse Posameznik nič, celota vse. Celote pa ni brez organizacije. Organizacija vzgaja, umerja in svojega duha ustvarja. Organizacija dela, se bojuje in zmaga. Posameznik se mora vključiti v organizacijo.

naročil somišljenikom po vsem svetu, naj snujejo enotne fronte s socialisti, bo morda stvar uspeša. Pravijo, da so bili povabljeni k novi stranki marksistov, ki bo najbrže nosila lepo doneč naslov (zveza delovnega ljudstva) tudi krščanski socialisti. Dvomimo, da bi šel kak krščanski delavec na limanice marksistom, posebno še, ko vemo, da vodijo hrvatski krščanski strokovničarji proti marksistom najostrejši boj. Računi so torej, vsaj kar se tiče krščanskih delavcev in nameštencev, zgrešeni.

Protimarksistični volilni blok v Švici. Na kongresu švicarske katoliške stranke v Luzernu so predlagali, naj bi se za prihodnje volitve združile vse protimarksistične stranke. V Baslu je do enotne liste že prišlo.

Marksisti se zbirajo. Listi poročajo, da sta izvršili v septembru združenje v Franciji Glavna delavska zveza in Združena glavna delavska zveza, marksistična sindikata, ki sta delovala doslej ločeno. Združenje je bilo izvršeno na podlagi strankarske nezavisnosti ter nedeljivosti. Od združitve si marksisti mnogo obetajo. Uspehi so seveda dvomljivi.

Švicarska katoliška strokovna organizacija v preteklem letu. Švica ima 4.100.000 prebivalcev, od katerih odpade približno polovica na katoliške, polovica pa na protestante. Okrog 2 milijona je katoličanov in sicer 30.087 moških in 11.218 žensk. Razvoj članstva kaže zvišanje moškega in padec ženskega članstva. Organizacija je imela izdatkov na podporah (brezposelne, pogrebne, zoper bolezen, stavkovno pravno varstvo itd.) 3.234.782 frankov. Vseh izdatkov je bilo 4.561.180 frankov.

Prihajamo zopet in prinašamo zadnje modne novosti.

Oglejte si izložbe.

Velemanufaktura

A. & E. Skaberne

Ljubljana

Náš domači zdravnik

M. N. - M. Krvave grize se bojite? V vaši okoliščini da je mnogo te bolezn, zanesljive pitne vode nimate, samo pripravi, večina odprti vodnjaki so v kraju na razpolago. Če se hočete grize ubraniti, živite prav zmirno v vseni, ne uživajte nič sirovega, pred vsako jedjo si dobro umivate roke vsaj z milom, če bolje v kakšni razkuževalni tekočini. Vem, da je jeseni, v dobi sadja in zelenjave, več ko silno živeti brez presnih hraniv. Vendar si lahko pomagata. Uživate sadje, ki ga pobirate sami z dreva ali tri, brez skrbi! Če dobivate sadje iz sumljivih ozir, okuženih krajev, je smete sveže uporabljati, ako je prej razkužite. Nekoč sem dobival grozdje iz kraja, kjer je razsajal hud legar. Skoda se mi je zdelo, da bi zametal žlahtno grozdje (moškati in traminec), zato sem grozdje razkuževal v raztopini formola (eno veliko žlico na en liter vode), vsakokrat po eno uro, nato sem grozdje spiral z vodovodno vodo (vi rabite prekuhano vodo), grozdje je bilo okusno, in nihče ni obolel. Tako se dajo razkuževati tudi paradizniki, kumare in paprika, ki jih uživamo sirove v solati, morda celo zelena solata. — Krvava griza se ne širi po zraku, kužilo prihaja od bolnika po iztrebkih, po iztrebkih se kužijo voda in hrana. Krvava griza se da brž zatreti, ko bi sproti razkuževali bolnikove iztrebke in bolnikovo perilo in ko bi si oni, ki stredo bolnike, po vsaki dotiki z njim sproti razkuževali roke. Razkuževanje vodnjakov, kamor je začelo kužilo, treba prepustiti zdravstvenim oblastvom. Svoje zasebni vodnjak razkužite za silo tako-le: Prilijte v vodnjak toliko apnenega beleža in mešajte z drogom, da bo vsa voda mlečnobela. Ko se voda izčisti, ima še okus po apnu, ki se pa v nekaterih dneh porazgubi, voda postane pitna, če je vodnjak drugače v redu. V bližini vodnjaka naj se nikar ne pere perilo!

Isti. Katera razkužila vam priporočam? Za razkuževanje rok in kože sploh se priporočajo: sublimat v 1% (enodstotni) raztopini (razjeda kovine!), sanitol (lizo) ali sanofom (lizoform) v 2-3% raztopini (močan duh!), rdeči kalij (kalijev permanganat) v 1% (enodstotni) raztopini, ki je rožnatordeča (močnejša pušča madeže na belem perilu). Za razkuževanje perila imam posodo, napolnjeno s 3-5% raztopino sanitola ali sanofoma, kamor devamo bolnikovo perilo vsaj za eno noč; skodele, krožnike, kozarce in drugi pribor razkužujemo v vročem lugu ali raztopini sode; v bolnikovo posodo (počepnjačo), stranišče in greznico devamo apneni belež; za morebitno razkuževanje ust se rabi 2% raztopina vodikovega nadokisa ali borove kisline ali prav redka raztopina rdečega kalija. Vse razkuževalne tekočine učinkujejo močnejše in hitreje, če so, kar se da, tople. Tla bolniške sobe odrgnemo z vročim lugom, stene pobelimo z apnenim beležem, posteljnjak in drugo pohištvo oteremo s 5% raztopino sanitola ali sanofoma, za razkuževanje volnene odeje, obleke, čevljev in slinčnih predmetov preskrbimo, če nimamo posebnih priprav, da jih razobesimo na zrak, sonce in veter vsaj za teden dni.

J. P. - K. Ziva glista skozi goltanee? Ta odhod je redek že pri otrocih, ki so radi glisčavi, tembolj redek je pri odraslem možu, ki ima gliste bolj izjemoma. Bržkone ni bila tista glista edina. Glisčavost se da ugotoviti, ako vzamete krepkejšo čistilo in pregledate iztrebke, bržkone najdete v njem gliste. Še bolje je, če si daste preiskati iztrebke na glistja jajčeca, ki so stalno v blatu glisčavega človeka. Če je ugotovljena glisčavost, je zdravljenje kaj enostavno.

J. C. - B. Glede splava je vaša zadeva manj zdravniška kakor pravniška. Izvršen splav se da zdravniško ugotoviti, a ne vselej in v vsakem primeru. Vprašanje je, če je v vaši zadevi tako dokazovanje dopustno. Obdolžitelj mora dokazati svojo obdolžitev, obdolženi ni treba spričevati svoje nedolžnosti.

Kmetijski nasveti

Krmiljenje jabolčnih tropin goveji živini. Ali smem krmiti goveji živini jabolčne tropine? Te bi mi prav prišle, ker mi radi suhe nedostajajo krmne. V. F. S.

Pri letošnjem pomanjkanju krmne, je zelo umestno, da izrabite tudi sadne tropine za krmiljenje goveje živine. Najbolje storite, če jih takoj, še sveže neposredno izpod stikalnice (preše) pokrmite goveji živini. Krave se na sadne tropine kaj kmalu privadijo in jih zelo radi žrejo. Če sadnih tropin ne uporabimo takoj in ostanejo več časa v kupu, se ugrejejo, skisajo in postanejo zunaj plesnive. Sveže sadne tropine pa so prav dobre in ne škodljive. Dorasli goveji živini lahko pokladate na dan in glavno 10 do 15 kg svežih sadnih tropin. Prehajalci beljakovine sicer ni v njih, pač pa okrog 10 do 12 kg škrobne vrednosti. Sveže sadne tropine vam nadomestijo lahko zeleno krmno, vendar pa le deloma, ker ni v njih prebavljive beljakovine. Tega ne smete prezreti zlasti ne pri krmnih odmerkih za mlečne krave in morate dodati potrebno količino beljakovine po drugih krmilih.

Zakaj hujšajo krave-prvesnice. Vsaka krava po prvem teletu ni vedno zelo hujša, daš jo dobro krmim. Je-li temu kriva menjava zob ali kaj drugega? Tudi mlečnost je slaba. Ostala živina je primerne reje. K. J. P.

Vaše krave-prvesnice ne hujšajo radi menjave zob, pač pa zaradi tega, ker dobivajo najbrže premalo redilno krmno. Tudi mlečnost je zato slaba. Skoda, da niste navedli, kakšna in koliko krmil dobiva vsaka krava-prvesnica. Krave po prvem teletu še nimajo normalne telesne teže in navadno se precej rastejo, zlasti tedaj, če so bile prejšnjem letu pripuščene k plemenjaku. Zato pa potrebujejo za vzdrževanje svojega telesa, za proizvajanje mleka in pa za rast in razvoj telesa obilo dovolj redilne krmne, v kateri tudi ne smejo manjkati potrebne rudniške snovi. Vsaki kravi-prvesnici pokladajte dovolj najboljše travniškega in deteljnega sena ter primerne količine močnih krmil (oljne tropine itd.). Močnemu krmilu primenjavajte redno vsak dan za vsako kravo tedilno žlico (okrog 10-15 gramov) kuhinj-

M. O. - Lj. Brez kislega mleka si ne upate več shajati? Kje ga dobite pozimi? Pripravljajte si ga kar sam, in sicer najboljše v obliki kefirja. V lekarni dobite kefirno kvasilo in navodilo. Kefir je okusen, poceni, pripravljanje zelo enostavno.

J. C. - Lj. Olupljen ali neolupljen sadje za majhnega otroka? Vsekakor neolupljen! Sadje naj se očisti ali opere, če treba; otrok naj vse grilja dobro prežveči, t. j. zdrobi in s slino premeša, preden ga požre. Požiranje neprežvečenih kosov tudi olupljenega sadja utegne škoditi, sadne lupine so pa ne samo neškodljive, ampak celo koristne, vsebujejo namreč nekaj dragocenih snovi (dopolnili ali vitaminov) več kakor sredica in pospešujejo prebavo. Tudi grizenje je važno, ker je najboljše nega zob.

C. K. - Lj. Paradiznik in paprika, ki vsebujeta izmed vseh vrtnin še največ dopolnil (vitaminov), se dasta najbolje shraniti za zimo in zgodnjo pomlad v obliki solate, pri drugih načinih shranjevanja se dopolnila mnogo bolj izgubljajo. Kajpada ima svojo vrednost v tem pogledu tudi zelena solata (endivija, zeljnata in dr.).

A. B. - M. Pravi jelič (bot. primula officinalis), t. j. oni s temno-rumenim, dehtenim cvetjem, je zdravilen. Posušeno cvetje se rabi za čaj pri prehladih in boleznih ledvic in mehurja, korenika pa pri zaslišanju oziroma vnetju sopil, pri protinu, tiganju in ohromljenju. V nemških deželah jeličeva korenika izpodriva prekomorske zdravilne korenike, ki jih zapisujemo zoper kašelj v obliki praškov ali zvarokov.

Isti. Dišeta vijolca (bot. viola odorata) ima v cvetih neko kašelj blažilec svojstvo, zato spada posušeno vijolično cvetje v domačo lekarno. Vijolične cvete vsebujejo tudi lekarniški čaj (n. pr. zoper kašelj ali živčno razdraženost in dr.).

J. P. - Lj. Nepazljiv in raztresen postaja vaš doslej pridni deček? Dajte mu pregledati nos in ušesi, bržkone je v njih kakšna motnja, ki se da odstraniti.

M. B. - C. Gnojni prisad v bradi kljubuje mažam, obkladkom in obsevanju na razne načine že več ko pol leta? Brjite se, kar se da, poredkoma, za brjite rabite kakšno emulzijo, a ne več mila, umivajte se s toplo svetlo rdečo raztopino rdečega kalija (kal. permanzanata), gnojna mesta si čistite s 5% salicilom ali 1% jodovim cvetom in posipajte s smukcem. Mesno hrano opustite popolnoma! Uživate po eno žličko dunajskega jlikerskega praška na dan. Če vam to zdravljenje znatno ne pomore v enem mesecu, bo treba posebnih zdravil v obliki polkožnih vbovov.

M. M. - Z. Trepeta (treme) se bojite pri izpitu, kjer vam je že enkrat spodletelo? Ne zavoljo neznanja, marveč zaradi polne zbežanosti. Odrski ljudje poznajo in uporabljajo razna lekarniška sredstva, ki jim ohranijo neko mirnost pri nastopih. Imena takšnih pripomočkov poizveste pri znanjih in v lekarnah, na tem mestu jih načelno ne predpisujemo. Važnejša priprava se ni zdi z duševne strani. Spriznajte se z mlijlo, da padete vnoč, za to poraz pa preskrbite, da bo za vas časten. Nasprotnik (profesor) naj vas vrže po posteli in srditi borbi z vami, a ne da se mu iz strahu umaknete že pred bojem! Za srčno in uspešno borbo treba predvsem spoštosti, ne upelnosti. Tri dni pred izpitom pustite vse knjige in vsako učenje, hodite na izlete in zabave, uganjajte kak primeren sport do utrujenosti, poglavito pa je, da se dobro prespite. Po taki pripravi vam bo izpit — igrača.

V. Z. - Lj. Otrp hrbtenice morda je po nespornih ugotovitvah zadnjih let samo posledica svoječasne, morda že davne spolne okužbe. Prehladi, napori, poškodbe in slabo ne veljajo več za vzroke mozgovnega otrpa, tudi alkoholizem ne povzroča znakov pravega otrpa hrbtenice morda. S to ugotovitvijo ni izrečeno, da je bolnik kriv svoje bolezni sam, saj so spolne okužbe mogoče tudi po nedolžnosti, brez osebne krivde.

ške soli in jedilno žlico klatnega apna. Če se pridruži vsej krmni mesto zelene krmne ali pase nekoliko krmne pese, tem boljše.

I. Pretakanje vina. Kako naj se vino pretoci, ali naj pride bolj ali manj z zrakom v dotiko; ali naj se sod, v katerega se vino pretoci, bolj ali manj zažvepla ali žveplanje sploh opusti?

L. — R. S. Pred pretakanjem moramo napraviti preizkusno vino v kozarcu. V kozarec nalijemo nekaj vina in pustimo kozarec v vinu par dni na toplem prostoru. Ako se vino v kozarcu ne spremeni, tedaj vino pretocimo v čist in rahlo zažveplan sod. Če postane vino v kozarcu motno, tedaj ga pretocimo tako, da pride čim več v dotiko z zrakom. Ako se motno vino v kozarcu lepo čisti, ga pretakamo istotako kot vino, ki postane v kozarcu motno, vendar pa s to razliko, da v prvem slučaju vino ne žveplamo, a vino, ki se v kozarcu lepo čisti, zažveplamo srednje močno. Na 3 do 4 hl vina vzamemo približno po en aženstni trak žvepla. Vino, ki napravi v kozarcu rjav kolobar, pretocimo in močnejše zažveplamo. Če pa postane vino v kozarcu rjav, ga ne smemo pretakati, temveč ga moramo zažveplati s kaliummetabisulfitom. Odelatamo količino kaliummetabisulfit (okrog 7 gramov na 1 hl) raztopimo v manjši količini vina. To raztopino oblijemo čimprej v sod in vsebino v sodu premešamo z mešalnimi pripravami, če teh nimamo, pa s čistim kolom. Nato zabijemo sod in po preteku enega tedna ponovimo poskus v kozarcu. Ako vino v kozarcu ne spremeni barve, ga pretocimo brez žveplanja; v nasprotnem slučaju pa ponovimo še enkrat žveplanje z isto količino kaliummetabisulfit. Ako vino v kozarcu postane črno, tedaj ga moramo rezati s kakšnim bolj kislim vinom.

Mlada vina pretakamo prvič od meseca decembra do marca, kislina vina pozneje, manj kislina pa poprej. Drugič pretakamo vino pred nastopom velike vročine, a tretjič pred trgatvijo. Starejša vina pretakamo le enkrat na leto. Mlada vina pretakamo navadno tako, da pridejo čim več v dotiko z zrakom (pipa z razpršilnikom). Stara vina ne smejo priti preveč v dotiko z zrakom, zato jih pretakamo večinoma z vinsko sesalko iz sode v sod.

Zatiranje polzev-slinarjev. Posiljam nekaj črvov, kateri uničijo v zelenjadem vrtu vsako mlado rastlino. Močno so se razmnožili. Katere vrste črv je to in kako se uniči. A. J. S.

Poslani škodljivci ni nikar črv, pač pa polz z imenom poljski slinar, ki je pogostoma na vrtu in polju, kjer objeda in uničuje razno zelenjavo. Ker ljubijo slinarji vlogo, jih lahko odvrčamo ali odvrnemo, ako odstranimo vlažne jarke na vrtu ali ob vrtu in goste žive meje. Za nje so prijetna le temna in vlažna mesta. Ponajveč odidejo na pasjo zvečer, ponoči in pa rano jutraj. Po tem je treba tudi urediti lov nanje in jih lahko uspešno zatiramo in zatremo s pridnim pobiranjem. Najboljši čas za pobiranje je ob zori, tedaj vzamemo pri-

pravno posodo, v katero smo nalili do polovice vode. Pri pobiranju v to posodo se utopijo v vodi. Da je ročno pobiranje uspešnejše in hitreje, lahko nastavimo zvečer pred pobiranjem na raznih mestih na vrtu kakšno vabo, sveže vrbovo lubje, razrezano peso, korenje, bučo, razne kuhinjske odpadke, zlasti pa tudi trhe deske itd. Če slinarje redno pobiramo dan za dnem, jih veliko uničimo in zatremo. Za zatiranje slinarjev in polzev sploh lahko uporabimo takšno sredstvo, ki ima lastnost, da lahko vsrkava vodo. K takim sredstvom spada sveže žgano zmletu ali v prah spraseno apno. Ako pride slinar na takšen apneni prah, mu ta začne odtegovati lahko v toliki meri njegovo telesno vlogo (vodo), da radi tega pogine. Najuspešnejše trosimo spraseno živo apno v zgodnjih urah meglenega dne po vrtu. Trositi je kolikor mogoče enakomerno. Da pa bo apneni prah uspešno učinkoval, ni dovolj enkratno trosenje. Celotni do pol ure po prvem trosenju trosimo apneni prah po vrtu drugič. To drugokratno trosenje je zato potrebno, da bolj zanesljivo uničimo slinarje. Po prvem trosenju se namreč skušajo slinarji ubraniti pogubnega učinkovanja apnenega praahu z izločevanjem prav velikih slin, v katere se popolnoma zavije njih telo in iz katerih izlezejo nepoškodovani in živijo dalje. Po drugem trosenju se skušajo slinarji zopet ohraniti z izločevanjem slin, toda to se jim pa ne posreči več, ker ne morejo izločevati več toliko slin kakor prvič, in poginejo. Ako nimamo praahu živega apna pri rokah, lahko uporabimo tudi lesni pepel. Tudi neoljen apneni dušik je dober. Tako z apnom pepelom ali pa apnenim dušikom obenem tudi pognojimo vrtno zemljo. Pri trosenju moramo paziti, da nam veter ne zanaša omenjenih sredstev v oči in sploh v obraz. Kožo roke obvarujemo, ako nanažemo roke z oljem ali pa trosimo v rokavicah. Po trosenju očistimo morda kje ranjeno kožo najprej z oljem. Mnogo slinarjev nam uničijo na vrtu tudi njih naravni sovražniki, k katerim prištevamo ptice, krastačo in ježa. Tudi race in kokoši žro rade polze.

Ali se lahko vsa medena zimska zaloga zameja s sladkorjem? Če ne, koliko se sme? Fr. A. — St. V.

Strokovne čebelarke knjige splošno poudarjajo, da je sladkor čebelam le nadomestek, za njihovo pravo hrano, ki je med. Tudi naš list je na tem mestu že ugotovil, da ne gre s sladkorjem preveč grešiti na račun medu. Seveda, kadar medu nič ni, mora pač biti dober tudi sladkor, ali splošno naj bo to izjema, ne pa pravilo. Res je, da čebele na sladkorju prav dobro preživijo — mnogo bolje kot na nekaterih vrstah medu, kakor n. pr. na hojčevem in sploh gozdnem ali na mami, vendar velja to zgolj za pravo prezimovanje, torej za mesec november, december in januar, deloma še februar. Ko se pa prične v panju novo zalaganje, je sladkor slab in nikakor ne dosega kakovosti medu. Panj se slabo razvija in nova zaloga ni prvovrstna. Je tudi povsem razumljivo. Sladkorju manjkajo mnoge snovi, ki jih ima med; stare čebele si še pomagajo, ker njihov organizem ni tako občutljiv, dočim je nežna zaloga dokaj občutljivejša in ji količaja neprimerna hrana škoduje.

Iz navedenega sledi, da smete brez škode nadomestiti medu le toliko s sladkorjem, kolikor ga družina za zimske mesece, torej kakih 5 kg, ko čebele to zalogo porabijo, — nekako konec februarja —

Pravni nasveti

»Patentni urad«. M. S. Dotični naslov se glasi: Uprava za zaščito industrijske svojine v Beogradu. Uredba o zaščiti industrijske svojine je bila objavljena leta 1921 v prvi številki »Uradnega lista države vladne za Slovenijo«. Nekateri spremembe najdete v »Uradnem listu« št. 37 in 78 iz leta 1924; izvršilno naredbo pa v 38. številki »Uradnega lista« iz leta 1921.

Fidejkomisarska nadomestitev. J. V. Če je zapustnik v oporoki obvezal svojega dediča, da prepusti dedičino po svoji smrti drugemu imenovanemu dediču, ima postavljeno dedič utegnjen lastniški pravici a pravicami in obveznostmi uživalca. Dokler ta dedič živi, ima pravico, da o vsem, kar se zapiše, čine, popolnoma sam odloča. Dokler ta dedič živi, nima fidejkomisarski dedič nobene pravice vmešavati se v upravljanje zapuščine.

Razdrto znanje. C. I. G. — Imeli ste znanje s fantom, s katerim ste se hoteli poročiti. Ker je stanoval pri neki vdovi, ki je bila na slabem glasu, ste zahtevali od fanta, da spremeni stanovanje. Fani se je preselil, vendar so ljudje dveh vasi začeli šepetati, da je ta vdova s tem fantom v drugem stanu. Ko ste to zvedeli, ste fantu rekli, kaj da se govori in da ga je lahko sram. Sedaj vas pa fant toži radi obrekovanja, češ, da ste vi to raznasali. — Če ste fantu samo na stiri oči očitali njegovo razmerje z vdovo, vas radi tega ne more tožiti radi obrekovanja. Če ste pa pred drugimi ljudmi o tem govorili, vas lahko fant toži tekom treh mesecev, računajoč od onega dne, ko je on za to zvedel, čeprav ste morda to govorili pred več kot 3 meseci.

Neposten znanec. G. C. J. — Znanec se je ponudil, da vam bo kupil kolo iz druge roke. Dali ste mu 350 Din, ali koleša vam ni kupil niti vrtil denarja. Vprašate, kako bi dobili nazaj denar. — Svetujemo vam, da pred pricami ali pa s priporočnim pismom znanca določite rok, v katerem vam mora vrniti denar ali pa nabaviti kolo. Po brezuspešnem preteku tega roka lahko ovadite znanca orožnikom ali pa državnemu tožilstvu radi poverjenja zaupanega denarja in se temu kazensko-mu postopku pridružite kot zasebni udeleženec. Če vam vrne denar, lahko odstopite od kazenskega preganjanja.

Veljavno ali neveljavno poročstvo? T. J. J. — Pred dvema letoma ste z bratom podpisali poročstvo pri nekem trgovcu. Brat je že takrat kazal znake umobolnosti in je potem bil precej časa v duševni bolnici. Na temelju podpisane poročstva se hoče trgovec sedaj vključiti na posestvo brata, brat pa neče priznati veljavnosti podpisa. Ali je podpis veljaven? — Če je brat sedaj zdrav, lahko sam, če pa ni zdrav, mora po skrbniku vložiti tožbo na neveljavnost od njega pismeno dane poročstvene izjave. V tej tožbi bo moral z izvedenci dokazati, da je bilo ob času podpisa poročstva njegovo duševno stanje tako, da ni vedel, kaj podpisuje, da je bil takrat pač umobolnen. Če se mu ta dokaz ne posreči, mora brat kot porok vzeti nase vse posledice podpisane poročstvene izjave.

O. D. B. D. — Iz vašega prvega dopisa in drugega je samo razvidno, da ste imeli več tožb, niste pa navedli, kakšne so bile te tožbe, ker je izključeno, da bi mogli eno ter isto tožbo pri stolu sedmorice dobiti, drugič pa izgubiti. Svetujemo vam, ker je pravda končana, da zaupate nasvetu svojega dosedanjega zastopnika, oziroma nasvetu sodnika, ki imata vpogled v vse te spise zadnjih 18 let. Izvršitvi sodbe Stola sedmorice se pač ne boste mogli upirati.

Brezobzostno posojilo. F. P. K. — Vaše obveznosti in pravice so določene v pravih zadruga.

BANKA BARUCH

11, RUE AUBER
PARIS (9e)

Telef.: Opéra 98-15 — Telef.: Opéra 98-16
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu.

Odpremila denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

zadenejo na med in zalogo potem z njim krmijo. Priporočamo vam ob tej priliki še, da to izmenjavate takoj izvršite; čim prej, tem bolje. Čebele si zalogo še primerno uredijo, če se pa krmi pozno, ko že mraz pritiska, čebele zelo nerade primejo sladkor in lahko ta okolščina povzroči mnogo slinosti.

Kdaj naj panje odenete, bi radi vedeli? A. K. — B. To se pa ne da z datumom določiti. Je odvisno od vremena. Dokler se živo srebro drži nad ničlo in se ne prične redna močna slana, ni treba kar nič se misliti na odejo. Sedaj je čas, da stisnete panje drugega k drugemu in morebitne spranje med njimi dobro zadelate s papirjem. Odevanje, oz. pravo paženje pa šele pride s prvim občutnejšim mrazom. Svetujemo vam, da rajši pazite bolj pozno kot prezgodaj. Če je čebelam v panjih toplo, se nocoje stisniti v zimsko gručo. Dogodi se lahko, da jih nenaaden hud mraz dobi raztresene po vsem satju, kar bi jih moglo mnogo uničiti. Zato s paženjem le še potrpite in se za živalco nič ne bojte; saj sama skrbi, da ji ni mraz. Jaz, ki ta odgovor pišem, sem že večkrat pažil tik pred božičem, pa so mi družine prav imenito prezimile.

Kaj je vzrok, da nekaj čebelnih družin sedaj nima nič zalege več, druge pa — večina — še precej? Isti.

Vsaka čebelna družina je organizem zase in ima svoje potrebe in svoj prav. Ne moremo povedati, zakaj ta družina prej prenela z zalaganjem od le — one. Vi krivite matico, ki pa bo pri tem bržčas čisto nedolžna; saj je znano, da čebele s prehrano odločajo, ali matica zalega ali ne. Morda — to bo še najverjetnejše z medom in matica pač ni imela kje zalegati. Naj vas vse to ne skrbi! Če so vse družine glede matice v redu, bodo ob normalnih razmerah lepo dočakale pomlad te in one in se spomnili tudi dobro razvile, če jim niste preveč po matčevsko zimske zaloge odmerili.

Čim ste pristopili kot član, ste se že s tem podvrgli vsem določbam pravil zadruga. Če je odgovor zadruga v skladu s tozadevnimi določbami pravil, se ne morete zoper to nič pritožiti. Lahko pa zahtevate od zadruga, da vam pokaže odlok, s katerim je dobila zaščito in da vam pokaže po oblasti odobren izplačilni načrt, pa boste si sami lahko izračunali, kdaj boste svojo odpovedano vlogo dobili.

Brezpuna tožba? O. S. — Nekdo vam dolguje večji znesek, ki ga noče vrniti. Zagrozili ste mu s tožbo, pa pravi, da mu ne boste mogli ničesar vzeti, ker da od svoje plače kot dnevničar še plačuje alimente. Vprašate, če imajo alimenti prednost pred vašo terjatvijo. — Kdor prej preji, prej meje. To načelo velja tudi pri rubežu prejemkov. Vašega dolžnika povabite na sodišče, da napravite pred sodnikom izvršljivo poravnavo in ga temelju te poravnave zahtevate izvršbo na prejemke. Morda umre otrok, za katerega plačuje alimente, morda se mu poveča plača, pa boste takrat vi prišli na vrsto za odplačevanje.

Uporaba vodovoda. I. V. Lj. Vaša hiša ima lasten vodovod. Neobvezno dopuščate sosedom, da hodijo v vašo vežo po vodo. Sedaj bi sosedje radi napeljali vodo iz vašega rezervarja v svoje hiše. Vi jim tega ne branite, vendar se bojite, da bi ob morebitnih suhih poletjih zaradi tega Vi sami netrpeli na pomanjkanju vode. Zato ste zahtevali, da napravijo pri napeljavi vode iz vaše hiše zapornico, da jim lahko vodo v primeru pomanjkanja zaprete. Vprašate, če je za tak veljaven dogovor potreben notarski zapis. — Za veljavnost takega dogovora ni potreben notarski zapis. Tak dogovor tudi sami lahko sestavite in ga prizadeti pred pricami podpisajo. Čim jasnejše bo tak dogovor napisan, manjša je verjetnost, da bo kdaj prišlo do pravde. Morda pa ne bo odveč, da vam dogovor sestavi praktičen pravnik, ki se s tem stalno bavi — notar.

Sposojeni suknjič. D. A. Lj. V zimskem času vam je nekdo posodil malovreden zimski suknjič. Sedaj pa noče vzeti od vas tega suknjiča nazaj, da ga bo še enkrat vzel. Vprašate, kako bi se zuebili te malovredne tuje lastnine, ker vam je v napotje. — Ako ni bilo določeno, kdaj morate vrniti suknjič, ste bili dolžni, da ga vrnete, brž ko je mogoče. Če izposojevalec ne pride po suknjič, mu ga pa vi odnesite na njegovo stanovanje! Če ga še ne bo maral vzeti, ga lahko vi dalje uporabljate, in ne bo mogel od vas zahtevati odškodnine, čeprav bi suknjič popolnoma porušili.

Usnje
in vse čevljarke potrebščine,
dalje veliko izbiro kruponov, boksa, laka,
ševroa itd. nudi po najnižjih cenah trvdka
FRANC ERJAVEC, trgovina usnja
Ljubljana, Stari trg 18

Iz otroških let

Kako lepo je mesto Brügge v oktobru, po košilu, če sije sonce in se obletava drevje! Gotske hiše, gotski stolpi gledajo v nepremične kanale, ki se v njih v jasnih obrisi zrcalijo lepote kamnitih zgradb ko slike. S svojim prijateljem sem se sprehajal vzdolž skrivnostnih vod.

Otroci so bili v soli, ljudje na delu, obrežja so se zapusteno raztezala v blaženi tišini in v posebnih žarkih oktobrskega sonca, ki se je lesketalo ko belo vino. Osamel labud je leno plaval po sončni strani nepremične vode. Odsevi stolpov in hiš v vodi so se nakodrali. Nato se je gladina spet poravnala in v njej so se spet čisto in jasno zrcalili obrisi.

Visoko nad prijaznimi in ličnimi gotickimi hišami se junako in samozavestno dvigajo Belfort in stolpi Svete Marije in Svetega Salvatorja v nežno, modro nebo.

Belfort se je nenadoma oglašil in je prav na lahko, kakor svirajoča ura v kamrici, zapel kratko pesemco nad rdečerjavimi strehami. Bilo je ko otroški smeh v sončni tišini. Malo bitje se mora zdaj pa zdaj oglašiti in razodeti svojo srečo in zavriškati, ker je tako bogata dežela in dan tako sijajen.

Ta nekončna čistoča in vsi ti zvoki so me vsega prevzeli in navdušeno sem dejal prijatelju: »To mesto je tako lepo ko priroda. Ponosen sem, da sem človek!«

»Jaz pa sem videl Jezusa,« mi je odvrnil. »Tamle čez okroglo mostove je šel s križem. Mimo gotskih streh je šla Marija v modri obleki. Ondi kraj Roženvenškega obrežja so stale jokajoče žene in so imele zlate posodice z mazili v rokah... Sele zdaj se zavedam, čemu so naši mojstri naslikali podobe iz Kristusovega življenja, kakor da se je dogajalo po naših krajih in ne v Palestini. Ne čudim se jim, dobro so stori!«

Jaz pa sem se epomnil povesti svojega očeta, knjig, kjer je opisano Jezusovo življenje, kakor da je živel v Flandriji in zamislil sem se v srednji vek in v tedanje globokoverne mojstre.

Sleheri čas, kadarkoli so se oni ali tudi navadni ljudje ozrli, vse jih je enominjalo Kristusa. Niti mostiča ni bilo brez sohe naše ljube Gospe, ne ceste brez cerkve. Zunaj na deželi so ko s prstom kazale cerkve v nebo. Slehera ura je imela zvonček, ki je hvalil Gospoda Boga. Povsod je bil vonj pobožnega duha in goreče vere. Tudi v umetnosti. Preživljala se je s temi viri.

Kadar so mislili na Jezusa, ga niso videli, da bi hodil po puščavskem pesku, marveč je bil na naših travnikih, ki so polni krav, da so vsi pisani. Če je visel na križu, niso videli v ozadju kredastobelega Jeruzalema s okroglimi, ravnimi strehami, marveč so bila to naša mesta. Pastirci niso bili Arabci, marveč so bili znani ljudje. Tempelj ni bila marmornata, leketajoča se stavba v Jeruzalemu, marveč je bila notranjčina njih cerkv, ka-

mor so hodili vsak dan. Nič več niso mogli misliti na evangelij, ne da bi se pri tem spomnili nase dežele in naših ljudi, čeprav so vedeli, da je bilo vse isto iz drugih krajev.

Tudi dandanašnji je na primer Marija še zmeraj otrok naše dežele, ki jo vidavamo zdravih lic in našega jezika. Ni je opalilo arabsko sonce, marveč je iste zlatoplave barve in ima iste rumene kite ko naša dekleta. Take so tudi vse druge osebe krog nje. Vidavamo jo iz sebe, kakor da je zrasla iz naših tal.

Srednjeveške slikarje je tisočobarvno flandrsko ozračje in sočnate njive, mestne slike, žuboreči potoki, cvetje in trave tako prešinilo z ljubeznijo, da so bili veseli in ponosni na to, da so v vse to pokrajine postavili Kristusa. Dokler sem se bavil z načrtom — to je prav izza otroških let (in zato pravim, da je »Jezusček iz Flandrije« moja prva knjiga, ki sem jo spisal) — vidim vse, kar koli je iz Njegovega življenja, da se dogaja po flandrijskih pokrajinah.

Ves čas, ko sem bil še otrok in še mladenič, sem se bavil s tem. Vse moje pisateljevanje je prežeto in posladkano s temi mislimi. Zmeraj me je to ukepallo, vedno so brneli v meni te pisane, preproste in vendar tako vzvišene, vzpodbudne podobe.

Večkrat sem poskušal, da bi pisal o njih — pa mi, da bi bila to povest, ali pesem ali igra. Pa mi je zmeraj vsa snov spozela iz rok in skozi prste ko suh pesek, ker se nisem bil zmožen ustvarjati.

Da sem hotel vedno pisati o Jezusčku in da sem ga zmeraj videval v Flandriji, ni toliko posledica moje prirojene vere, pač pa imam vsega tega več od očeta. Moji oče! Ta dobri, zmeraj dobrovoljni človek! Oče stiriinajstletni otrok. In triinajst let bil jaz. Velik je bil in močan ko medved, a zaeno krotek in dobrohoten. Še zdaj ga vidim ko živega: belih brk in veselih oči.

Svojim otrokom je bil dober vzgojitelj. A vplival je nalakho.

Pa ata morala oče in mati prav trdo delati, da ata mogla nasititi dvanaest goščkov. Oče je trgoval s čipkastimi avhami. Tedaj so bile še slabe prometne zveze in da je hitreje obredel vse vasi, se je vozil z vprego štirih psov.

Kadar se je vračal s svojih potov, nam je zmeraj kaj prinesel, večinoma najpotrebnejše stvari. A sleherno darilce je znal pr. merno olepšati in povečati. Tako nam je nekoč prinesel zdrobljenih cukrčkov. A ker je dejal, da so sladkarije iz Rusije, da jih je kupil za drag denar, smo jih premišljeno uživali in se nam je res dozdevalo, da imajo drugačen okus.

Če je bil oče doma, smo šli radi zgodaj spat, ker nas je on spravil v postelje, nam pripovedoval povesti, pel pesmi in zastavljal uganke. Ko smo šli spat, je bilo veselo ko o žeganju. Še zdaj vidim, kako gremo gor po stopnicah, vsi s spalnih srajčkah. Cela čreda otrok! Oče je šel zdaj za svečo v roki in mene je nesele »šuporamo«. O, te zgodbe! Saj niso bile nove. Bile so za navadne roparske zgodbe iz tisoč in eni noči, zgodba o sv. Genoveji, o pavlihi in druge. A vse je njegova trenutna domišljija čudovito poslikala.

Zvečer nam je govoril prav počasi, da bi bili bolj zaspani. A mi smo vsrkavali njegove besede ko sladko mleko in smo ga uprševali še in še. Časih nam je pripovedoval tako dolgo, da smo že spali, ko je šel od nas. S svojo potrpežljivostjo nas je premagal.

Veliko nam je pripovedoval v prvi osebi. Ti isti trgovci, ki je zaspal in ga je opica okradla — to je bil on. Brez dvoma smo mu verjeli.

Najrajši sem ga poslušal, ko nam je pravil o Jezusčku in o vsem, kar mu pripada. Tedaj je bivala Marija v hišici, k. sem jo poznal, ondi kraj borovega gozdiča. Nogačice je kralja pa iz molitvenika je čitala, ko je prišel angel iz nebes in natesel belega cvetja pred njo in ji prinesel oznajnenje. Poznal sem to hišico in poleti, ko so bila vrata odprta, sem videl, kako so se blestele cenene bakrene posode, in sem videl krožnice na polici krog ognjišča.

Ko sem znal slednjič brati, so me zgodbe iz sv. Pisma razočarale. Zdelo se mi je, da so opisi preveč suhoparni. Premalo je bilo barv v njih. Zlastno domišljijo sem zgodbo napravil bolj jedrnat in zanimivo. Dobro, da je bila tako močna, da ji niso škodovali moji popravki. Če je bilo pa še moje domišljije premalo, sem splezal očetu v naročje, ga enkal za brke in mu pripovedoval. On pa je dodal vsebino, barvo in vonj domačih tal.

(Feliks Timmermans.)

Za rekord in čast naroda

Orožnik Hejda je postavil puško v kot. Potem je položil na mizo težak predmet, ki je bil zavrt v vijoličasto culo. Odvozal je culo in izvlekel kamen, ki je bil velik za človeško glavo. »Ali ga vidite, gospod sodnik?«

»Kaj je s tem?« je vprašal sodnik in je dregnil s svinčnikom v kamen. »Kaj bi s tem kamnom?«

»To se boste čudili, gospod sodnik... Toda naj vam pripovestim zaporedoma. Pred tremi dnevi me je poklical Pudi. Prejšnji večer je šel na vrt pogledat črešnje. Na drevesu je zalotil nekega fanta, ki je črešnje zobal. Pudi je nagle jeze, pa je potegnil fanta kar za noge z drevesa. Potem je prišel udrihati po lantu. Nenadoma pa se je nekdo oglašil: »Pusti fanta! Pudi sicer slabo vidi — najbrž od pijače — vendar je razločil, da je stal nekdo onstran reke, ki teče mimo njegovega vrta — in je zavpil: »Molči, baraba! Kaj te briga, kaj jaz počnem.« In zopet je udrihal po lantu. »Pusti fanta!« se je iznova oglašil oni. »Saj ne more do mena!« je pomislil Pudi in je zavpil čez reko: »V uho me piši.« Sredi stavka je umolknil. Silno bolečino je začutil v levi rami in je omahnil v travo. Oni pa je zavpil: »Jaz ti že pokažem, mrha pasja!« — Pudi so odnesli v hišo. Poleg njega pa so našli ta kamen. Ponoči so šli po zdravniku. Zdravnik je rekel, da mora Pudi takoj v bolnišnico, ker ima kost zdrobljeno. Pudi pa se je branil, da sedaj ob žetvi vendar ne more zdoma.

Ko so mi pokazali kamen, sem osupnil. Kakih šest kilogramov sem mu pripisal. In res mu ne manjka od šestih kil. Tak kamen zalučati ni karisbodi! — Potem sem si ogledal Pudilov vrt in reko. Tam, kjer se je zgrudil Pudi, je bila trava še pomandrana. Razdalja od tu do reke je dva metra. Reka pa je na tem kraju dobrih šestnajst metrov široka. — Daj brž, kakšno dolgo vrvi! sem zavpil. Potem sem na kraju, kjer se je zgrudil Pudi, zabil v zemljo kol. Za kol sem privezal vrvi, potem sem se sskel, stisnil sem drugi konec vrvi med zobe in sem plaval na drugo stran reke. Ali verjamete, gospod sodnik, da bi bila dvajset metrov dolga vrvi kmalu prekratka do nasprotnega brega, od tukaj pa še nekoliko nabrežja — in prav na vrhu je pot. Trikrat sem premeril razdaljo: od kola na Pudičevem vrtu pa do pota na oni strani reke, je točno enaindvajset metrov in sedem centimetrov.

»Gromska strela! To je razdalja! Kaj pa, če je stal oni v vodi, kje na sredi reke, ko je vrzel kamen,« je ugalbal sodnik.

»Tudi na to sem že pomislil. Toda reka je tam dva metra globoka. — Kamen pa je izšel iz jeza. Tam, kjer je tičal kamen, zija luknja. Kamen je mogel zalučati edinole s pota; plavajoč ne bi imel zaleta, na obrežju pa bi mu bilo spodrsnilo.«

»To pomeni, da je vrzel kamen enaindvajset celih in sedem stotink metra. Mogoče je imel pa fračo?«

»Kaj šel Le poskusite vrči tako težak kamen s fračo! Za takšno težo bi morali meti kakšno drugačno pripravilo! — Jaz sem se dva dni ubijal s tem kamnom. Na različne načine sem poskušal: naredil sem zanko, da bi na vrvi zavrtil kamen in mu tako dal pogon, na način, kakor mečemo — na primer — kladivo. Vse zaman: kamen se je izmuznil iz žanke kot kakšna krogla.«

Ali pa veste, gospod sodnik kaj to pomeni? To je rekord!«

»Kaj takega,« se je začudil sodnik.

»Da, to je rekord!« je potrdil orožnik važno.

Doslej ni dosegel rekord niti celih 16 metrov. Devetnajst let je vzdržal ta rekord. Šele letos je spravil neki Američan kroglo na šestnajst metrov.

Mi pa imamo človeka, ki vrze kamen enaindvajset metrov. Ta človek bi z lahko vrzel kroglo na sedemdeset metrov razdalje, ne da bi se mu bilo treba prej kaj vezati. Pomislite — sedemdeset metrov! To bi bil rekord! — Jaz sem star metalce krogle, pa sem dosegel doslej komaj štirinajst in pol metra. Ta kamen sem spravil na šestnajst in pol metra. — Enaindvajset metrov! To je rekord vseh rekordov! — Vrag vendar! Teža človeka moram dobiti v pest. Ta bi odnesel Američanom rekord.«

»Kaj pa Pudi? Kako mu je?« je pozvedoval sodnik.

»Kaj Pudi! Vrag ga vzemi! Tu gre za rekord — za čast naroda! Pobričaj se bom, da zločinec ne bo kaznovan.«

»Oho!« se je oponesel sodnik.

»Prav zares, poskrbel bom, da ne bo kaznovan, če res vrže kamen, ki tehta šest kilogramov, enaindvajset metrov daleč. Povsod sem že razbojal,

X113
trpežna žarnica
se dobi pri vsakem bolšem elektroinstala-
laterju kakor tudi pri
ELIN D. D., ZAGREB
Vrhovčeva 7.

kakšnega velikega pomena je ta rekord. In koliko denarja bi se dalo zaslužiti s tem. Po vsem okraju že govorijo o tem. Fantje so kar košnje pustili in se vezbajo ob reki. Polovico jeza so že razkopali, da so dobili kamena. Sedaj so se lotili obcestnega kamna. — Mislim, da bo reka kmalu do polovice zasuta. Niheč — namreč — ne vrže dalje nego do srede reke. — Pa se je oglašil eden izmed fantov: »Jaz sem zadel Pudič!« »Dobro,« sem mu rekel. »Tu imaš kamen, ki je prav toliko težak kot oni, pa ga vrzi na Pudičev svet!« Pograbil je kamen s svojimi opatnimi rokami, postavil se je k jezu in je pomeril.

Pa saj ta človek nima niti tehniške vaje niti sloga, sem premišljal, ko sem ga opazoval. — Tedaj pa — »čof!« Kamen je padel v vodo kakih štirinajst metrov od brega. — »Dobro,« sem mu rekel. Toda ti se moraš postaviti tako-le: desno ramo zlekni lepo nazaj — in ko vržeš, suni s to ramo naprej. Ali si me razumel? Da, sem, je prikal. Nerodno je pretegnil svoje telo, da je bilo videti kot baročna soha sv. Janeza Nepomuka — potem je zalučal kamen — toda komaj kakih deset metrov daleč.

Tedaj pa sem se razjezil: baraba, ti da si zadel Pudič!« — »Da, jaz sem ga...« je odvrnil. »Pudič me je psoval, mene je ujezilo, pa sem vrzel kamen.« — Pograbil sem fanta in sem mu potegnili suknjič s pleč. Bog nebesko, kakšne mišice! Kakšen prni ko! Kakšna pleča! Toda njegove trebušne mišice niso posebno lepo razvite. Za lučanje krogle pa so prav trebušne mišice zelo važne. — Tudi noge ima fant bolj slabe. In nič prave prožnosti nima v telesu. — »Lajzivec slepar, baraba, ti nisi vrzel kamna!«

»Gospod stražmojster, Bog ve, da sem ga,« je rekel fant. »Le naj se postavi tja Pudič — ta mrha pasja, pa ga bom takoj zopet zadel. Prisegam vam na žive in mrtve, da ga sem zadel.«

»Takoj sem tekel k Pudiču. Pudič, tu gre za rekord, gre za čast naroda!« sem mu prigovarjal. Brž pojdi na vrt! Takoj moraš iti! In zmeraj, kar moreš! Vencelj bo rad še enkrat zalučal kamen.«

»Ali mislite, gospod sodnik, da je šel! Ne.« — »Za nič na svetu me ne spravite na vrt,« je rekel. — Vencelj je pa tudi dejal, da za prazen nič ne bo metal.«

Orožnik Hejda je žalostno vzdihnil: »Saj pravim, ljudje nimajo smisla za kakšne višje smole!« (K. Capek — M. Kepa.)

Angleško in češko blago

o najmodernejših vzorcih ter

Tirolski loden za obleke in Hubertus-plašče — nudi po ugodnih cenah

tordka: **Franjo Majer**
Maribor - Glavni trg 9

Pridobivaite novih naročnikov!

Franci je zamišljen in kot težko spoznanje se mu odtrga iz prsi besede:

»Ali niso te sladke jagode simbol kmetovih potnih kapelj, ki jih je pustil v teh goricah? Marjan pogleda te sladke kaplje pritrjene na trto! Saj bi jih ne bilo, ko bi kmet ne pustil tu svojih, grenkih, potnih, spočetih v težkem delu. Narava jim je dala le sladkobo in užitnost...«

Do nas prihaja drdranje koles. Kmet hodi ob konju, ker je cesta prestarna in poleg tega še posuta z debelim kamenjem, pa bi se koni preveč mučili, če bi vozil še gospodarja.

— Bog daj, oče! Kako živite na Dolenjskem? — E, slabo je, slabo. Pri vas v mestu že gre, pri nas pa je težko.

— Mi pa mislimo prav nasprotno, da se na kmetih še kako živi in da je le pri nas, v mestu, za nič.

Kmeti so je popraviel mokre lase, ki so mu padali na vroče čelo in na pol v smehu, na pol trpko dejal:

— O tisto pa tisto! Saj je celo Frtaučkov Gustl v Slovenču dejal, da kmetu zaščita ni več potrebna. Ker pač nič ni, da bi prišlo pod zaščito.

— Le potrpite oče, saj bo bolje. Kaj pa vinograd, so letos kaj dobro obrodili?

— V dolini je precej pozeblo, višje gori pa že gre, hvala Bogu. Samo to vas prosim, naj nihče ne trga takole, na skrivnem. Saj kmet ti ga sam rad da, malo za pokušnjo. In še nevarno je, ker kmet je stražijo in kaj hitro začutiš ščetinko v bedrih.

Ob takem poučenem pogovoru s kmetom smo bili kmalu na vrhu poleg cerkvice, ki niso nad vrati lep grb stiškega samostana iz leta 1620.

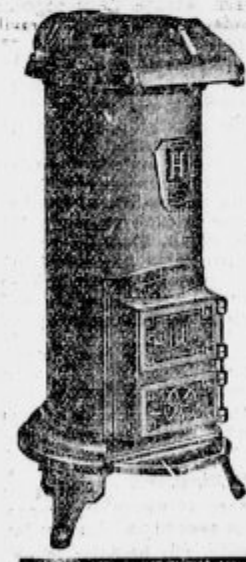
Zenski spol se je hitro, ves upehan od »naporne« poti zgrudil na klopi okoli kamnite mize poleg cerkve. Navihani Lado pa je prvi smuknil v ogromno, votlo lipo, ki ima odse metrov in pol obsega. Meri se menda lahko edino še s turjaško. Pa Lado ni ostal dolgo sam. Vsi so hoteli skozi majhno odprtino v lipo.

Zmotil jih je šele Milan, ki je z velikim lončenim vrčem hotel proti lipi iz kidanice:

— Hej, prijateljski, mošt! Kozarce v rokel!

In lipa je zopet samevala. Milan pa je bil naš najboljši prijatelj.

PRIPRAVITE se za zimo!

Mudimo Vam ugodno: svetovno znane trajno goreče irske peči znamke „H“, mizne štedilnike „TRIUMPH“ in vse za zimo v pošte prihajajoče predmete.

Pinter & Lenard
železnina
Maribor

Na Trški gori

Četr ure je še do odhoda vlaka, ki nosi na stroju velik napis: vlak proti Novemu mestu. Toda naša mala Ljubica stoji pri vratih in me ne pusti od doma. Premišljujem, kaj naj to pomeni, pa mi prekine moje premišljevanje:

— Čeprav je šele dve leti stara, najbrž slutim, kako težko je ostati v vinogradih na trdnih nogah. Razumel sem materino opozorilo in jo potolažil, naj bo brez skrbi, da bom prišel domov sam, brez opore, po dveh nogah.

Po ulicah stopajo v jutranjo meglo odeti oni redki, ki morajo v tako zgodnji uri v službo. Tramvaj še skoraj prazen se zaspno pomika po izčiščenih tračnicah, le mlekarike živahno švigajo iz veže v vežo in premikajo svoje vozičke od hiše do hiše.

Na kolodvoru je družba že zbrana. Franci se po stari navadi že smeje. Niko, še z velikim zaspancem, v obeh, komaj razločujo okolico. Vlasta pa se živahno pogovarja s potnim maršalom Milanom, ki nas poziva, naj vendar že stopimo v vlak. Le Petra še ni, ki stanuje na nasprotni kolodvoru. Toda čas je neizprosno, hrepeneje po Trški gori in njenih sladkih dobrotah preveliko, da bi čakali še dalje.

Strojvodja zapiska Ljubljani v poslednji pozdrav in težka kolesa pod nami se premaknejo.

Mira pri oknu vzdihne, kot bi se rešila velikega bremena, v vozu je od kilometra do kilometra živahnejše in Sonja pri Groeuplju že preizkusa svoj visoki sopran. Jurček kaže svoje coprnatke štiri kroglice iz papirja, postavljene v kvadrat spravi pod klobuk, ne da bi kdaj videl kako.

Franci stoji pri oknu in nenadoma vzklizne: — Pogledite polža, kako teče! Višnjegortanom je ušel z verige!

Toda Slava ga prime močno za ušesa. Franci gotovo ne ve, da je Slava iz Višnje gore, sicer bi si ne upal blekniti kaj takega.

Polje vedno izraziteje kaže svoje ekalnate rane, znak, da Kras ni daleč od nas.

Gorjanci se večajo, simbolj se jim bližajo. Njihov meglen plašč se tanjša in tanjša, dokler se popolnoma ne izgubi in Gorjanci se zabeste v prijetni temno zeleni barvi. Vlasta se je ob pogledu nanje vrnila v čase, ki jih je preživela na njihovih vrhovih.

— Glej tam zadaj na vrhu kraljuje sv. Miklavž v prijazni cerkvi, s tako lepo donečimi zvonovi in stolpu. Nekaj metrov pod cerkvico mala kmečka hiša in v njej streže prijazni Hudoklin iz St. Jerneja. Vidiš, in Sv. Miklavž se drži vrh sv. Jere z visokim razglednim stolpom. In glej tam na pobočju se skriva med drevjem ponižni gorski potoček Gospodčina.

Vse to nam je pravila in bila s srcem gotovo popolnoma tam gori. In še o Minutniku nam je povedala, da privre le vsako minuto nekaj vode, mrzle kot led, iz razpok med skalami. In še in še bi nam govorila o Gorjancih, pa je vlak smuknil v črni predor.

— Sedaj je zadnji. Še nekaj minut pa smo v Novem mestu.

Postaja. Izstopimo.

— Kje je torej naša preljuba Trška gora? Voditelj Tone pogleda na tla, nato pa začne prav po profesoroko:

— Predlagam, da si najprej ogledamo Novo mesto z zanimivo okolico in šele nato odjadramo. Kdo je za to, da gremo tudi na Grm?

Vai, vai, ...

Le vedno lačna Lela se pristavi:

— Jaz, pa predlagam, da naročimo tudi obed, saj lačni ne moremo na tako dolgo pot. Trška gora je daleč, ...

Voditelj Tone jo z zbranimi besedami hitro poptolaži, da je tudi za to preskrbljeno.

Zanimiva je kapiteljska cerkev v Novem mestu. Zgornji del cerkve z glavnim oltarjem je zidan v gotickem slogu, spodnji pa v romanskem. Tam, kjer se ta dva sloga stikata, pa je cerkevna os prelomljena. Gotski slog je čist, rebrast, le da so stebri samo nakazani. Glavni oltar ima pa še to znamenitost, in sicer najdražji umetniški zaklad v Sloveniji. To je alika slavne slikarja Tintoretta, ki je nekoč prinesel iz Italije. Prostu je ponudil pred vojno neki žid zanj dvestotisoč goldinarjev. Seveda je prost ni dal, ker je veliko več vredna. Samo to je škoda, da se počasi trga in se zato manjša.

Od cerkve se lepo vidi Trško goro, goro grozda in mošta. Vilma si želi pokušiti to dolenjsko grozdič, saj ga se ni nikdar. V Splitu ga nimajo, ker imajo dalmatinskega dovolj. In ona je prišla prav od tam. Lado ji nagaja, da Dalmatinci

sploh grozdič nimajo, ampak le kislico. Vilma pa je užajlena in gleda v stran. Zato pa jo Lado še bolj zbode:

— Tako kislo se držiš, kakor da bi jedla dalmatinsko grozdič.

Toda v hipu je prepričala o grozdič koncu, ko nas pozove voditelj Tone naj se brž odpravimo na Grm.

Solo na Grmu smo si z zanimanjem ogledovali. Posebno se, ker nas je tako ljubezno vodil gospod inženjer z Grma. Od njegovih besedah bi se največji aristokrat »spozabil« in se pričel zanimati za mlekarstvo, prašičerejo, kakošjerejo in drugo. Da imajo pa res krasno urejeno, naj omenim le prostor za prašiče. To je kar rivijera, pripravljena prav za nje: bazen, tuš, sonce in senca, kar si prašič zaželi. In da prašiči le niso tako umazane živali, kot bi si človek mislil, je dokaz tudi to, da se vsak večer sami kopeljejo! In celo konje lipčance imajo, o katerih se je toliko govorilo zadnji čas pri nas.

Tudi flora je tu zastopana res častno. Od kislega zelja do zadnje planinske cvetlice. Sploh je pa tu toliko zanimivosti, da bi potreboval najmanj teden dni, da bi si res vse ogledal. Pa nam je bila odmerjena samo kratka urica, ki pa smo jo seveda temeljito izrabili. Poslovili smo se od gospoda inženjerja z globokim prepričanjem, da je za tako delo treba precej truda, pa tudi znanja!

Naslednja točka programa je bil obed. Da je bil res obilen in dober, vam lahko potrdi celo Lela, ki je v teh evareh strokovnjakinja prve vrste.

Kot strela z jasnega se pojavi pred nami Peter. Jutranji vlak je zamudil in prišel z naslednjim.

Da, da, že star slovenski pregovor pravi, da sosed cerkve vedno mašo zamudi.

In potem smo šli. Kot bel trak se odvijala cesta pod našimi nogami, cesta obdana od leve z ajdo od desne s sadovnjakom. Spremljala nas je prekrasna simfonija zemskih dobrot, ki udarja na dušo zadovoljnemu kmetu in slučajnemu izletniku. To je posem polja, ki tolaži obubožanega kmeta, da delo vendar ni bilo zaman, da mu bo dalo plačilo za trud in skrb, ki ga tarajo.

Potem pa se polje izgubi in nadomestijo ga težke zelene trte, polne zlatnega grozdič. Tu pa gre pot že navkreber.

— Čez pol ure smo na Trški gori.

**Glajcenejše in
kvalitativno najboljše
braslove in bukove**

PARKETE

**dobavlja in polaga tovarna
REMEC - CO**

DUPLICA PRI KAMNIKU
železniška in avtopostaja

Oglejte si naše zaloge v tovarni ali v pisarni
Šjubiljana, Kersnikova ulica 7, poleg Šlamiča

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

Kene, vi mislite, da ma pr usakmu liste glau-
na bseada glauu ured-
nik. Sej tu b blu tud
prou, če b bla še ka-
šna pravica na svet.
Pa ja ni. Glaua bse-
da pr usakmu lista ma
prou za prou tiskar-
sk škrat. Ta mrcina
lahka strela kozle brez
kouske pravice. On
sploh na przna nubene
ublast nad saba. Ne
ubčinske, ne pulcajske.
Tud duklad nubeneh
na plačuje, kokr jh
morma mi svuboden
državlani. On pihne na
use.

Vite, in ta mrcina — jest mu na morem drgač
reči — je zadnč mene u »Sluvenču« tku nagražen
zdelu, de b še sama sebe na spuznala, če b na blu
mojga putreza zraun. Vite, pa mu nč na morm. Kar
putrpet morm. Škrat je holt škrať. Jest na morm
pumagat. Zatu je še ta narbulš, de ga pestim pr-
gmah in vam hitr puvem, kar vam mam za pue-
dat. Astn pa začnima, de uma preh fertik.

Vi na veste kulk eneg deputaci je blu zadne
čase pr men. Pa same line dame iz bulš družbe s
pufarbanem žnabem in tku parfimirane, de je pol
še ceu teden dišal pr men, kokr pr kašmu gortna-
ri, če prou se je moj mož na vse viže muju, de b
z Drava cigaretam pregnou ta duh iz stanjavna.
In za kua use te deputacije? Prou za nč družga,
kokr zatu, de b s ženske prburle že na tem svele
use tiste pravice, kokr jh imaja mošk. Seveda, mene
pa prosja, de b se še jest zajne zauzela, pristupila
h nhn front in jim pumagala du nhn pravice.

Seveda jest pa nubena fronta pusebn
naudušena. Jest se na praskam rada tam, kjer me
na srbi. Če s člouk mn na glava nakople, loži pre-
naša. Za kurit m pa tud ni dost. Kua b se babe
ungauke in štilule umes, ke kurit še za dedce pr-
mankuje.

Te dni je bla pa spet ena hedu udlična dama
pr men, ke je nen mož že use kurita ublizu, in m
začela prguvarjat, de b se še jest prdružila iz soja
upliuna bseada nhnem pukrete. »Puglejte, gospa«
je začela. »Naš muže se bijaja za žive in mrtve za
soje pravice.« —

»Kurita, ste menda tli reči,« sm se jest umes
uteknila.

»Gespa, pestima kurita prgmah. Ta peru sa
pravice, pol prideja šele kurita na vrsta. Dokler na
dusežema pravice, tudu du kurit na morma. Puglejte
luba moja, kulk mama menistru, senatorju in na-
rodneh puslancu. Pa niti ene ženske umes. Ženske
ubrajaja sam tekat, kedr maja kašn ples. Lepu vas
prosim, a nisma ženske tud ide? A more en mošk

skrbet in se putegt za naše putrebe, ke jh na
puzna? Jest praum, de ne. Same morma preskrbet
za soje putrebe. Zatu morma pugervat za enkrat,
de se ustanovi ministerstu za ženske putrebe. Ta
minister pa more bi ženska. Ministerstu za telesno
uzgoja seer že mama, ampak ta ministerstu je u
moških rukah. A ni tu smešn? Kua se pa dedci
zastopja na telesna uzgoja, vas prašam? Kdu pa
uči utrčičke hodet in tku naprej? Dedci gvišn ne.
Dedcem greja druge muhe pu glau. Nam seveda pa
prepesteja, da se ubijama z utrocm. Za kua? Zatu,
ke tu nč na nese.«

»Tu je pa res. Tu pudpišem z ubem rukam.
Gespa, kar prec me zapište u vašu fronta. Jest bom
že dedcem pukazala, kua se prau ženska fronta. Če
na boja ubugaj, jh boma pa upraskale.«

»Čakte, gespa, jest še nism fertik. Finančn mi-
nisterstu mama tud. In finančn ministerstu je u
moških rukah. Zdej pa puvajte, gespa, kdu se za-
stop bi na finance, mošk al ženska?«

»Tega pa res ne vem. A mislite, de b mogu fi-
nančn ministerstu slišat ženskam?«

»Mende ja. Kdu se pa zastop bi na finance, ko-
kr ženske? Kene, ta peruga potegne mož soja pla-
ča. Kumi začut u varžet tisleh par pešk. Ala, pa brž
krokat. A morja ni tak finance u rukah? Kene, že-
no nafarija, de ma seja. Kdaj bo konc seja na ve, ke
maja douch program. U Tince bare se šele ta pr-
gram kunka. Seveda, me ženske dedcem verjamema,
se usedema lepu u kašn kot, pa začnema dedcem
štumle šitih, gate flikat in druge reči u vornga
devat, če nimama nč za zibat, no in čakama du
jutra, de mož dam prkošovrat. Tist nhn program
jh učaseh tku zdelu, de se kar zaletavaja, ke pri-
deja dam. Se z mokrem antlam jm morma glave
ubvezvat.«

»Tu mate tud prou, gespa. Moj mož je večkrat
ud seja prsou tku zgaran dam, de sm ga mogla
sleči, pa u pojstla nest.«

»No vite, de jest nč na pretiravam. Kene, ke
začne dedec smrčat, mu pretaknema varžete, in pr
tem duženema, da sa bli s programam tud negau
varžeti izčrpan. Astn, zdej pa puvajte, če sa dedci
za finančne menistre. Finančn ministerstu morma
dubit me ženske u soje ruke, preh na boma dale
gimaha. Me ženske sma kokr ustvarjene za finance,
ke znama z tistem fickem, ke dedcem ustaneja ud
seja, pol ceu mesec gspudint in še gspudarit.
Pumagat s morma, kokr vema in znama, ke me na
morma dauka puvišvat, pa taks tud ne puberat in
duklađ, al pa plač utrgat. Zjut pa le morma.«

»Gespa, tula ste pa puveld men kar iz srca.
Kokr se vid iz tega na bo drgač, de boma mogle
me ženske umet kar usa pulitka u soje ruke. Jest
sm že zatu. Ki se boma pa skp duble, de boma tala
reč natančn prerešetele in kandidatke pustaule?«

»Oh, sej mama zmeri čajanke nad kavarna
Emona, vam boma že vabil puslale.«

»Buh žiu ženska fronta!« K. N.

Oskrbite si

za Vaše leposlovne,
znanstvene
in druge knjige
primerne
preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij:
Dom in Svet,
Mladika,
Ilustracija,
Žena in Dom

trpežne vezave originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

T. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

Franci sedi že dobre volje na kamniti ograji in
filozofira:

— Ali ni to romantično. Sedim na mravljah,
ob moje nože silijo koprive, kot da bi bil revma-
tičen, za menoj pa je napeta bodča žica, ki varuje
sladko grozdje pred mojimi nogami.

Jože opozarja Nika, naj pazi, da ne zliže božje
kapljice.

— Rajši se urežem, da mi teče kri, kot da bi
zlit to rdečo, sladko tekočino!

Mira, Vlasta in Erika opazujejo okolično. Vla-
sta zopet skoraj pobožno gleda svoje stare znance:
Sv. Miklavža vrh s cerkvico, ki je s Trške gore kaj
dobro vidna. Sveto Jero ali Trdinov vrh, na po-
bočju sluti mrzlo Gospodično in pri njej na novo
urejen bazen.

Mira gleda proti Vinjemu vrhu, prijaznim šmar-
ješkim toplicam, včasih pa ji pogled zdrkne na
Št. Jernej in preko njega na Zagrebška brda.

Erika se je zagledala v Ljubensko goro s cer-
kvico sv. Vida in zopet božajo njene oči po dolini
raztresene vasice: Kronovo, Št. Peter, Brusnice, in
kdo bi jim vedel naštet i vsa imena!

Našega voditelja pa zanima drugi konec. Ob-
čuduje Sotesko, ob njenem vznožju lepo Stražo in
še lepše Dolenjske toplice.

Kmetje na Dolenjskem so navihani. Na vsak
način te hočejo spraviti v dobro voljo. Komaj iz-
prazniš kozarec, ti ga ponovno napolnijo in to ti
radi delajo toliko časa, da bi bili vsi okrogli. Po-
tem bi se ti pa smejal!

— Za Malo mašo bi morali priti, se oglasi
kmet, ko je žeganje. In tako prijetno že dolgo ni
bilo kot letos.

— Takrat imajo tudi abatinenti svoj občni zbor
tu gori, se oglasi Vlasta.

— Seveda, se odreže kmet, v zidanica.

Sonce se umika mraku, ki počasi lega med
trte. Voditelj Tone zbira svoje, precej razigrane
ovce za povratek.

Niko pa noče v dolino in poje:

— Prej pa ne gremo dam,
da se bo dela dan...

Potem pa se vendar premisli in skupaj z dru-
gimi zapoje:

Oj, zdaj gremo, oj zdaj gremo
nazaj še pridemo...

Tema je že, ko pridemo v dolino. Na nebu pri-
peti kresovi žare skozi temo; markacije se kot jasne
oči svetijo od strani in nas vodijo nazaj iz krajev
življenja in prešernega zadovoljstva v kraje vsak-
danosti in plehkosti. Marjan Volta.

Šah

Zanimanje za šah v zadnjih letih stalno nara-
šča in zavzema sedaj, ko se je pričela sezona de-
lovanja šahovskih klubov, tudi pri nas otipljivejši
oblike. V Ljubljani so pričeli nekateri klubi že
redno delovati, dočim se drugi na to pripravljajo.
Iz Kranja čujemo, da ustanavljajo šahovski klub,
ki naj bi združil vse močnejše šahiste in pri-
jatelje šaha iz mesta in okolice. Ta klub bo imel
posebno z ozirom na množično delavsko mla-
dino važno nalogo. Upamo, da bo kmalu na po-
doben način organizirano šahovsko življenje tudi
drugod, kjer do sedaj še ni bilo Vzgojna vred-
nosti šaha pridobiva vedno več razumevanja in pri-
znanja, tako, da si šah polagoma, toda določeno
utira pot v vse kraje in sloje. Ker je pa šahovski
napredek skoraj nemogoč brez organizacije, ta se-
veda ne sme zaostajati za zanimanjem, ki ga šah
vedno bolj uživa. Slovenska šahovska zveza, ki na-
mesto nje deluje provizorično pripravljalni odbor
za njeno ustanovitev, bo imela nalogo, da izvede
in okrepi organizacijo šahovskega življenja pri nas.
Sama seveda ne bo mogla in tukaj so v prvi vrsti
poklicani šahisti, da se v svojih krajih organizirajo
in s tem dvignejo moč našega šaha. Potrebne in-
formacije jim bo z veseljem nudil pripravljalni
odbor.

V matchu za svetovno prvenstvo se je kon-
čala prva partija z znano Aljehina. To seveda še
ne pomeni mnogo, videli je pa le, da govorice o
Aljehinovi slabi formi niso imele posebno trdne
podlage. Aljehinu gre tukaj pač zares in postal
je zopet drug, kot je bil v Varšavi in na turneji po
baltičkih državah. Z znano v prvi partiji si je že
pridobil malo psihološko prednost napram svoje-

Darila

Z darilom se hočemo komu prikupiti, in sicer
za to, ker smo se ljubeznivo spomnili nanj, ne za-
radi vrednosti darila. Običajno podarjamo cveti-
ce ali slaščice. Nakit lahko sprejememo, ako nima
resnične vrednosti, ampak samo vrednost spomina.
Podarjati ali sprejemati intimne toaletne predmete,
kakor svilene nogavice in slično, čeprav bi jih radi
imeli, je zelo nekorektno. Seveda gre tu za ljudi,
ki si niso v sorodu in tudi ne zelo intimni pri-
jatelji.

Tudi dama bi rada koga od svojih znancev raz-
veselila z majhnim darilom. Kaj naj podari? Cvet-
lice bo lahko dala samo staremu gospodu ali bol-
niku. Za ročno delo je zopet treba zelo veliko ča-
sa. Ali bi dala svojo sliko? Naša slika je kos nas
samih in je ne bi smeli tako izlaha podarjati,
kakor podarimo cigareto, pepelnik ali svinčnik. —
Dobra knjiga je vsekakor vredno, primerno darilo.
Ako jo podarimo po kaki izraženi želji, bo tem
lepše sprejeta. Podarili ne bomo samo tega, kar
cenimo, temveč to, o čemer upamo, da cenijo doletni.

Darila prinesemo osebno ali jih pošljemo: v
zadnjem primeru priložimo svojo vizitko v ovitku,
na katerem razločno zapišemo ime in naslov pre-
jemnika.

Ako bomo podarili venec za pogreb, bomo
prej poizvedeli, kam naj ga pošljemo, ali na dom
ali na pokopališče. Da bi ga sami prinesli, ni
lepo.

Kajenje

Prej ni šlo s kajenjem tako po domače. Ako
so bile gospe navzoče, niso kadili. Danes pa kade
tudi one. Vendar bo korekten gospod vedno pro-
sil damo ali gospodinjjo, pri kateri je gost, ali mu

Katere telesne vaje so najboljše

Sport in zopet sport je geslo današnje
mladine. Pri tem pa prav malokdo pomisli,
katere telesne vaje, oziroma katere vrste
sporta naj gojimo, da svojemu zdravju največ
koristimo. Dandanes je vse preveč preraču-
njeno na zunanji videz, zato vidimo na pr-
pri nogometnih tekmah polno gledalcev. Tako
je pri raznih drugih sportnih panogah,
dasiravno na drugi strani prav rad priznam,
da imajo borbne vaje ali igre tudi mnogo
dobrega. Vendar je to predvsem igra moža
z možem, moštva z moštvom, igra, ki drži
na deset in stotisoče gledalcev v napestosti
od prvega do zadnjega trenutka. Iz telesno-
vzgojnega ali boljše iz zdravstvenega stališča
pa imamo druge sporte, ki so neprimerno
več vredni kakor je na primer nogomet in
slični sporti.

Če pa gledamo sport s stališča radi česar
ga prav za prav gojimo, potem moramo pri-
znati, da moramo biti pri telesnih vajah zelo
izbirni. Izven dvoma je, da so one telesne
vaje, ki jih izvajamo v prosti naravi naj-
boljše in najkoristnejše. K tem spada v prvi
vrsti hoja po gozdnih in turističnih. Plavanju
moramo dati najodličnejše mesto, saj imamo
pri tem sportu ko na mah trikratno korist:
prvič se pošteno umijemo, drugič se razgiba-
mo in končno imamo dovolj sonca in zraka,
ki ga naše telo v tolikšni meri potrebuje.
Smučanje spada ne samo med najlepše, am-
pak tudi med najbolj zdrave zimske sporte.
Lahke atletike nikakor ne smemo prezreti ter
jo nikdar ne smemo izpustiti iz sportnega
programa. Vekakor je potrebno, da se atleti
vsestransko vežbajo in da ne gojijo samo svo-
je specialne panoge. Nato je dandanes sicer
odveč opozarjati, ker vsak atlet, ki hoče do-
seči kak uspeh, prav dobro ve, da mora biti
vsestranski. In potem imamo še razne igre z
žogami, katere je treba zlasti pri otrocih for-
sirati ter gimnastične vaje in s tem bi bile
našete najkoristnejše telesne vaje.

Gimnastiko lahko izvajamo doma, ker
nismo navezani na kak prostor ali na kako
orodje. Kdor hoče biti svež in gibčen v vi-
soko starost, ta je ne sme noben dan izpustiti
iz svojega programa. Samo nekaj minut zju-
traj, ko vstanesh in bo dobro. Izvajati pa jo

mu protivniku. Seveda se Euwe, ki je znal, da je
miren in samozavesten borec, ne bo dal oplasiti in
pričakovati smemo v nadaljnjih partijah zelo trdo
borbo.

Na olimpijadi v Varšavi je bila v matchu USA
—Madjarska odigrana naslednja partija med starim
ameriškim prvakom Marshallom in zelo mladim
madjarskim velemojstrom Lilienthalom. Lilienthal
je odiral to partijo izredno močno in precizno
ovrgel nekoliko riskantno igro svojega nasprot-
nika.

Lilienthal : Marshall

1. d2—d4, Sg8—f6; 2. c2—c4, e7—e6; 3. Sb1—
c3, Lf8—b4; 4. d4—c2 (tukaj so možne različne
poteze, kot d4—b3, a2—a3, e2—e3 itd. Igrana po-
teza je na turnirjih zelo pogosta), c7—c5 (običaj-
nejša je tukaj Njemovčeva poteza d7—d5); 5.
d4×c5, Sg8—c6; 6. Sg1—f3, 0—0; 7. Lc1—g5, Dd8
—a5 (to je riskantno, ker dovoli belemu poslab-
šanje pozicije črnega kralja in potem močan na-
pad. Boljše je bilo Lb4×c5 in se potem z Lc5—e7
znebiti neprijetne vezave); 8. Lg5×f6, g7×f6 (črni
ima sedaj za poslabšanje pozicije sicer dva lovca,
toda to mu ne koristi mnogo, ker je njegov dam-
ski lovec zaprt in ga je zelo težko spraviti v igro);
9. e2—e3, Lb4×c5; 10. Lf1—e2, d7—d5; 11. 0—0,
d5×c6 (sedaj je beli že grozil vzeti na d5, kar
pred rokado ne bi bilo dobro radi Sc6—b4); 12.
Lc2×d4, Lc5—e7 (na Ld7 bi sledilo Ld3 in črni
bi bil prisiljen še bolj oslabiliti svojo pozicijo); 13.
Ta1—d1, a7—a6; 14. Sf3—d4! (s to močno potezo
preide beli v napad), Sc6×d4? (na to menjava je
beli igral, ker vzame sedaj s pešcem in grozi po-
tem z d4—d5 odločilno oslabiliti črne kraljeve pešce);
15. e3×d4!, b7—b5; 16. Lc4—b3, b5—b4; 17. Lc3
—e2, Lc8—b7; 18. d4—d5!, Ta8—c8 (na e×d5 bi
prišlo Sc2—d4 in beli bi odločil z napadom); 19.
De2—e4, Tf8—d8; 20. De4—g4+, Kg8—h8, 21.
Dg4—h5!, Kh8—g7; 22. Td1—d3, Le7—d6; 23. Td3
—h3, Kg7—f8 (h pešca ni mogoče braniti, ker bi
na Th8 prišlo Dh6+ itd.); 24. Dh5—h6+, Kf8—
e7; 25. d5×e6, Td8—g8; 26. Se2—g3, Ld6×g3; 27.
h2×g3, Lc6—d5; 28. e6×f7, Ld5×b3 (na L×f7 bi
prišlo Te1+ in črni bi moral dati figuro); 29. f7
×g8D, Lb3×g8; 30. Dh6—g7+ in črni se je vdal,
ker ima kvaliteto in pešca manj ter še kralja brez
zavetja.

dovolj, da sme kaditi, celo tedaj, ako mu bo go-
spodar ponudil smotko.

S smotko ali cigareto v ustih gospod nikdar
ne stopi v tuje stanovanje. Gospa na česti ne kadil!
V javnem lokalu gospodu ni treba čakati s kaje-
njem, da vsi okoli njega pojedjo, pač pa ne sme
prej začeti kaditi, dokler ni nehala jesti njegovo
omizje. Ako se gospod sestane z damo, odloži ci-
gareto, preden pozdravi, čeprav je šele začel ka-
diti.

Da bi bil pepel cigaret in smotk za pristne
preproge, je bajka, ki so si jo izmislili samci. Tu-
di ne mečemo ostankov cigaret in ne stresamo pe-
pela v razne porcelanaste figurice ali na podstavke
skodelice.

V pisarni in uradih bi se prav za prav ne
smelo kaditi; tudi pri poslovnih opravkih kaditi nižje
stojajo šele tedaj, ako mu ponudi cigareto višje sto-
ječi ali tisti, ki ga obišče. Ponudeno cigareto ali
smotko takoj prižgej in je ne smeš spraviti, češ:
»Ta bo pa za pozneje.«

V zasebnih hišah se v sobani za ples ne kadi,
a tudi na javnih plesih ne.

Ako kadita gospod in dama, prižge najprej
gospod cigareto dami, potem šele sebi, razen če je
veter, ko prižge ona svojo na njegovi.

Adria
prašek je boljši

moraš seveda pri odprtem oknu, kakor bi
bilo tudi priporočljivo, da vedno pri odprtem
oknu spiš in naj si je še tako hud mraz po-
zimi. Gimnastika je telesna vaja, s katero se
lahko na vse mogoče načine razvijamo. Vse-
kakovar pa je potrebno, da jo izvajamo iz-
datno in toliko časa, da se začnemo potiti,
ker šele potem lahko rečemo, da smo dosegli
svoj namen.

Kar se pa iger z žogami tiče, pa bi naj-
bolj priporočal odbojko. Ta igra je zelo pri-
merna za vsako starost in vsak spol in se pri
njej, če jo pravilno izvajamo, tako prepotimo
in razvijamo, da je veselje. Sijajne vaje
so vaje z medicinsko žogo, o katerih smo v
našem listu že govorili. In še polno drugih
iger z žogo zlasti za otroke imamo. Odraslim
priporočamo hazeno in rokomet, ki je lepši
ter iz telesnovzgojnega stališča neprimerno
boljši kakor nogomet.

To bi bile v glavnem one telesne vaje,
oni sporti, ki so iz zdravstvenega in iz te-
lesnovzgojnega stališča najboljši. Potem im-
amo še razne druge sporte, ki so tudi zelo lepi
in za katere imajo tisoči in tisoči največ ve-
selja. Pri nas je močno razširjen nogomet,
manj težka atletika in sabljanje. Kolesar-
stvo in motorizem sta se v zadnjem času
začela lepo razvijati. Našim podeželskim fan-
tom najbolj prija orodna telovadba, ki spada
med prav lepe in koristne telesne vaje, zlasti
sedaj, ko vadijo samo koleb. Orodna telo-
vadba pa je sijajna priprava in nadomestilo
za razne druge sportne panoge in to pred-
vsem v zimskem času ter je zato nobeno dru-
štvo, ki se bavi s sportom ne bi smelo opu-
stiti.

Jože je poklical svojega prijatelja Lojzeta po
telefonu:

»Halo, Lojze, ali si ti?«

»Sem!«

»Ali bi mi posodil sto dinarjev?«

»Slabo se sliši, te nič ne razumem!«

»Vprašam te, ali bi mi posodil sto dinarjev?«

»Gotovo ni zveza v redu, niti besedice te ne
razumem!«

Tedaj se poštna gospodična vmeša v pogovor:

»Zveza je izvrstna, gospodi!«

»No, pa mu vi posodite sto dinarjev,« je za-
godrnjal Lojze, »če ga tako dobro razumete!«

★

»Torej Mihec, le lepo ležkaj, jaz grem z doma,
a kmalu pridem!«

»Oh, mama, mene je tako strah! Ali ne more
biti Tončka pri meni?«

»Seveda ne, ker mora krompir lupiti v ku-
hinji. Nič ne maraj, saj je angelček varuh pri tebi!«

»Veš, mama, naj angelček krompir lupi, Ton-
čka pa naj pride k meni!«

★

Stefan se privkral peje z vlakom.

»Koliko časa pa traja vožnja iz Ljubljane v
Kranj?«

»Eno uro.«

»Pa iz Kranja v Ljubljano?«

»Tudi eno uro. Zakaj pa tako neumno vpra-
šaš?«

»Zato ker je od novega leta do božiča skoraj
eno leto, od božiča do novega leta pa le nekaj
dni.«

Pilse za volane v različnih gubah
Speciální entel pajžolanov rut, šalov, oblek
Finí entel vložkov in šipk
Speciální ašur za žepne robce
Ažuriranje prtov, volan i. t. d.
Prednáškan'e ženskih ročnih del — lepi
vzorci, čist tisk

Vezanje monogramov, zaves, perila z naj-
finejšo in najtrpežnejšo prejo.
Žepni robci komad Din 2—, Din 3—,
Din 3/50, Din 5— in Din 6—

Za naše kvaliteto delo, nizke cene in hitro
postrežbo se Vam izplača pot k

Maték & Mikeš, Ljubljana
samo poleg hotela Štrukelj

Pri hercegovskom Kneippu

»Oče, kdaj vam je bilo najbolj hudo na svetu v dolgih letih?« To pa takrat, ko mi je žena umrla. Letos je 40 let. Pustila mi je šest otrok; najstarejši je imel 16 let, najmlajši pa štiri dni. Zadnje je kmalu umrlo. Čast bodi Bogu! Za druge sem pa delal in

Ker je župnik Martinčič, ki je bil k razprav poklican kot priča, izjavil, da se zadovolji s poravnavo, je sodišče kazensko postopanje proti županu Tavčarju ustavilo.

VLADA TEOKAROVIC I KOMP.
Paraćin

blizum indostavim se: »Gre samo za pol-
dinarski kolek za stanovanjski oglas.« Gos-
komisar se malo nazmehne in omeni, da
dotični kolki dobivajo le v banovinski pala-
ci — torej naprej na Bleiweisovo cesto. Po po-
grede razmišljam, kje v banovinski razsež-
palači naj iščem kolek. Prodajalne ob ce-
ni nobene, v uradu tudi najbrže ne bod-
nikjer kolkov prodajali, ali naj zaprosim z
osebno dovoljeno pri g. harr. Na vogalih
kjer se stikata Erjavčeva in Bleiweisova, s-
stali v razgovoru med sabo trije stražniki.
Stopim k njima in vprašam, kje bi v pala-
dobil kolek. »Ali želite kolek za orožni li-
ali za kako drugo stvar,« me eden vpraša.
Ah, samo polinarski kolek za oglas, mu o-
govorim. »Če bi potrebovali kolek za orož-
list, bi vas povabil s seboj na policijo, ko
jih tamkaj dajemo, za druge morate že n-
banovino.« Svetoval mi je še, naj se oglas-
pri vložišču, tam bom potrebno zvedel. St-
pil sem na vložišče, kjer so mi povedali, d-
dobim kolke na banovinski blagajni na dru-
gem koncu banovinske palače. Odsel sem, n-
dvorišču naletim na stražnika, katerega
prašam po blagajni. Vkljudno mi pokaže če-
dvorišče skozi prehod na drugo dvorišče n-
hodnik, kjer najdem napis »blagajna«. Vste-
nim in dobim zaželeno. Vprašal sem tudi, za-
kaj se ne uredi tako, da bi se tudi banovinski
kolki dobili v trafikah in sem zvedel, da se
že vršilo razprave z ministrom, da se t-
zadeva uredi. Povrnit sem se zmagnosno
polinarskim polkom po petčetrurnem iska-
nju domov in ga prilepil na oglas.

Lampic Alot
-spilno krmivo-

Razvoj italijanskega gospodarstva

Denarni obtok čedalje večji

V času od 20. do 30. septembra kaže Banca d'Italia zmanjšanje zlate podlage od 4334.04 na 4231.4 milij. nadalje zmanjšanje valutnega zaklada ter imovine državnih bankov od 417.9 na 392.3 milij. lir. Menični portfelj je narasel od 4419.64 na 4599.7 milij. predupni pa od 2630.3 na 5006.6 milij. V zvezi s povečanjem posojil je tudi povečanje obkroga bankovcev od 14.917.16 na 15.271.7 milij. lir. Nadalje so narasle naložbe na pokaz pri banki od 435.2 na 568.54 vloge v rok račun pa od 459.7 na 496.3 milij. lir.

Iz tega pregleda je razvidno, da se je zlati zaklad Italijanske banke v mesecu septembru zmanjšal za 431.1 milij. (v avgustu za 555.1 milijonov, v juliju za 551.6 milij. lir itd.). Skupno znana zmanjšanja od najvišjega stanja dne 31. maja 1935. milij. lir; to je bilo le deloma kompenzirano s povečanjem deviznega zaklada, ki pa vsebuje tudi državne bonke za 538.1 milij. od 31. maja do 30. septembra. V dobi 4 mesecev so nadalje narasla menična posojila banke za 1159.7 milij. lombardna pa za 1581.5, skupno torej za 2741.2 milij. lir, kar se je odrazilo tudi na obkrogu bankovcev, ki se s koncem septembra presegel 15 milijard lir, dočim se pred 4 meseci ni znašal niti 15 milijard lir. Povečanje znasa v 4 mesecih 2794.2 milijona lir, kar približno ustreza izdatkom za vojno v vzhodni Afriki.

Seveda se Italija trudi tudi dobiti dolgoročna sredstva za finanstranje izrednih izdatkov, vendar trenutno še niso znani končni uspehi novega 5% posojila, ki je bilo pred nedavnim razpisano obnem s konverzijo prejšnjega kumuliranega posojila sredimobilij. Italijanski listi poročajo vsak dan o znatnih vplivanih zneskih, pri katerih pa je treba upoštevati, da gre največji del na konverzijo prejšnjega 3% kumuliranega posojila.

Dva milijona funtov zmrznjena

Ni dvoma, da bo Anglija z vso odločnostjo izvedla gospodarske sankcije proti Italiji, ki so bile sklenjene v Zenevi. Propaganda za sankcije se je začela v angleških trgovskih krogih in sicer z ge-

sloj: Ne kupujte več italijanskega blaga. Sankcije bodo imele neugodne posledice tudi za angleški denarni trg sam. Po zadnjih podatkih je nastal v angleško-italijanskem kliringu prebitek dveh milijonov funtov (skoro 500 milj. Din). Ta znesek dolgujejo italijanski uvozniki angleškim izvoznikom. V trenutku, ko preneha izvoz iz Italije v Anglijo, se tudi zmanjša verjetnost, da bo Italija lahko plačala dolg na Angleškem. Devize, ki so potrebne za plačilo tega dolga, si lahko nahavi edino z izvozom. Tako bo počasi angleški denar zmrznil. S temi angleškimi terjatvami se je že začela pečati mednarodna spekulacija. Tako ponujajo nekateri agenti v Franciji in Švici Angležem plačilo teh terjatev pod pogojem, da se znižajo za lep odstotek. Kakor beremo v nekem angleškem finančnem dnevniku, se oficijelni tečaj lire v Londonu suka okoli 60 lir za funt-sterling. Italijanska deviza na 3 mesece pa notira v Londonu 65.25 lire za funt.

Sankcije v trgovski luči

Iz New Yorka poročajo, da ameriški izvozniki pridno nalagajo blago za Italijo; izvažajo je blago, ki je podvrženo sankcijam. Izvoz v Italijo ovira le dejstvo, da ni lahko priti do plačila. Doslej niso imeli Američani v tem pogledu nikakih težav, Italijani so plačali blago, še preden je zapustilo ameriške luke. V Ameriki so mnenja, da bo vlada v primeru, da Zveza narodov vključi še nove vrste blaga v sankcije, tudi ona preprečila izvoz tega blaga v Italijo in sicer iz praktičnih razlogov, da tako zagotovi varnost ameriški trgovini. Zdej je bilo v Washingtonu uradno sporočeno, da se je izvozna in uvozna banka odločila za odpoved kreditov za izvoz ameriškega blaga v Italijo. Ta sklep je bil storjen še avgusta meseca.

Italijanski trgovci kupujejo konje. V Subotico je prispelo več italijanskih trgovcev, ki so zvedeli, da bo danes v Subotici velika razstava konj. Takoj po svojem prihodu so nakupili več konj in jih odpravili v Italijo.

Stanje Narodne banke

Med bilanco 8. oktobra in prejšnje so nastale pri Narodni banki naslednje spremembe: Podlaga se je povečala za 8.997.758 Din, zaloga deviz, ki niso vštete v podlago, za 11.4 milj. Din. Obtok kovane denarja v srebru in niklu se je zmanjšal za 6.3 milj. Din na 2.49.146 Din. Posojila so se povečala za 11 milj. Din, predjem državi 515.284 Din. Razna aktiva so se zmanjšala za 831.555 Din. Med pasivi se je povečal denarni obtok za 42.5 milj. Din na 48.20 milj. dinarjev. Obveze po vidu so se zmanjšale za 88 milj. Din in obveze z rokom za 11.5 milj. dinarjev, razna pasiva pa so se povečala za 2.15 milj. Din. Denarni obtok in obveze po vidu znašajo 6.072.8 milj. Din, skupna podlaga s primom 28.5% 1.805.9 milj. Din (kritje 29.75%), zlato v blaginjah s primom 1.645 milj. Din (kritje 27.05%).

Nemško mnenje o našem gospodarstvu

E. H. je v gospodarskem delu Münchener Neueste Nachrichten priobčil članek o Jugoslaviji kot nakupovalni nemškega blaga. Pisek ugotavlja, da je promet med obema državama živahen, vendar bi si Nemci želeli še večji izvoz v Jugoslavijo; saldo v prid Jugoslavije še dalje narašča in znaša danes 311 milij. Din. Ta saldo izvaja pritisk na nemški izvoz v Jugoslavijo, ker morajo jugoslovanski izvozniki čakati 6-8 mesecev za plačilo v kliringu. Nemci obvladajo v Jugoslaviji posebno trg kemikalij. Nemška trgovina se čedalje bolj opoveduje prekomorskega prometa in se je usmerila proti jugovzhodu, kjer nabavlja surovine. Tudi glade izvoza kovinskih izdelkov v Jugoslavijo je Nemčija na prvem mestu pred drugimi državami. Končno pravi pisek, da je tudi Jugoslavija, kakor ostale države, zadela huda gospodarska kriza, ki še ni bila premagana. Toda krivulja se jasno dviga navzgor. Zato upa pisek, da bo mogoče premagati težave, ki so nastale v jugoslovansko-nemškem kliringu v korist obeh držav.

Cene hmelja črstejše

Zalec, 10. oktobra.

V zadnjem času je nastalo večje povpraševanje po hmelju. V Zalcu in na delu se je zaradi tega razvila živahnejša kupcija. Povpraševali so po vseh vrstah hmelja, v prvi vrsti pa za prima-hmelj, ki je namenjen izvozu. Hmelj se je v Zalcu prodajal takole: prvovrstni 1675-1750 Kč, srednji dober 1550-1625 Kč, srednji 1450-1550, srednji slabše vrste 1400-1450 za 50 kg. Po dosedanjih poročilih je bilo kupljenega na dežel 15.000 centov hmelja, iz Zalta je bilo odpravljenega do 10. oktobra 19.527 centov (po 50 kg.). V Franciji je povpraševanje po hmelju izredno veliko, zato so cene v Alzaciji poskočile. V nekaterih občinah so že ponujali ceno 500 frankov, medtem ko je bila prvotna cena 400. V Burgundiji je bil pridelek že ves razprodan, medtem ko je bil trg v Lilleu mirnejši. — V Belgiji so prodajali poperinski hmelj po 300, za prvovrstni hmelj (alost) so zahtevali po 725 frankov. Tudi v Nemčiji so cene hmelja trdne: Hallertau od RM 250-300, srednje vrste 230-240, slabše od 200-220.

Borza

Ljubljana, 12. oktobra.

Denar

Devizno tržišče.

Ljubljana, 12. okt. 7. oktobra 1935 London-Newyork 3.248.105.65 Din, 8. oktobra Pariz 323.587.15 Din, 9. oktobra borza ni poslovala, 10. oktobra London - Dunaj 561.296.24 Din, 11. oktobra Dunaj - London 1.007.565.71 Din; skupaj 5.140.554.75 Din.

Curih, Belgrad 7, Pariz 20.2525, London 15.0525, Newyork 307.125, Bruselj 51.70, Milan 24.96, Madrid 41.9250, Amsterdam 208, Berlin 125.55, Dunaj 37.15, Stockholm 77.60, Oslo 75.65, Kopenhagen 67.20, Praga 12.75, Varšava 37.80, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.6350, Buenos Aires 6.8325.

Živina

Na svinjski sejem v Mariboru dne 11. t. m. je bilo pripeljanih 322 svinj. Cene so bile na-

Prvenstvo II. razreda

REKA : GRAFIKA.

Igrišče Reke bo danes pozorišče ostrega boja, ki bo odločil o plasmaju na vrhu tablice.

Grafika spada vsako leto med favorite, pa se tudi letos ni iznevelila tradiciji. Če ponovi v nedeljo svojo dosedajšnjo igrjo, ji ločki najbrže ne odidejo.

O Reki se je letos precej šušljalo, da je pozabila na nekdanjo lepo igrjo. Nepristojnost izpremembe v moštvo so ji sledno vrnilo in prinesle dve efektni zmagi. Je sedaj tretja na vrsti.

Igra se na igrišču Reke ob 15.30.

V predtekmi nastopijo juniorji Reke in Slavije v prvenstveni tekmi.

JADRAN : GORENJE.

V nedeljo 13. t. m. se odigra na igrišču Gorenja prvenstvena hazena tekma med gornjima družinama. Tekma bo zelo zanimiva, ker sta si obe sedmorici precej enake vredni. Naprej prerokovati, kdo bo spravil obe točki pod streho, je težko. Brez dvoma se bosta obe družini borili požrtvovalno in z elanom, tako, da bo tudi gledalcem ustreženo. Pričetek ob 11 dopoldne.

Razno

Gostilna »Ljubljana«

v Sibeniku lna obali. Izborna slovenska kuhinja, prvovrstna vina, sobe za tuje, cene zmerno. Priporočila se Franja in Andrej Zulian. (r)

Vsako soboto

in nedeljo k »Vinkotu«. Tržaška cesta 4. na domače krvavice in pečnice; toči beli sladki most liter 10 Din ter drugo pristno vino. Priporočila se Roic Vinko

Pregrinjalo

čez dve postelji, novo, svilen, svetlorumeno, zametam za staro moško obleko. Mara Andlovic, Gallusovo nabrežje 27. (r)

Pohištvo

Hrastova spalnica

nova, 10 kosov, solidno izdelana, masivno politirana, napredaj za gotovino 3400 Din. — Ivan Smrke, Stojice št. 33. (s)

Spalnice

od Din 4.500 do 10.500 — Jedritnice oreh, politirane 7.000 — Kuhinske oreme plekane Din 950 — Otroške postelje Din 385 — Umivalne mize s posodo Din 780 — Vse prvovrstno TOVARNA POHIŠTVA Malenšek Dravljice, pri »Slepem Janezu« Tudi na obroke!

Auto-motor

Avtobusno progo

dobra frekventirano, odstopim in prodam 2 avtobusa. Naslov pove urava »Slovenca« pod 12.683 (f)

Ugodna prilika!

Austro Daimler, odprti 6-sedežni, v dobrem stanju, pripravljen za izlete, zelo poceni napredaj. Motors Sales, Maribor. (f)

Avto »Steyr«

novjšega tipa Sportcar-briolet, Chevrolet-Limousina tipe 1934 in Puch 250 cm, zelo ugodno prodaja Steyr delavnica Maribor, Franciskanska 11. (f)

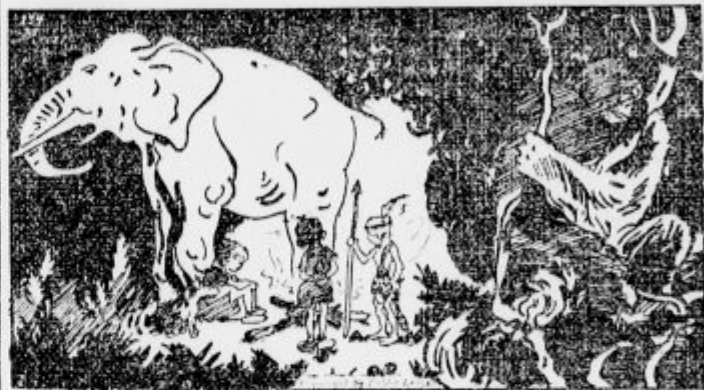
CITAJTE IN SIRITE

»SLOVENEČ«

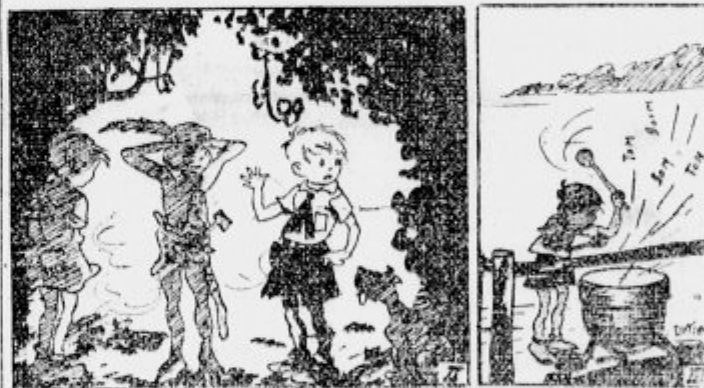
Tinčkove in Tončkove prigode

153.

Boben spet zadoni.

Dečki so nekaj časa brez nezdgod pluli po reki, proti večeru pa so se izkrcali na bregu. Tam sta jih že čakala slon in gorila, ki sta jim vseskoz zvesto sledila po kopnem. Zakurili so ogenj in se začeli posvetovati. Sklenili so, da odrinejo odtod v notranjost dežele proti gori, v kateri je skrit zaklad.

Zivahni pomenek jim je zdajci prekinil zamošel ropot bojna. Dečki so napeto prisluhnili v smer, odkoder so se razlegali skrivnostni glasovi.

Kapitan: Mihar telegrafiral: je radostno vzkliknil Tinček in stekel na spay, da mu odgovori z Morsejevimi znaki.

Bum! bum! bum! je začel močno tolči po bobnu, kakor da oznanja začetek italijansko-abesinske vojne. Pa se našemu Tinčku takrat kakopak še niti sanjalo ni, da bo kdaj takšna vojna v Afriki. Če bi pa bila ta vojna izbruhnila že v tistih dneh, bi bili naši trije junaki gotovo prvi, ki bi vzeli podplate pod pazduho in stekli Abesincem na pomoč. Lahko si mislite, kakšna pošastna groza bi obšla italijanske vojske, ko bi izvedeli, da se borijo na strani Abesincev trije tako slavni in znameniti junaki, kot so Tinček, Tonček in Primožek — da hrabrega Mukija niti ne omenim!

se zopet dobe solidni, lep, stoli tovarne
Poceni
Remec-Co
v Ljubljani, Kersnikova ulica 7 (poleg Slamiča)

Zahvala

Za številne izraze iskrenega sočustvovanja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi naše ljubljene matere, odnosno stare matere, sestre, tole, svakinje in babice, gospe

Ivane Pečnik roj. Dolničar

se najtopljeje zahvalujemo.

Posebno se zahvalujemo prečastiti duhovščini za podeljeno dušno tolažbo, gg. zdravnikom za njihovo neumorno skrb in lažanje trpljenja, bojniškim sestram iz Vincentinuma za njihovo požrtvovalno in človekoljubno delo, paskemu zboru za lepoto polje, vsem, ki so spremili blago pokojnice na njeni zadnji poti, vsem, ki so poklonili krasno cvetje in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin in lajšali bol žalujočim.

Vsem Bog povrni!

Stožice, Ljubljana - Ptuj, dne 12. oktobra 1935.

Rodbine:

PEČNIK, DR. JEDLIČKA, MENČIGER

Sport

Današnji nogomet na Hermesu

Ob 14 Hermes B. moštvo : SK Karlovac (Karlovac). Ob 15.30 Hermes : SK Atletik. Celje (prvenstvena).

Atletiki, ki so si letos priporili s pomembnimi zmagami vstop v Podsavezno ligo, nastopijo v nedeljo zopet po daljšem presledku. Igrajo lep, koristen nogomet, so fair in borbeno moštvo. Gladko so dvakrat premagali agilne Kranjčane (Korotan).

Vsled tega se nam obeta zelo zanimiv dvoboj, posebno pa še, ker Siskarji tudi niso držali križem roke ter pridno trenirali pod vodstvom neumornega gosp. Kosenina. Nastopila tudi po dolgem presledku renomirana nogometaša brata Svetica, ki sta se vrnila po dolgi odisejaji v matični klub.

Predtekma bo tudi zelo zanimiva, ker je tudi B moštvo Siskarjev dobro pripravljeno. SK Karlovac je tudi renomirano moštvo iz zagrebske province.

Vabimo za nedeljo vse prijatelje nogometa na te zanimive tekme. Obe tekmi ob vsakem vremenu.

»SK Gorenje« obseva vse, ki imajo veselje do lahke atletike, da se v vrste redni treningi vsak teden in odtek od 4 dalje in nedeljah dopoldne. Radi predstojnih prireditelj se poživljajo atleti, da redno trenirajo. Vpeljali so se redni dekliški gimnastični večeri in sicer vsak ponedeljek od 20 zvečer dalje.

Perje kemično čiščeno

sivo kg Din 15.—
Perje kemično čiščeno, belano kg Din 25.—
Perje kemično čiščeno, polbelo kg Din 35.—
polpuh, beli račji kg Din 80.—
puh, sivi kg. Din 120.—
polpuh gosji, beli kg Din 150.—
puh najfinejši beli kg Din 220.—

Poštna naročila pošljem po povzetju, pri naročilih preko 500 dinarjev poštuine prosto. — Zahtevajte vzorce!

Ekspozna hiša LUNA, Maribor. Aleksandrova 19

Ruff kakao

je najboljši!

MLEČNI IZDELKI

polnomastni in prvovrstni: Trapist Din 11—, Edamer krogle salama in blok Din 13—, Groer Din 12—, Port du salut Din 11—, Ementaler, prima Din 15—, sekunda Din 13—, čajno maslo Din 21—, za kuhanje Din 15—. Prodaja: Mljekarska industrija „TRIGLAV“ Grubišnopolje

NOVI ŽENSKI PLAŠČI že na zalogi!

Zima pred durmi: oglejte si neobvezno našo bogato izbiro izgotovljenih ženskih plaščev, češkega in angl. blaga za ženske plašče, moške obleke; zimske suknje in raglane, veliko izbiro barhentov in flanel, kakor drugega modnega blaga, vse po konkurenčnih cenah! - Državni nameščenci primeren popust!

Manufakturna in konfekcijska trgovina - Se priporoča

J. PREAC, MARIBOR, GLAVNI TRG 13

Inserirajte v „Slovincu“!

Ali se hoče- te svojega revmatizma, protina osvoboditi?

Trganje in zbadanje po udih in sklepkih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

Nudim vam zdravilno, mokraćno kislino razkravajočo, izmenno snovi in izločevanje pospešujočo

domače zdravljenje s piljačo ki se na umeten način povsem naravno sestavlja iz nekega blagodejnega zdravilnega vreca, ki ga je dobrotljiva mati narava darovala bolnim ljudem. Pišite mi takoj in dobili boste iz mojih v vseh državah obstoječih skladišč

povsem zastonj in franco poskušajo z njeno s poučno razpravo. Sami se boste uverili o neškodljivosti tega sredstva in njegovem naglem delovanju.

Poštno zbiralno mesto
ERNST PASTERNAK, BERLIN S. O.
Michaelkirchplatz 13, Abt. H. 303.

Novodošla moška in ženska suknja, flaneli, barbant, platno, preproge itd. - Velika izbira po znižanih cenah. Odeje lastnega izdelka dobite pri

M. Gajšek
Maribor, Glavni trg 1
Prodajalec poseben popust.

Ali ste že poravnali naročnino?

12. zvezek VELIKEGA HERDERJA

je tu! V petih letih je bil ustvarjen ta veliki nemški leksikon

12 zvezkov 1 atlas

180.000 pojasnil v tekstu nad 20.000 slik

Naročite pri najbližji knjigarni 40 strani obsegajoči prospekt „Brücke ins Leben“, ki vam ga dopošljejo zastonj in brezobvezno.

Naročilnica

Podpisani prosim, da mi založništvo HERDER, FREIBURG im BREISGAU brezplačno pošlje potom knjigarnar

prospekt „Brücke ins Leben“

Točen naslov:

Gospodje

ki žele biti za mal denar elegantno in moderno oblečeni, kupujejo svoje obleke direktno v tovarni

TRGOVSKI DOM
Sternbecki
TOVARNA PERILA IN OBLEK
Celje šte. 18.

z velikansko izbiro in skrajno nizkimi cenami, ki nudi: obleke iz blacvine po 210 Din, obleke iz meltona po 264 Din, obleke iz kamgarna po 499 Din, kratke zimske plašče po 200 Din, dolge zimske plašče po 370 Din, Hubertus plašče po 280 Din in otroške obleke po 70, 93, 130 in 180 Din. Zahtevajte takoj najnovejšo vzorce in veliki ilustrirani cenik, kar prejmete zastonj!

ZAHVALA

V težkih trenutkih ob prerani smrti ljubljene soproga, očeta, starega očeta, brata in strica, gospoda

ANTONA LAPA

vrtnarja in posestnika

sprejmite vsi, ki ste nas tolažili, lajšali našo bol, mu poklonili toliko krasnih vencev in šopkov in ga v tako ogromnem, častnem številu spremili na njegovi poslednji poti, našo srčno zahvalo. Bož povrni vsakemu in vsem.

ZALUJOČA RODBINA.

Ključ sveta Philips radio

Philips prejemniki se morajo zahvaliti svojim prednostim za učinek in zanesljivost, ki ju imajo in ki nudita imejtelju polni užitek radiofonije. • Nabavite si tudi Vi ključ, ki vam odpre ves svet. • Vaša izbira naj bo

Philips radio

Okoristite se z bogastvom in dragocenim razvedrilom radia.

Joseph Conrad:

Gašpar Ruiz

Zdaj je nekdo od gostov pripomnil, da še ni našel na žensko, ki se ne bi znala v okoliščinah, katere so močno vplivale na njeno srce, na kak povsem izreden način izkazati. »Vprav zaradi te svoje prednosti v brezobzirnosti, ki je mi moški nimamo, so one tem zanimivejša polovica človeštva.«

General je ta modkle resno upošteval ter vpludno pričunal. »Si, si. V okoliščinah... Točno: Včasih vam znajo res čisto nepričakovano povzročiti nekončno nesrečo. Kdo bi si n. pr. mislil, da bo mogla mlada deklica, hčerka strlega rojalista, ki ga je sam preziral do svojih sovražnikov že držalo pri življenju, povzročiti pogubo in opustošenje dvema cvetočima pokrajinama ter delati resne skrbi voditeljem revolucije vprav v času njenega procvita! Tu je prenehal, da bi mogla medtem začudenje in radovednost prodreti v naša srca.

»Pogubo in opustošenje,« je zamrmral nekdo ves iz sebe, »nekaj strašnega!«

Stari general se je ozrl v smer, iz katere je prišlo to mrmranje, in je nadaljeval. »Da. Tako je, vojno — zlo in nesrečo. Toda sredstva, ki je z njimi dobila moč, da je na naši južni meji napravila to razdejavanje, se zdijo meni, ki sem jo videl in z njo govoril, še strašnejša. Ta nenavadna zadeva je vtišnila moji duši tak strašoten dojem, da ga vse moči pozneje doživljate petdesetih let ni prav nič zabrisalo.« Oziroma je naokoli, da bi se prepričal, ali ga pozorno poslušajo, in s predugačenim glasom nadaljeval: »Kakor veste, sem republikanec, sin znanega boreca za svobodo. Mati, ki ji ni enake, Bog daj njeni duši mir in pokoj, mi je bila Francozinja, hči navdušenega republikanca. Že kot deček sem se boril za svobodo: zmerom sem verjel v enakost ljudi, a kar zadevava njihovo bratstvo,

menim, da je to še gotovješe. Samo pogledite, s kakšno ljuto mržnjo se ljudje zaradi svojih nasprotij obdelujejo. Pa ali poznate kaj na svetu, kar bi bilo ogorčenejše in silovitejše od preprirov med brati?«

Brez kakršnegakoli einzima se je vzdrljal smeha, ki se mu je vsiljeval ob takem pojmovanju človeškega bratstva. Nasprotno iz njegovega naglasa je zvenela le naravna melanholija v srečo globoko človekoljubnega moža, ki je iz dolžnosti, prepričanja in nujnosti igral vlogo v prizorih krutega nasilja.

General je marsikaj videl v bratomornem boju. »Gotovo. Ni dvoma, da so si bratje,« je potrdil. »Vsi ljudje so si bratje in kot taki vedo skoraj preveč drug o drugem. Toda — in tukaj so se mu črne oči v stari, srebrnobeli patriarhalni glavi šaljivo zablskale — če smo si vsi moški bratje, nam le niso vse ženske sestre.«

Nekdo od mlajših gostov je odobravajoč razločno nekaj zamrmral. A general je s premišljeno resnostjo nadaljeval: »Ženske se silno razlikujejo od nas. Pripovedka, da je vzel nekdo kralj beračico za družico na svojem prestolu, bi bila s stališča, s katerega mi moški gledamo nase in na ljubezen, kaj lahko resnična. Ampak, da bi mlada gospodična, sloveča po svoji ponosni lepoti ter še pred kratkim časom na plesih v podkraljevi palači od vseh občudovana, sprejela roko guasnavadnega kmeta, je po našem pojmovanju žensk ter njihove ljubezni nekaj neznosnega. Bilo bi naravnost blazno. Pa se je vendarle dogodilo nekaj takega. Pripomniti pa moram, da je bilo to v njenem slučaju blaznost sovražstva — ne pa blaznost ljubezni.«

Ko je general v smislu viteške pravicoljubnosti izpovedal to svoje opravičilo mnenje, je malo pomolčal. »Malone vsak dan sem jezil mislo tiste hiše,« je pričel iznova, »in le to se je dogodilo v njej. Kako pa se je dogodilo, tega nobeno možko srce ne bi moglo pojmiti. Deklina je morala biti

najbrž na robu obupa, a Gaspar Ruiz je bil izredno krotak fant. Saj je bil tudi kot vojak poslušen. Njegova moč je bila kakor kak velik kamen, ki leži na tleh in čaka, da ga neka roka pobere ter kamorkoli že vrže.

Jasno je, da je rad odkril svoje nedavno doživljaje ljudem, ki so mu dali potrebno zavetje. Saj je bil krvavo potreben pomoči. Njegova rana si čer ni bila nevarna, ali njegovo življenje je bilo na kocki. Stari rojalist se je v svoji blaznosti krohotal, a ženski sta ranjenu v lopi med sadnim drevjem za hitro pripravili skrivališče. Ta kolibica, obilica čiste vode, pa nekaj sočutnih besed, to je bilo vse, kar sta mu mogli dati, ko ga je tresla mrzlota. Prepričan pa sem, da je bil deležen tudi hrane, kolikor so je imeli. Ta pa je bila seveda zelo pičila: peščica prahu žita, morda tudi kakka skleda fižola ali pa kos kruha in nekaj smokev. V tako bedo so padli ti ponosni in svoj čas tako premožni ljudje.

VII.

General Santierra je pravo domneval. Prav takšno pomoč je dobil Gaspar Ruiz, kmečki sin kmečkega očeta, od rojalistične rodbine, katere hčerka mu je v skrajni stiski odprla duri borgega zatočišča. Njena mrka odločnost je obvladala očeto blaznost ter materino drgetajočo osuplost.

Vprašala je ranjena na stopnicah praga: »Kdo pa te je ranil?«

»Vojaki, sešora,« je odvrnil Gaspar Ruiz s slabotnim glasom.

»Revolucionezari?«

»Si.«

»Zakaj pa?«

»Kot dezertirja,« je zahteval, naslanjajoč se pod njenimi izprašujočimi očmi na zid. »Pustili so me tam, misleč, da sem mrtev.«

Povedla ga je skozi vežo h kolibici iz ila in testja, skriti v visoki travi bujno prerastlega sadnega vrta. Zgrudil se je na kup koruzne slame kotu in globoko vzdihnil.

»Tukaj te ne bo nihče iskal,« je dejala in uprla oči v ležečega. »Nihče ne pride v našo bližino. Pustili so nas tukaj, ko da smo mrtvi.«

S težavo se je na kupu umazane slame premaknil in od bolečine na vratu blazno zajčal.

»Pokazal bom danes ali jutri Estabano, da sem še živ,« je zamuhtljal.

Možje je sprejel njeno pomoč in tako so polagoma minevali dnevi njegovih muk. Njena prisotnost v kolibici mu je olajševala bolečine in v svojih mrzlih sanjah jo je pričel gledati kot nekega angela, ki ga obiskuje na bolniški postelji: Gaspar Ruiz je bil namreč poučen o skrivnostih svoje vere in duhovnik njegove rodne vasi ga je naučil celo nekoliko brati in pisati. Nestirno jo je pričakoval in zelo hudo mu je bilo pri sreči vsakokrat, kadar jo je gledal iz temne koče odhajati na žarko sonce. Polagoma pa je sprevidel, da si lahko vselej, kadarkoli leži tako neobgledno na postelji in zatisne trudne oči, privabi precej jasno v dušo njen obraz. In ta nanovo odkrita možnost je navdajala s čarom samotne ure njegovega okrevanja. Pozneje pa, ko so se mu začele vračati moči, se je vsak večer iz svoje kolibice odplazil k hiši in je posedal na pragu vrtnih duri.

Blazni oče je stopal sem ter tja po sobi, se kratko, pretrgano smejal in mrmral sam pri sebi. Na hodniku je sedela na stolu mati, ihtela in stokala. Hčerka je v široki platneni obleki stala pri durih, se naslanjala na podboje in napol skrivala mršavo lice v svoj grobi mantlo. Gaspar Ruiz pa se je opiral s komolci na kolena, držal glavo med dlanimi in se polgibno razgovarjal z ženskama.

Sprito splošno bede in pomanjkanja bi bilo očitno vztrajanje pri stanovskih razlikah bi grenka poroga. Gaspar Ruiz je v svoji preprostosti razumel to. In ker je bil ujet med rojalisti, je mogel marsikaj novega povedati o ljudeh, ki sta jih ženski poznali. Opisoval jima je njihova vnanost, in ko jima je govoril o bitki, v kateri so ga bili vsači ujeli, sta sveda glasno obžalovali poraz svoje stranke in uničenje svojih tajnih nad.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1'—; žensilovanjski oglasi Din 2'—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10'—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka peltina vrstica po Din 2'50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

Kavarna Stritar
Vsak večer koncert salonskega orkestra. (b)

Službeiščejo

Šofer
oženjen, išče službo k tovrstnemu ali osebnemu avtomobilu. Gre sam ali z ženo, ki bi opravljala vsa hišna dela. Na željo dam v pristo uporabo novo hišo v lepem kraju na deželi. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Takoj ali pozneje 12600«. (a)

Zobotehnik
išče službo kjerkoli. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12833. (a)

Dekle
vajena vseh hišnih del in tudi precej kuhanja. Gre za majhno plačo v službo k starejšim osebam ali pa k otrokom. Naslov v upr. lista pod št. 12837. (a)

Šivilja
išče službo kot pomočnica — gre tudi za kuharico. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12822. (a)

Kuharica
išče mesto k manjši družini ali k samostojnemu gospodu. Ima dobra spretnosti, razume vsa hišna dela, izučena je tudi v šivanju. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod zn. »Starreja« št. 12701. (a)

24 letno dekle
vajeno vseh hišnih del, želi službo v krščanski hiši, najraje v bližini Ljubljane ali v mestu kot pomoč gospodinj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12739. (a)

Trgovska pomočnica
dobro verzirana v spretnosti stroki, vajena tudi gospodinjstva ter delikatne in trafike, išče službo takoj ali pozneje. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 12732. (a)

Dekle brez staršev
išče službo kot pomoč gospodinj. Nastop 1. novembra. Ponudbe podružnici »Slovenca« Trbovlje št. 12760. (a)

Za vzgojiteljico
gre učiteljska abiturientka. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Pouk« 12775. (a)

Prodajalka
mlajša, zanesljiva moč — izučena v manufakturni in modni trgovini, želi sprejeti službo s 1. ali 15. novembrom. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12765. (a)

Šivilja
boljša moč, išče zaposlitve pri strankah. Cena nizka. Javiti: Minki Gorjup, pri g. Črné, Križevniška 7/II. (a)

Sedlarski, tapetniški
in ličarski pomočnik, želi stalne zaposlitve. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju. (a)

Dekle
pridno in pošteno, staro 22 let, želi službo v gostilni, trgovini, event. gre tudi za sobarico. Zmožna kavicje ali garancije. Naslov v upr. »Slovenca« Maribor pod »Poštena« št. 12802. (a)

Mladenec
krepak, inteligenten, dobi stalno zaposlitve. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Ubojiliv« 12831. (a)

Dekle
pridno, pošteno, z dobrim spretnostjo, uporabno za vsa hišna dela, zna tudi nekoliko kuhati, želi službo predvsem v Mariboru ali v okolici Maribora. Poljak Lenčka, Prešernova ul. 4, Pobrežje. (a)

Absolventka trg. šole
išče nameščenja v pisarni ali trgovini, pripravljena je pomagati tudi pri gospodinjstvu. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12636. (a)

Žagar
gaterist, zmožen vodstva cele žage, vajen tudi na venecijarji, želi službo. Vincenc Ovčar, p. Zreče. (a)

Hlapec
mlajši, nekadilec, vajen konj in kmečkih del, išče službo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12526. (a)

Par mesecev
gre brezplačno praktični rat v Ljubljano ali okolico absolventka meščanske šole in trg. tečaja, v svrhu poznejše nastavitve v pisarni ali pri blagajni. Zmožna tudi kavicje. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12528. (a)

Trgovski pomočnik
mlad, zmožen galanterije in železnine, želi kakršnokoli zaposlitve v trgovskih prostorih. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiv pomočnik št. 12570«. (a)

Kontoristinja
s prakso, absolventinja trgovske šole, večša slovenščine, srbohrvaščine, stenografije in strojepisja, išče nameščenje kot pisarniška moč. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Vestna 12646«. (a)

Dekle
pridno in pošteno — išče službo v Mariboru. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12647. (a)

Krščansko dekle
išče službo — najraje na Gorenjsko. Vajena je vsega hišnega dela in samostojne kuhe. F. K. Medvođe 60. (a)

Iščem službo
inkasanta, šoferja ali kaj sličnega. Zmožen tudi nekaj kavicje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Služba 12635«. (a)

Zobotehnik
perfekten v zlatu, kavčuku in keramiki, išče mesto. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju pod »Dobra moč 12671«. (a)

Dekle
z dežele, vajena kuhe in drugih gosp. del, išče mesto k starejšemu zakonitemu paru ali drugam. Dopise na upravo »Slov.« pod »Stara 20 let« štev. 12638. (a)

Pletilja nogavic
išče zaposlitve. Kati Orehek, Vir 27 pri Domžalah. (a)

Dacar
ki izdeluje vizirje za merjenje sodov, išče službo. Škerbec, Ljubljana, Medvedova 8. (a)

Sin trg. staršev
špecerist, vojaščin prost, pošten, trezen, nekadilec, vešč prodajanja, išče kakršnokoli trgovsko nameščenje kot prodajalec, raznašalec in slično. Položi kavicje. Naslov v upr. »Slovenca« št. 12686. (a)

Kontoristinja
začetnica išče službo. Gre za majhno plačo. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Brezposelna« št. 12685. a

Službo dobe
strokovno naobraženega, sprejemimo proti fiksnim plačam in proviziji. Reflektira se le na agilne in delazmožne moči. Ponudbe z navedbo plače ter dosežanj službovanja je poslati na upravo »Slov.« pod »Vestna« 12580. (b)

Radiotehnika
strokovno naobraženega, sprejemimo proti fiksnim plačam in proviziji. Reflektira se le na agilne in delazmožne moči. Ponudbe z navedbo plače ter dosežanj službovanja je poslati na upravo »Slov.« pod »Vestna« 12580. (b)

Sprejemimo
dobro moč za trgovino in mladeniča, ki iz razlogov ne more nadaljevati študij. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Bodočnost« št. 12693. (b)

Gostač
z 2 osebama se sprejme na malo posestvo. Holzer, Aleksandrova 43, Maribor. (b)

4—5 dobrih zidarjev
sprejme takoj Belčijan, Javornik 191. (b)

Mlado dekle
ki ima rada otroke, sprejemimo za vsa gospodinjstva dela. Naslov v upr. lista pod št. 12845. (b)

Iščemo tiskarja kovino-tiskarja
Ponudbe poslati na: »TRIUMF« METALNA INDUSTRIJA, Sarajevo, Fra Jukiću 29. (a)

Čevljar. pomočnika
sprejemim za stalno; mešana dela. Istotam tudi vajenca. Travnik, Trebnje. (b)

Kuharico
30 do 40 let staro, ki bi opravljala tudi druga hišna dela, sprejemimo v privatni hiši. Z dobrim, večletnim spretnostjo imajo prednost. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Ljubljana« št. 12688. (b)

Samsko postrežnico
ki dobro kuha in opravlja vsa dela, takoj sprejemim. — Naslov v upr. »Slovenca« pod 12708. (b)

Praktikantinja
do 15 let sprejemim. — Prednost imajo, ki se razumejo na pisalni stroj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod zn. »Dobra« št. 12703. (b)

Rabim
več dobro izurjenih čevljarstvih pomočnikov za zbita in sivana dela. Ponudbe na naslov: Martin Vrtač, Visokop 6, Senčur pri Kranju. (b)

Delavca
močnega, pridnega, sprejemim za ročno pretnanje olja. Oskrba v hiši. Komatar Avgust, Seničica, Medvođe. (b)

Služkinjo
pošteno, spretno, sprejme gostilna in mesarija Zajc, Poljanska cesta. (b)

Mesar. pomočnika
(ali hlapca) ki je vajen vseh domačih in poljskih del, takoj sprejemim. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12640. (b)

Hlapec h konjem
zanesljiv in vajen vseh poljskih del, se sprejme takoj. Plača po dogovoru. Alojzij A 8 ič, posestnik, Loke pri Zagorju. (b)

Mlinarja
dobro kvalificiranega, za kmetjski mlin na 3 pare kamnov in stope, sprejemim 1. novembra. Plača po dogovoru. Alojzij A 8 ič, posestnik, Loke pri Zagorju. (b)

Deklico
inteligentno, natakario, strogo pošteno, prikupljivo, sprejemim takov v solidno gostilno. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12585. (b)

Prodajalko
spretno in dobro, veščo nemškega jezika, sprejme boljša trgovina. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12595. (b)

Izvrsten zastopnik
za novo iznajdbo, z velikim zaslugom, se išče. VIKI izdel. kem. prep. Ciril - Metodova ul. 16, Studenci pri Mariboru. (b)

Natakarico
izvežbano sprejemim. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12543. (b)

Vajenci

Vajenec
koroški Slovenec — išče mesto v trgovini ima tri razrede meščanske šole in je zmožen slovenskega in nemškega jezika. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12E28. (v)

Za avtomehanika
bi se rad izučil 15 leten fant, zdrav in močan. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod značko »Veseli« 12565. (v)

Trgovčev sin
z dežele, 15 let star, se želi učiti v trgovini blizu Ljubljane ali pa v kakem drugem večjem kraju. Naslov v upr. 12415. (v)

Učenca
potrebuje trgovina z mešanim blagom Starkl na Bledu. (v)

Brivske obrti
se želijo izučiti. Poizve se pri Rebrnik, gostilna, Strahovca 8. (v)

Trgovski učenec
priden, vreden, ki ima veselje do trgovine z mešanim blagom in ki je dovršil z dobrim uspehom vsaj dva razreda meščanske šole — se sprejme pri trdnici: Rojnik Ivan, Slovenjgradec. (v)

Mizarskega vajenca
sprejemim. Hrana in stanovanje v hiši. — Mušič Franc, mizar, Mengeš. (v)

Učenko
sprejemim v trgovino. — Vprašati: Moste, Pokopališka 33. (v)

Dekle
bi se rada izučila pletenja. Česar se je že učila. Šla bi 4 mesece brezplačno za stanovanje in hrano v hiši. Ponudbe na Eržen Janez, Cerklje 93 pri Kranju. (v)

Fant
14 let star bi se učil brivske obrti. Ponudbe na Eržen Janez, Cerklje 93 pri Kranju. (v)

Pouk
Gospodične sprejme šivilja v dnevni in večerni pouk v šivanju lastne garderobe. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12067. (u)

Nemško konverzациjo
nudi ga. Hilda Badjura, Vegova 8/I. (u)

Italijanščino
in nemščino poučujem s 1. novembrom. — Stacul, Gradišče 4/III. Vprašati od 13.—15. ure. (u)

Deklico
boljših kmetijskih staršev naučim kuhati. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Deklica« št. 12786. (u)

Višja gospodinjstva šola
dr. Kreka v Šiški priredi petnajstdnevni kuharski, nedeljski — tečaj. (Boljša meščanska kuha.) Začetek 20. okt. ob 9 dop. in traja do 12. Priglasje sprejema Uprava zavoda. (u)

Kako postaneš šofer?
Ako se vpišeš v J. Čehovo šolo. Šola Ljubljana VII, Frankopanska 21, garaža Kopač, ki Ti pošlje na zahtevo prospekt zastoni. (u)

Ženitbe
Samec štiridesetletni, drž. uradnik VI. grupe, bi poročil gospodično s primernim premoženjem, temno in srednje veliko. — Dopise upr. »Slovenca« pod »Domačnost« št. 12643. (z)

Obrtnik na deželi
želi poročiti gospodično poštenih staršev, s primerno doto, izučeno v špec. trgovini. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »20—26 let« št. 12729. (z)

Gospodična

37-letna, s 15.000 Din, želi znanja v svrhu ženitve z drž. uslužbencem od 40 do 50 let. Ponudbe upr. »Slovenca« Maribor — pod »Takoj 12803«. (z)

Zaruzek

Zastopstvo iščem
v usnjarski stroki in kožnatih izdelkih. Sem nad 25 let dobro vpeljan na domačem trgu. Nudim ev. poslovno garancijo. Ponudbe pod »Koža« 12587 Ljubljana I, poštni predal 73. (z)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana Krekov trg 10

Hranilne knjižice
prodaste ali kupite najboljše potem moje pisarne Solidno poslovanje! Priložite znamko! Rudolf Zoré, Ljubljana. Gledališka ul. 12. Telefon 38-10

Ureditev dolgov
potom sodnih in izven-sodnih poravnav.

Nasveti v konkurnih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Trgovske književske revizije, sestava in aprobacija bilanc.

Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vsi posli kmečke zaščite. Edina koncesionirana komercialna pisarna: Lojze Zajc, Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18

Knjižice
vseh zavodov kupim po najvišji ceni. Sporočite zavod znesek in ceno na naslov: Grašek Jože, zastopnik tt. »Financieri«, Ljubljana, Gledališka 4 d

Knjižico
Zadruga Gospodar. banke v znesku 9000 Din — kupim. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Zagreb« št. 12651. (d)

Kupim
knjižico Ljudske posojilnice do 60.000 Din. Plačam takoj. Naslov v upr. »Slovenca« pod 12583.

Nakup in prodajo hranilnih knjižic, drž. vrednostnih papirjev, naložbe kapitala v knjižicah ali gotovini, do 8 odst. obresti, družabništva in finančnaja, poravnave kmečkih dolgov pri denar, zavodih posojila v gotovini ali v knjižicah izvede strokovno in najvestnejše Bančno kom. zavod, Maribor, zastopstvo Ljubljana, Tyrševa cesta 36. — Za odgovor 3 Din v znamkah.

Družabnika (-co)
s sodelovanjem za izdelovanje dobrega predmeta, iščem. — Dopise upr. »Slovenca« pod »10 tisoč« št. 12780. (d)

Vlagatelj!
Kdo prevzame dolg Din 200.000, katerega kompenzira na prvo mesto hiše v centru Ljubljane, milijonske vrednosti, proti obrestim, amortizaciji. — Ponudbe upr. »Slovenca« pod šifro »Pozor knjižice« št. 12697. (d)

Hranilno vlogo
Mestne hranilnice Ljubljane v znesku 400.000 dinarjev — sprejemim za polno vrednost kot posojilo na hipoteko na prvo mesto dobro idečega hotela na Bledu. — Dopise: Informacijska pisarna Sokliči, Bled. (d)

Kompanjona
s 100.000 Din ali trgovskega sodelavca s kavicje 50.000 Din s stalno službo išče boljša trgovina. Naslov v upr. »Slovenca« pod 12705. (d)

2000 Din posojila

iščem takoj na posestvo za pol leta. Dobre obresti. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Pomoč« 12747.

Kupim hran. knjižico
Kmetke posojilnice Ljubljana do vloge 120.000 dinarjev. Plačam 90 odst. Ponudbe upr. »Slovenca« pod šifro »90%« št. 12769. (d)

Hranilno knjižico
Mestne hranilnice Ljubljanske kupimo v znesku 7—14.000 Din. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Mestna — plačilo takoj« št. 12795. (d)

Iščem posojilo
10.000 Din pod knjižbo na prvo mesto. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Gotovina 10« 12698. (d)

Vloga 100.000 Din
zagorske posojilnice ob Savi, se zamenja za vložno knjižico celjskih posojilnic. Pojasnila: Rusja, Celje, Dečkov trg. (d)

Hranilne knjižice
Ljudske posojilnice Ljubljanske kupim. Ponudbe z zneskom in ceno na upr. »Slovenca« pod »Gotovina 12834«. (d)

Kmetje pozor!
Hitro pomoč pri plačilnih neprilikah, uvedbi kmečke zaščite, preskrbi posojila itd., vam nudi Gospodarska pisarna v Ljubljani, Miklošičeva c. št. 7-II. (d)

Hranilne knjižice
kupujemo in prodajamo najugodnejše. Adamič, zastopnik »Štedovne zadruge«, Ljubljana, Gosposvetska 8. (d)

Stanovanja
iščejo: Stanovanje eno- oziroma dvosobno, z vsemi pritliklinami, išče za takoj ali pozneje mirna dvočlanska rodbina. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Snažno«. (c)

Majhno stanovanje
na deželi iščeta zakonca. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Samo dve osebi« št. 12582. (c)

Enosobno stanovanje
iščem — najraje v Šiški. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Dve osebi« št. 12634. (c)

Trisobno stanovanje
s kopalnico in pritliklinami, po možnosti s balkonom in vrto, iščemo za takoj izven sredine mesta v Ljubljani. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »I. D. 28« 12657. (c)

ODDAJO:
Dvosobno stanovanje lepo, sončno, oddam takoj. Sp. Šiška, Beljaska ulica 32. (c)

Štirisobno stanovanje
v bližini Figovca, ves komfort, se odda za november. Naslove reflektantov sprejema uprava »Slov.« pod »Solčno« št. 12559. (c)

Soba s kuhinjo
se odda za november — najemina 150 Din. Poizve se v upr. »Slovenca« pod št. 12584. (c)

Enosobno stanovanje
s pritliklinami oddam. — Področnik, Večna pot 9. (c)

3 trisobna stanovanja
v Ljubljani, v bloku Nebotičnika se takoj oddajo. Stanovanja so prvovrstna s centralno kurjavo in toplo vodo. V hiši je lift. — Poizve se v upr. hiš Pokojninskega zavoda, Gajeva ul. 5, soba 222. (c)

Stanovanje
soba in kuhinja s pritliklinami, se s 1. novembrom ugodno odda. Ižanska cesta 116. (c)

Stanovanje
soba in kuhinja s pritliklinami, se s 1. novembrom ugodno odda. Ižanska cesta 116. (c)

Stanovanje
soba in kuhinja s pritliklinami, se s 1. novembrom ugodno odda. Ižanska cesta 116. (c)

Stanovanje
soba in kuhinja s pritliklinami, se s 1. novembrom ugodno odda. Ižanska cesta 116. (c)

Stanovanje
soba in kuhinja s pritliklinami, se s 1. novembrom ugodno odda. Ižanska cesta 116. (c)

Enosobno stanovanje

sončno, mirno, oddam v centru. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12661.

Oddam
lokal in enosobno stanovanje. Vprašati upravitelja: Krekov trg 10, dvorišče, desno. (c)

Enosobno stanovanje
s kuhinjo oddam za november odraslim osebam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12689. (c)

Stanovanje
2 sobi, kuhinja, se odda takoj. — Loize in Maks Dornik, Dev. Mar. v Polju (pri Benčina). (c)

Enosobno stanovanje
suterensko, s kuhinjo in pritliklinami se odda s 1. novembrom. Stanovanje je popolnoma suho in renovirano. Poizve se v upr. hiš Pokojninskega zavoda, Gajeva ul. 5, soba 222. (c)

Trisobno stanovanje
visokoprtilčno, sončno, z vsem komfortom, oddam s februarjem snažni, mirni stranki v vili Streliška ulica 19. (c)

Oddam
komfortno dvosobno in petosobno stanovanje v sredini mesta s 1. novembrom. — Naslov v upr. »Slovenca« pod 12706. (c)

Dvosobno stanovanje
s kopalnico odda za november Tribuč, Glince, Tržaška 6, telefon 2605. (c)

Trisobno stanovanje
oddam takoj ali za november v Streliški ulici št. 22. (c)

Dve stanovanji
vsako z eno sobo in kuhinjo oddam za november. Tržaška cesta št. 24. Prednost imajo drž. uslužbenci. (c)

Stanovanje
obstoječe iz 4 sob, kopalnice in drugih pritliklin, oddam s 1. novembrom v novi stavbi na Tyrševi cesti 43. Cena 1200 Din mesečno. Natančneje se poizve pri arhitektu Ledl, Gosposvetska 4. (c)

2 enosobni stanovanji
na Viču št. 135, nasproti gostilne pri Dolgem mostu, oddam v najem s 1. novembrom. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12752. (c)

Majhno stanovanje<

Posrestva

Gostilna

v veliki, sedaj prenovljeni vili v priznanem letoviškem mestu blizu Ljubljane, ev. cela vila z vrtom 1000 kv. metrov, se da v njej ali prodaja 12 velikih sob, dovolj prostorskih prostorov, elektrika, vodovod, krasen razgled, ob vodi, do kopališča 100 m, prometni kraj. Ugodna prilika. Naslov v upravi lista 12564.

Trgovsko hišo

že 40 let vpeljano za trgovino in gostilno v sredini prometnega trga na Gorenjskem prodam. — 1 trgovski lokal, 2 gost. sobi, kegljišče, hlev in 6 tujskih sob. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 12194. (p)

Dražba

Dne 18. oktobra 1935 bo pri sodišču v Cerknici sodna dražba nove podklete enonadstropne hiše, 6 sob s pritliklinami na Rakeku z vrtom 2274 m². — Najmanjši ponudbe 60.000 Din. Prevzame se lahko dolg ali plača s hranilno knjižico Ljudske posojilnice v Ljubljani. (p)

Parcela

naprodati ob banovinski cesti, v bližini Save. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12631. (p)

Lepa parcela

ali tudi hiša z dvoje stanovanj, na prodaj v St. Vidu nad Ljubljano, ob glavni cesti, blizu centra. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12641. (p)

Stanovanjsko hišo

do 200.000 Din, v Mariboru ali Ljubljani, na prometnem kraju — kupim. Prevzamem tudi hipoteko. Natančne ponudbe je poslati upravi »Slovenca« Maribor pod »Gotovina«.

Nova hiša

naprodati za 65.000 Din v Celju, Zavodna. Tri sobe, kuhinja, klet, vrt. Lastnik: Škofič, gostilna, Cesta na Grad, Celje. (p)

Več stavbnih parcel

v Ljubljani takoj naprodati. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12696.

Hišo na Glincah

cesta VIII št. 3, obstoječo iz treh sob s pritliklinami ter velike delavnice, pripravo za vsako obrt — oddamo s 1. novembrom v najem. (p)

Hišico

z majhnim vrtom, v bližini Celine ali Maribora — kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »A. S.«/12766.

Vinograd

na Jeruzalemu pri Ljutomeru, z opremljeno gosposko hišo in dvema vinčarijama, v obsegu čez 6 ha, z letošnjo trgativno ugodno naprodati. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12722. (p)

16.582 m² zemljišča

zelo ugodno za parcelacijo, prodam v Sp. Siskli m² 38 Din. Pri plačilu pridejo v postev delno tudi knjižice dobro stoječih ljubljanskih zavodov. Informacije pri Miskec Mirko, brusilnica stekla in ogledal, Medvedova 38, telefon 35-75. (p)

Posrestvo v Banatu

Dunavska banovina, 500 orolov, prvovrstna rodovitna zemlja, velika gospodarska poslojaja, dober inventar, krma, ugodno naprodati. Posrestvo se lahko razdeli na dva dela. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12715. (p)

Prodamo

ali oddamo v najem takoj v Višnji gori, par korakov od postaje, hišo z dobro idočo gostilno in trgovino ter obširnimi gosposkarskimi poslojaji. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12753. (p)

Parcelo prodam

nasproti nove III. gimnazije. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12743. (p)

Kupimo hišo ali vilo

v okolici Ljubljane ali Celja do 60.000 Din. Ponudbe pod »Proti gotovini« 12.702 na upravo »Slovenca«.

Hiša z gostilno

v Celju naprodati; vnašajo se tudi knjižice Mestne Mariborske, Celjske in Banovinske hranilnice. — Ponudbe na podružnico »Slovenca«, Celje, pod »Prometna 12817«.

Hiša

na prometni cesti v Ljubljani naprodati. — Solčna lega, 4 parketirana stanovanja, deloma davka prosta. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Hiša 12790«.

Gostilna

s posrestvom, renomirana, milijonski obrat, tik Maribora, zaradi smrti ugodno naprodati za knjižico vlogi in mesečno odplačilo. — Idealno posrestvo pri St. Iliju, 40 orolov 300.000 Din. Posrestvo od 50.000 Din. — Trgovske, stanovanjske in družinske hiše in vile — ugodno. Za prevzem dokazano rentabilne industrije v Mariboru se sprejme sodelujočo družabnik z 300 do 400 tisoč Din. — Prometna pisarna Maribor, Aleksandrova 30. (p)

Lepa stavbna parcela

v Turnerjevi ulici naprodati. Vprašati: Maribor - Koroška c. 2 - v pisarni.

Majhna nova hiša

na Zg. Hudinji naprodati. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju. (p)

V Celju

prodam novo vilo s 600 kv. metrov vrta, 15 minut od kolodvora. Informacije: Gostilna »Na-Nas«, Jager, Celje.

Hišo

novozidano, rentabilno, 3 lokali, več komfortnih stanovanj, zaradi selitve poceni prodaja Adamič, Gosposvetska 8-II. Ljubljana.

Dražba

s prepisom hipoteke Mestne hranilnice 62.000 Din dne 16. okt. ob 9, sodišče, soba 16, da redko priliko zdražiti zelo ugodno, novo solidno zidano tristanovano hišo z majhnim lokalom na Stožicah št. 142. Informacije pri: Kottar, Tyrševa 9/II, od 12 do 14. (p)

Radio

amerikanski, 6 cevni, poceni prodaja Ivanuš, brivec, Aleksandrova 4. (i)

Oddamo gotovo število baterijskih radioaparato

šolam brezplačno — radio amaterjem pa po izredno ugodnih pogojih.

Pojasnila: RADIOVAL — Ljubljana, Dalmatinova 13. Telefon 3363.

Radio

na priključek, večji gramofon, otroška postelja, emajlirana, naprodati ali zamenjam za pisalni stroj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12742. (i)

Glasba

Tango harmoniko

dobro, kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. »Harmonika« št. 12681

Pianino

v dobrem stanju, »Höftz« — kupim na obroke; polovico naprej. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Höftz« št. 12718. (g)

Klavir

kratek, dobro ohranjen, zelo poceni naprodati. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12827. (g)

Glasovir (pianino)

dobro ohranjen, naprodati. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12757. (g)

Klavir

(Konzertflügel), prav dobro ohranjen, močan, krasen glas, zelo ugodno prodaja Mulej, Sv. Vid, Grobelno. (g)

Kupimo

Znamke

slovenske iz leta 1919 »Junak trga verige«, nerabljen in rabljen, kupi A. Jug, Maribor, Koroška c. 41. (i)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah.

A. KAJFEZ, urar, Ljubljana, Miklošičeva 14

Odpadke železa

kovine, litine ter vsakovrstne stroje kupuje in prodaja po dnevnih cenah in vsako množico: Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah GERNE, zveler, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Krompirja »Rožnik«

roza, kupimo vagonске množice. Ponudbe je poslati v Kranj, poštini predal 6 pod »Krompir«. (k)

Divji kostani želod, ježice in suhe gobe

kupuje po najvišjih cenah V. H. ROHRMANN, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 27

Fižol

ribničan — ter vse druge vrste — kupuje Jugofruit — Celje. (k)

Kupim

javno, že rabljeno vago, od 4000 do 5000 kg. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Tehtnica« št. 12690.

Konja

za težko vožnjo takoj kupim. Ivan Porenta, Zavoglie, p. Hrušica. (k)

Rabljen pnevmatike

kupujem po najvišji ceni, pri dobavi novih pa jih vzamem v račun. J. Zirovnik, Indija gume, Ljubljana, Tavčarjeva 6. (k)

Moške stare obleke

in čevlje kupujem. Grem gledat na dom. Dopisnica združuje. Mara Andlovic, Gallusovo nabrežje 27 — Ljubljana. (k)

Šivalni stroj

za vrede kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Šivalni stroj 12823«. (k)

Prodamo

Kislo zelje, repa

novi, prvovrstni in cele glave za sarmo, v sodčih, dobavljajo po brezkonkurenčni ceni G. Erklavec, Ljubljana, Kodeljevo 10, telefon 25-91. (i)

Hubertus plašči

nepremočljivi — otroški 165 Din, za odrasle 250 Din, v vseh barvah, pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Robnik

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (i)

Novo moško kolo

naprodati za 979 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12767. (i)

Same z najožjim sodelovanjem znanosti in umetnosti je uspelo kreirati puder COTY. To ni navadna zmes praška in parfema, ampak kombinacija neštevilih izbranih in po dolgem laboratorijskem postopku oplemenjenih preparatov za nego lepote. Puder COTY je v resnici oni puder visoke kvalitete, ki ga iščete: je fin, baržunast in se dobro prame. Pojdite še danes v svojo parfumerijo. Izmed 12 nežnih barv pudra COTY boste našli ono nijanso, ki najbolj odgovarja Vaši polti.

Din 19 — in 54 — (plus mestna trošarina).

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Dobro ohranj. stelaže,

pulte, omare, za trgovino z živili, registr. blagajne in drugo — poceni prodaja Stacul, Selenburgova. (i)

Obrtniki pozor!

Javna dražba kovaškega orožja bo 18. oktobra 1935 ob 15 v Hrenovi ul. 19, Ljubljana. (i)

Antične predmete,

tabernakel-omaro, 2 komodi, skrinjo itd., ugodno prodaja ABC, Ljubljana — Medvedova cesta 8, telefon 24-44 (poleg gorenjskega kolodvora). (i)

Kuhinjsko opremo

več kredenc, miz itd., popolnoma novo — ugodno prodaja ABC, Ljubljana — Medvedova cesta 8, telefon 24-44 (poleg gorenjskega kolodvora). (i)

Airik žima

volna, vata, žimnice, otomane, kauče, naslonjače — v veliki izbiri nudi največje Novak, Vetrinska 7, Koroška 8. (i)

Krojaški šivalni stroj

dobro ohranjen, naprodati. Poizve se pri ABC, Ljubljana, Medvedova cesta 8, telefon 24-44 (poleg gorenjskega kolodvora). (i)

Pletilni stroj

malo rabljen, po ugodni ceni naprodati v trgovini, Staničeva ulica 8. (i)

Rabljena kolesa

damska in moška, ugodno naprodati pri »Promet« (nasproti križiške cerkve). (i)

Prodam mungo

(Mandel) za hitro in varno likanje. Praktično za hotele. 250 Din. Mlekarna, Erjavčeva 2. (i)

Šivalni stroj »Singer«

pogrezljiv — prodam za 1900 Din. Trnovski pristan št. 22. (i)

Razno pohištvo,

glasbila, čevlji, obleke, žimski moški, ženski plašči po zelo znižanih cenah naprodati. Starinarna, Koroška c. 24, Maribor. (i)

Vinskih sodov

novih in starih, je še nekaj na razpolago pri sodarju Josipu Ramšaku — Maribor, Meljska 10. (i)

Otroška postelja

naprodati, Slovenska 5 — Maribor. (i)

Šivalni stroj

znamke Dürkopp, za šivanje in štopanje vred — skoraj nov — ugodno prodajo. Brear & Comp., Ljubljana, Kolodvorska 35

Gramofon

z 20 ploščami zamenjam za moško kolo. Šmartinska c. 21, Ljubljana. (i)

Kislo zelje

repo, sarmo, prvovrstno, po brezkonkurenčni ceni — vsako množico dobavlja Homan, Sv. Petra 81, telefon 35-39. (i)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik, Tržaska cesta št. 16. Telefon 33-13.

Sadno drevje

najfinije vrste, lepoticno grmičevje, tulipane, narcise t.d. razprodaja radi opustitve drevesnice, dokler traja zaloga, Drevesnica Črnačič, Vič pri Ljubljani. (i)

Jabolka

namizna, razne vrste, in beli krompir, ima za oddati par vagonov Peter Setina, Sevnica ob Savi.

Zima se približuje!

Zelo ugoden nakup vsakovrstnih

Štedilnikov in peči

pri Gustinčič Justin, Maribor, Tattenbachova 14

Salonsko opravo

krasno, črno, zelo bogato vloženo z bisernicami — prodam zaradi pomanjkanja prostora. 6 stolov, 1 divan, miza, stojalo, zrcalo. Ogleda se v Kranju, Mestni trg 19. (i)

Razložljiv ulnjak

za 36 A-Z. panjev, s panji in vsem čebelarškim orodjem poceni naprodati pri Val. Jakeli, župniku v Lahovičah. (i)

Geografsko karto

Abesinije, obširno, velikost 30 x 40 cm, pošljem po pošti fco. za 10 Din v znakah ali po nakaznici. Preprodavec popust. Balantič, Podnari. (i)

Pišite, dokler še na zalogi!

Ostanki. Paket serija A. vsebuje pristno harvno fino zimsko blago (flanel) ostanke po 2.50—4.50 m v različnih vzorcih, skupaj 17—17.50 metrov. Cena celega paketa samo 115 Din. — Paket serija B. vsebuje touring blago za moške srajce v različnih pristno barvnih vzorcih. Ostanke po 3—3.50 metr. Za tri srajce skupaj samo 115 Din. Paket serija C. Ostanke zimskega blaga za žensko perilo (flanel) zimski cvrtnati barchend za eno obleko in ostanek finega blaga za eno žensko obleko. Skupno samo 125 Din. Paket serija D. Fini nemški voln. pristno barvni kamgarn, temno-modar, črn ali temno-rjav, gladek ali črtast, za eno celo moško obleko ali za ženski kostim samo 278 Din. Pišite takoj, katero serijo rabite. Razpošiljamo poštne prosto, samo po povzetju. Tekstil Slavija, Maribor, Kranjska Petra trg 4. (i)

Pišite, dokler še na zalogi!

Ostanki. Paket serija A. vsebuje pristno harvno fino zimsko blago (flanel) ostanke po 2.50—4.50 m v različnih vzorcih, skupaj 17—17.50 metrov. Cena celega paketa samo 115 Din. — Paket serija B. vsebuje touring blago za moške srajce v različnih pristno barvnih vzorcih. Ostanke po 3—3.50 metr. Za tri srajce skupaj samo 115 Din. Paket serija C. Ostanke zimskega blaga za žensko perilo (flanel) zimski cvrtnati barchend za eno obleko in ostanek finega blaga za eno žensko obleko. Skupno samo 125 Din. Paket serija D. Fini nemški voln. pristno barvni kamgarn, temno-modar, črn ali temno-rjav, gladek ali črtast, za eno celo moško obleko ali za ženski kostim samo 278 Din. Pišite takoj, katero serijo rabite. Razpošiljamo poštne prosto, samo po povzetju. Tekstil Slavija, Maribor, Kranjska Petra trg 4. (i)

Pišite, dokler še na zalogi!

Ostanki. Paket serija A. vsebuje pristno harvno fino zimsko blago (flanel) ostanke po 2.50—4.50 m v različnih vzorcih, skupaj 17—17.50 metrov. Cena celega paketa samo 115 Din. — Paket serija B. vsebuje touring blago za moške srajce v različnih pristno barvnih vzorcih. Ostanke po 3—3.50 metr. Za tri srajce skupaj samo 115 Din. Paket serija C. Ostanke zimskega blaga za žensko perilo (flanel) zimski cvrtnati barchend za eno obleko in ostanek finega blaga za eno žensko obleko. Skupno samo 125 Din. Paket serija D. Fini nemški voln. pristno barvni kamgarn, temno-modar, črn ali temno-rjav, gladek ali črtast, za eno celo moško obleko ali za ženski kostim samo 278 Din. Pišite takoj, katero serijo rabite. Razpošiljamo poštne prosto, samo po povzetju. Tekstil Slavija, Maribor, Kranjska Petra trg 4. (i)

Pišite, dokler še na zalogi!

Ostanki. Paket serija A. vsebuje pristno harvno fino zimsko blago (flanel) ostanke po 2.50—4.50 m v različnih vzorcih, skupaj 17—17.50 metrov. Cena celega paketa samo 115 Din. — Paket serija B. vsebuje touring blago za moške srajce v različnih pristno barvnih vzorcih. Ostanke po 3—3.50 metr. Za tri srajce skupaj samo 115 Din. Paket serija C. Ostanke zimskega blaga za žensko perilo (flanel) zimski cvrtnati barchend za eno obleko in ostanek finega blaga za eno žensko obleko. Skupno samo 125 Din. Paket serija D. Fini nemški voln. pristno barvni kamgarn, temno-modar, črn ali temno-rjav, gladek ali črtast, za eno celo moško obleko ali za ženski kostim samo 278 Din. Pišite takoj, katero serijo rabite. Razpošiljamo poštne prosto, samo po povzetju. Tekstil Slavija, Maribor, Kranjska Petra trg 4. (i)

Pišite, dokler še na zalogi!

Ostanki. Paket serija A. vsebuje pristno harvno fino zimsko blago (flanel) ostanke po 2.50—4.50 m v različnih vzorcih, skupaj 17—17.50 metrov. Cena celega paketa samo 115 Din. — Paket serija B. vsebuje touring blago za moške srajce v različnih pristno barvnih vzorcih. Ostanke po 3—3.50 metr. Za tri srajce skupaj samo 115 Din. Paket serija C. Ostanke zimskega blaga za žensko perilo (flanel) zimski cvrtnati barchend za eno obleko in ostanek finega blaga za eno žensko obleko. Skupno samo 125 Din. Paket serija D. Fini nemški voln. pristno barv

ELIX

trpežna žarnica

se dobi pri vsakem boljšem elektroinstala-
terju kakor tudi pri

ELIN D. D., ZAGREB
Vrhovčeva 7.

Na osnovi oporoke pok. g. Koslerja Josipa, vršim prodajo zemljiških parcel njegovega posestva v Lipah št. 15 kat. obč. Trnovsko predmestje in kat. obč. Tomišelj pod ugodnimi pogoji iz proste roke.

Vsa pojasnila v pisarni PLEIWEISSA KARLA, javnega notarja v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 2. Ogled zemljiških parcel na kraju samem v Lipah št. 15

dne 20. oktobra 1935 ob 10 dopoldne.

PLEIWEISS KARL, javni notar.

V VEČLETNI NAJEM nudim hišo, 6 sob, pritlikline, zidana klet, hlevi, manjši vrt, v Gornjem gradu, dobro obiskovanem letovišču. Osebi, ki hoče izvrševati trgovino ali kakršnokoli obrt, se nudi stalno mesto. Zelo prikladno za vpokoje. Proste sobe se lahko oddajajo letoviščarjem. Najemnina 200 Din mesečno od 1. januarja naprej. Ponudbe poslati pod značko »Potrebna garancija 12665« upravi »Slovenca« v Mariboru.

Banovinska tkalnica preprog

je razstavila svoje izdelke za jesensko sezono

v Šelenburgovi ul. 7/I.

Ker se vrši prodaja tudi na dolgoročno odplačila, priporočamo vsakomur, da obišče to veliko razstavo preprog! Vstop prost in neobvezen.

Dva prvoevstna zastopnika

pri prodaji življenjskih potrebščin, dobro vpeljana, ki bi stalno obiskovala trgovce, se lačeta za jugoslovansko industrijo in sicer eden za južni, a drugi za severni del Dravske banovine. Ponudbe z referencami in sliko poslati upravi »Slovenec« Maribor, pod značko »Jugosloindustrija«.

Javna zahvala

Čut hvaležnosti mi narekuje, da se javno za hvalim g. dr. Ivo Rakuljič Zelovu, specialistu za ženske bolezni, Ljubljana, Miklošičeva c. in g. dr. Pavlu Kraju za nadvse pričakovano dobro uspešno operacijo, s katero mi je bilo rešeno življenje in vrneno zdravje.

Zvonimira Juvanova, Ljubljana.

Za jesensko - kot za najboljšo saditev

po znižanih cenah nudimo različno sadno drevje, drevesa za okras in drevoreda, cvetlično grmovje (za okras), grmovje za ograjo, krasne konifere (egzote), plezalke, gozdne sadike, rože, vedno zeleno grmovje itd. — Cenik na zahtevo brezplačno.

UPRAVA VELEPOSESTVA TISINA
p. Rankovec (Prekmurje)

Zahvala!

Imela sem veliko ponosljeno golšo. Kljub svoji starosti in slabosti sem operacijo srečno prestala in sem danes zdrava. Iskreno zahvala za to sem dolžna g. šefu I. kirurškega oddelka dr. Blumaueru Robertu in vsem njegovim gg. zdravnikom

10. X. 1935.

Moder Jerica
Dol pri Ljubljani

Bog plačaj

vsem, ki ste ob zatonu svetle zvezde naše mamice, gospe

Metke Gostinčar

sočustvovali z nami, darovali cvetja in molitve, društvu Rokodelskih pomočnikov za ganljivo petje, izrazili pismo ali ustmeno sožalje, jo spremili na kraj večnega počitka, prav vsem iskren in hvaležen Bog plačaj!

Ljubljana, dne 12. okt. 1935.

Neutolažljivi otroci.

1935 Jesen

45.-

59.-

32-34 69 -
35-36 79 -

25.-

Ženske din 29 -
Muške din 39 -

79.-

59.-

99.-

39.-

79.-

99.-

99.-

Rata

*Regujte svoje
noge!
Posetite našo
pedikuro!
Pedikiranje Din 6
Masaza nog Din 4*

Zahvala

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob nenadomestljivi izgubi našega predobrega očeta, starega očeta, brata, strica in lasta, gospoda

Ivana Končine

veleposestnika in trgovca v Gorenji vasi

ter za poklonjeno prelepo cvetje in vence, se tem potom vsem prav prisrčno zahvaljujemo. Posebej se zahvaljujemo č. duhovščini in preč. gosp. opatu za udeležbo pri pogrebu, dalje č. g. patru Benediktu za tolažilne obiske, gosp. zdravniku dr. Fedranu za ves trud in veliko požrtvovalnost, s katero je stal ob strani našemu dragemu pokojniku v njegovih zadnjih urah, dalje vsem sosedom in sofaranom ter mnogoštevilnim prijateljem in znan- cem, ki so prihiteli od blizu in daleč in ga v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti. — Še enkrat vsem naša najiskrenejša zahvala.

Ivanjčna gorica-Gorenja vas-Ljubljana, dne 12. oktobra 1935.

Globoko žalujoči ostali.

Zahvala

Za mnoge dokaze prisrčne soudeležbe pri nepozabni izgubi našega preljublje- nega soproga, očeta in očima, gospoda

Ivana Legata

bišnega posestnika, strojevodje v pok. in ustanovitelja tvrdke I. Legat

kakor tudi za častno mnogobrojno ude- ležbo pri pogrebu in tudi za lepe vence in cvetlice, izrekamo vsem prijateljem in znanecem prisrčno zahvalo.

Maribor, dne 13. oktobra 1935.

ZALUJOČI OSTALI.